

Oak Pensioenfonds

**Stichting Oak Pensioenfonds
Jaarverslag 2024**

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2024	
Voorwoord	5
Voorwoord	6
BESTUURSVERSLAG	
1. Algemeen	8
1.1. Voor wie zijn we er	9
1.2. Profiel: missie, visie, strategie	10
1.3. Infographics: 2024 in cijfers	11
1.4. Hoofdpijnen 2024	12
1.5. Kerncijfers 2020-2024 (bedragen x EUR 1.000)	13
2. Organisatie	14
2.1. Algemeen	15
2.2. Het bestuur	18
2.3. Portefeuilles, DB- en UB Plus-overleg	21
2.4. Overige werkgroepen	22
2.5. Intern toezicht	23
2.6. Verantwoordingsorgaan	24
2.7. Beloningsbeleid	26
2.8. Gedragscode en compliance	28
2.9. Code Pensioenfondsen	29
2.10. Wet toekomst pensioenen	31
3. Financieel	33
3.1. Financiële opzet: ontwikkeling dekkingsgraden	34
3.2. Actuariële analyse van het resultaat	37
3.3. Toeslagverlening	38
3.4. Risicohouding	39
3.5. Haalbaarheidstoets	41
4. Pensioenbeheer en communicatie	42
4.1. Pensioenbeheer	43
4.2. Communicatie	45
5. Vermogensbeheer	48
5.1. Terugblik 2024	49
5.2. Returnportefeuille	51
5.3. Behaalde rendementen	52
5.4. Strategisch beleggingsbeleid	53
5.5. Duurzaam beleggen	55
5.6. Prudent Person	56

6. Risicobeheer	57
6.1. Algemeen	58
6.2. Ontwikkelingen binnen risicomanagement	60
6.3. Interne audits in 2024	61
6.4. Fraude risico's en analyse	62
7. Uitvoeringskosten	63
7.1. Totale kostenratio	64
7.2. Kosten pensioenbeheer	64
7.3. Kosten vermogensbeheer	68
8. Vooruitblik 2025	71
8.1. Inleiding	72
8.2. Evenwichtige en beheerste transitie naar het nieuwe pensioenstelsel	72
8.3. Risicobeheersing	73
8.4. Selectie en implementatie nieuwe custodian	74
9. Verslag niet-uitvoerend bestuurders	75
9.1. Inleiding	76
9.2. Werkwijze intern toezicht	77
9.3. Toezichtjaar 2024: belangrijkste zaken naar toezichtthema	78
10. Verslag verantwoordingsorgaan	81
Oordeel van het Verantwoordingsorgaan	82
11. Ondertekening bestuursverslag	85
Ondertekening	86
JAARREKENING	
12. Jaarrekening	87
12.1. Balans per 31 december 2024	88
12.2. Staat van baten en lasten	89
12.3. Kasstroomoverzicht	90
12.4. Toelichting op de jaarrekening	92
Algemeen	92
Grondslagen	92
12.5 Toelichting op de balans per 31 december 2024	101
12.6 Risicobeheer	112
12.7 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	122
12.8 Verbonden partijen	123
12.9 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024	124
12.10 Gebeurtenissen na balansdatum	129
13. Ondertekening jaarrekening	130
Ondertekening jaarrekening	131

OVERIGE GEGEVENS	
14. Actuariële verklaring	132
Actuariële verklaring	133
15. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	135
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	136
BIJLAGEN	
16. Begrippenlijst	141
Begrippenlijst	142
17. Nevenfuncties bestuur	147
Nevenfuncties	148
18. Andere betrokkenen	149
18.1. Samenwerkende organisaties	150
18.2. Externe partijen	150
18.3. Adviserend Actuaris	151
18.4. Externe adviseurs	151
18.5. Waarmerkend actuaris	151
18.6. Onafhankelijke accountant	151
18.7. Compliance officer	152
18.8. Functionaris gegevensbescherming	152
18.9. Tweedelijns en derdelijns risicomanagerfunctie	152
18.10 IT-officer	152
19. Gegevens pensioenregeling	153
19.1 Gegevens pensioenregeling	154
19.2 Het aanvullend invaliditeitspensioen	155
19.3 Excedent-middelloon	155
19.4 Anw-hiaat	155
20. Bijlage Vermogensbeheer	156
20.1. Risicoparagraaf Vermogensbeheer	157
20.2. Duurzaam beleggen	160
21. SFDR-rapportage	165
SFDR-rapportage	166
22. Bijlage Risicobeheer	176
Risicobeheer	177
23. Verklaring naleving gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen	178
Verklaring naleving gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen	179
24. Overzicht risico's 2024 vanuit jaarlijks risk assesment sleutelfunctiehouder Risicobeheer	180
Overzicht risico's 2024 vanuit jaarlijks risk assesment sleutelfunctiehouder Risicobeheer	181

Voorwoord

Voorwoord

In dit jaarverslag kijken we terug op een jaar vol veranderingen voor Stichting Oak Pensioenfonds. 2024 stond voor ons vooral in het teken van de voorbereidingen voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Maatschappelijke ontwikkelingen

In 2024 hebben diverse geopolitieke en economische ontwikkelingen plaatsgevonden. De voortdurende oorlog in Oekraïne en de spanningen in het Midden-Oosten bleven de markten beïnvloeden.

De klimaatverandering en duurzaamheidsvraagstukken waren ook in 2024 een groot aandachtspunt. De Nederlandse arbeidsmarkt bleef ook in beweging, met een toename van flexibele arbeidsvormen en een aankondiging van strengere regels voor zzp'ers. Verder stond 2024 voor de pensioensector in het teken van de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

Bestuurlijke ontwikkelingen

Het afgelopen jaar hebben we als bestuur een aantal bestuurswisselingen gehad waarbij twee nieuwe niet-uitvoerende bestuurders zijn toegetreden tot het bestuur. Verder is de focus gelegd op de implementatie van het nieuwe pensioenstelsel met als nieuwe transitiedatum 1 januari 2026. Daarnaast gaan de reguliere werkzaamheden gewoon door want ook dat is belangrijk.

Om het invaren op deze datum te kunnen realiseren is veel overleg en afstemming geweest met de toezichthouders De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Dit alles heeft veel aandacht van ons gevraagd, naast de reguliere bestuurstaken.

Wij zijn de sociale partners en het verantwoordingsorgaan erkentelijk voor de constructieve samenwerking in het afgelopen jaar.

In 2024 heeft het eigen bestuursbureau zich verder ontwikkeld als een centraal punt van de organisatie. Onder leiding van de directeur is daarbij een verdere professionaliseringslag gemaakt, zodat er een hecht team is gecreëerd op het bestuursbureau dat het bestuur ondersteunt in hun verantwoordelijkheid.

Financiële situatie

In 2024 was sprake van een licht verbeterde financiële situatie. De dekkingsgraad steeg van 121,4% naar 123,0%. Bij de besluitvorming over de toeslagverlening hebben we het bestaande beleid gevolgd, waaronder de van toepassing zijnde inflatiecijfers en wettelijke regels/kaders. Daardoor was er per 1 januari 2025 een kleine verhoging (1,47%) van de pensioenen mogelijk.

Vooruitblik 2025

Wij richten ons in 2025 op de verdere implementatie van de nieuwe pensioenregeling en de indiening van de benodigde stukken bij de Nederlandsche Bank. Andere belangrijke aandachtspunten zijn de groeistrategie van het pensioenfonds, de risicobeheersing en de selectie en implementatie van de nieuwe custodian.

Vaststelling jaarverslag en dankwoord

Het bestuur heeft op 18 juni 2025 het jaarverslag 2024 en de daarbij behorende staten voor DNB vastgesteld. Wij willen iedereen bedanken die in het verslagjaar heeft bijgedragen aan het goed functioneren van Oak Pensioenfonds.

Amsterdam, 18 juni 2025

P.A. de Bruijn - Nooteboom, voorzitter

P.W. de Geus, uitvoerend bestuurder

P. Priester, uitvoerend bestuurder

D.A. Roodenrijs, loco voorzitter / niet-uitvoerend bestuurder

L.C.M. Leisink, niet-uitvoerend bestuurder

M. Pet, niet-uitvoerend bestuurder

M. de Jong, niet-uitvoerend bestuurder

H.A. Kempen, niet-uitvoerend bestuurder

C. Notenboom, niet-uitvoerend bestuurder

1.1. Voor wie zijn we er

1.1.1. Algemeen

Oak Pensioenfonds verzorgt een verplichte collectieve pensioenregeling voor medewerkers in de sectoren Interieurbouw, Meubelindustrie, Tentoonstellingsbouw, Orgelbouw en Houthandel. Met als doel dat deelnemers ook na hun pensioneren een inkomen kunnen genieten dat geen verrassingen kent en zo toereikend mogelijk is.

Het pensioenfonds is opgericht in 1954 door werkgevers- en werknemersorganisaties in de bedrijfstak Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven en statutair gevestigd in Amsterdam. In 1998 werd het pensioenfonds uitgebreid met de sector Tentoonstellingsbouw. In 2002 werd het pensioenfonds opnieuw uitgebreid, toen met de sector Orgelbouw. Per 1 januari 2020 is het pensioenfonds uitgebreid met de sector Houthandel.

Oak Pensioenfonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199580. De laatste statutenwijziging vond plaats op 1 november 2024. Oak Pensioenfonds is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

1.1.2. Onderlinge verhoudingen van de sociale partners en bestuur van Oak Pensioenfonds

Het is aan de sociale partners om de inhoud van de pensioenregeling te bepalen. Het bestuur toetst deze pensioenregeling en ziet toe op de uitvoering van deze regeling aan de hand van onderstaande beginselen:

- solidariteit als basis van de pensioenregeling (inclusief risicotoedeling);
- collectiviteit mits evenwichtig naar verschillende groepen;
- toekomstbestendigheid;
- voorwaardelijke toeslagambitie;
- gezonde financiële positie van het fonds;
- transparante communicatie (vertaald naar onderscheiden groepen op collectief en individueel niveau);
- deskundig, representatief en integer bestuur;
- integere en transparante bedrijfsvoering;
- verantwoording afleggen naar stakeholders en toezichthouders.

Kort gezegd komt het erop neer dat de sociale partners de inhoud van de pensioenregeling bepalen en het pensioenfonds zorgt voor de uitvoering van de regeling.

1.1.3. Solidariteit

De pensioenregeling van Oak Pensioenfonds is gebaseerd op solidariteit. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het hanteren van een gelijk premiepercentage voor iedere deelnemer. Het uitgangspunt is dat alle werknemers vallend onder de verplichtstelling van Oak Pensioenfonds ook deelnemen aan de pensioenregeling van Oak Pensioenfonds. Alleen op deze wijze kunnen collectieve en op solidariteit gebaseerde pensioenregelingen mogelijk worden gemaakt en tegen zo laag mogelijke kosten worden uitgevoerd. Het bestuur hanteert daarom een strikt vrijstellingsbeleid. Een ruimer gebruik van de bevoegdheid tot het verlenen van vrijstelling gaat ten koste van de solidariteit.

1.2. Profiel: missie, visie, strategie

1.2.1. Samenvatting

Het bestuur stelde eind 2021 zijn missie, visie en strategie vast. Eind 2024 is het bestuur gestart met een herijking van de kernwaarden, missie, visie en strategie van Oak Pensioenfonds. Op basis hiervan ontwikkelt het bestuur in 2025 het meerjarenbeleidsplan 2025-2028. Omdat dit traject nog niet is afgerond, zijn hieronder de missie, visie, strategie en kernwaarden opgenomen die sinds 2021 richtinggevend zijn voor het fonds.

Missie

Oak Pensioenfonds zet zich ervoor in om de pensioenregeling professioneel en klantgericht uit te voeren. Met als doel dat deelnemers ook na hun pensioneren een inkomen kunnen genieten dat geen verrassingen kent en zo toereikend mogelijk is.

Visie

Oak Pensioenfonds heeft de overtuiging dat een pensioenfonds dat is gestoeld op solidariteit en collectiviteit de beste manier is om pensioen voor zijn deelnemers op te bouwen. Solidariteit is waardevol omdat we binnen onze branches risico's delen die je als individu niet wil en kan dragen. Het pensioenfonds wil:

- Een herkenbare voorvechter zijn van pensioen als essentieel sociaal contract;
- Adequaat reageren op lange termijn veranderingen;
- Veranderingen zien als kansen om deelnemers én werkgevers tijdig en juist te kunnen begeleiden naar nieuwe tijden.

Strategie

Oak Pensioenfonds streeft zijn missie en visie na door middel van voldoende schaalgrootte en evenwichtige belangenafweging proactief in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij kostenbeheersing niet uit het oog wordt verloren.

Kernwaarden

De missie, visie en strategie van Oak Pensioenfonds is gebaseerd op solidariteit, collectiviteit, verbinding, goede support, beleving, partnerrol, professionaliteit, evenwichtige belangenafweging, kostenefficiëntie, herkenbaarheid en maatschappelijk verantwoorde uitvoering.

1.2.2. Meerjarenbeleidsplan

Op basis van de missie, visie en strategie stelt het bestuur elke vier jaar een meerjarenbeleidsplan vast. Het meerjarenbeleidsplan is bedoeld als strategisch document. Daarnaast dient het als leidraad voor de planning en uitvoering door de uitvoerend bestuursleden en het toezicht door de niet-uitvoerend bestuursleden. Het fonds werkt het meerjarenbeleidsplan jaarlijks uit in verschillende concrete jaarplannen per portefeuille. In 2025 wordt het meerjarenbeleidsplan herijkt. Het huidige meerjarenbeleidsplan 2022-2025 is eind 2021 vastgesteld en heeft de volgende speerpunten:

- Een digitaal en innovatief pensioenfonds;
- Een beheerste groei in aantallen deelnemers en van het belegd vermogen;
- Een robuust systeem van financiering en uitvoering;
- Samenbinding o.b.v. strategisch relatiemanagement;
- Doorlopend bouwen aan partnership.

Het meerjarenbeleidsplan is een dynamisch document dat jaarlijks wordt geëvalueerd en periodiek besproken met de sociale partners en het verantwoordingsorgaan. In de jaarplannen worden ook de toezichtthema's van DNB en de AFM opgenomen en vanuit de betreffende portefeuilles opgepakt.

1.3. Infographics: 2024 in cijfers

Het jaar van jouw pensioenfonds in cijfers

Algemene gegevens

Werkgevers

2.507
2024
2.710
2023

Actieven

28.082
2024
27.721
2023

Gewezen deelnemers*

54.812
2024
55.180
2023

Pensioengerechtigden

36.014
2024
36.145
2023

Gemaakte kosten in 2024

Kosten per deelnemer incl. eenmalige kosten

€ 168,-
2024
€ 168,-
2023

Belegd vermogen

5.437 miljard
2024
€ 4.970 miljard
2023

Totaal beleggingskosten

0,38%
2024
0,51%
2023

Actuele dekkingsgraad

122,9%
2024
120,5%
2023

* deelnemers die niet langer pensioen opbouwen bij Oak Pensioenfonds

1.4. Hoofdpijnen 2024

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Op 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen in werking getreden. Daarmee is het Pensioenakkoord, met nieuwe afspraken over pensioenen en AOW, vastgelegd in wet- en regelgeving. De sociale partners hebben in 2023 overeenstemming bereikt over de nieuwe pensioenregeling en hebben de gemaakte afspraken vastgelegd in het zogenoemde transitieplan. De nieuwe pensioenregeling is een solidaire premieregeling.

Implementatieplan van de nieuwe pensioenregeling

Oak Pensioenfonds heeft in 2024 voortvarend gewerkt aan het implementatieplan voor de nieuwe pensioenregeling. Hierin staat hoe de uitvoering en de beheersing van de nieuwe pensioenregeling worden ingericht. Dit gaat onder meer over de pensioen- en vermogensbeheeradministratie, de beheersing van de risico's, de datakwaliteit, het invaren, de genomen compensatiebesluiten en de communicatie (in het communicatieplan Wtp) naar de deelnemers en pensioengerechtigden. Het transitieplan en het implementatieplan zijn terug te vinden op de website onder 'nieuwe regels voor pensioen', 'nieuws en belangrijke documenten' (zie ook paragraaf 2.10 Wtp.).

Digital Operational Resilience Act (DORA)

Naast het Wtp-traject heeft Oak Pensioenfonds veel energie gestoken in het compliant worden voor de DORA. Oak Pensioenfonds dient te voldoen aan strenge eisen ten aanzien van het beheersen van IT- en cyberrisico's in de uitbestedingsrelatieketens (zie paragraaf 6.3 DORA).

Governance

In 2024 was ten slotte ook het vastleggen van de governance van het pensioenfonds een belangrijk speerpunt. Vanwege de oprichting van het eigen bestuursbureau voor Oak Pensioenfonds diende de governance hierop te worden aangepast en verduidelijkt. Met de nieuwe governance nota die in januari 2025 door het bestuur is vastgesteld, is Oak Pensioenfonds ook in de aansturing en de verdeling van taken en verantwoordelijkheden helemaal gereed voor de toekomst in het nieuwe pensioenstelsel.

1.5. Kerncijfers 2020-2024 (bedragen x EUR 1.000)

Bedragen x € 1.000	2024	2023	2022	2021	2020
Aantal verzekerden (per eind van het jaar)					
Actieven en arbeidsongeschikten	28.082	27.721	27.675	26.884	27.094
Gewezen deelnemers	54.812	55.180	65.101	68.009	73.892
Pensioengerechtigden	36.014	36.145	35.530	33.791	33.795
Totaal aantal verzekerden	118.908	119.046	128.306	128.684	134.781
Aangesloten werkgevers	2.507	2.710	2.745	2.464	3.740
Pensioenen					
Feitelijke premie	156.467	151.838	145.759	126.689	111.770
Uitvoeringskosten	11.862	11.920	10.618	10.478	10.998
Uitkeringen	120.534	115.239	103.485	96.257	92.284
Verleende toeslag actieven en arbeidsongeschikten *	1,47%	0,00%	6,80%	0,60%	0,00%
Verleende toeslag pensioengerechtigden en gewezen deelnemers	1,47%	0,00%	6,80%	0,60%	0,00%
Vermogen en solvabiliteit					
Minimaal vereist eigen vermogen in %	104,2	104,3	104,3	104,3	104,2
Vereist eigen vermogen in %	117,9	118,4	119,6	117,5	117,4
Dekkingsgraad in %	122,9	120,5	117,0	119,8	105,9
Beleidsdekkingsgraad in %	124,7	121,3	121,0	114,1	99,7
Gemiddelde rekenrente in %	2,12	2,30	2,53	0,58	0,22
Beleggingen					
Belegd vermogen in € mln	5.437	4.970	4.541	6.308	5.953
Beleggingsopbrengsten in € mln	444	427	-1790	347	647
Jaarrendement portefeuille in %	9,0	9,5	-25,7	5,9	12,3
Z-score	0,90	-0,39	-0,90	1,04	0,51
Performancetoets	0,52	0,95	0,83	1,40	1,00
Kostenratio's					
Vermogensbeheerkosten als % van gemiddeld belegd vermogen	0,24	0,25	0,19	0,18	0,20
Transactiekosten als % van gemiddeld belegd vermogen	0,15	0,26	0,07	0,04	0,07
<i>Totaal beleggingskosten</i>	<i>0,38</i>	<i>0,51</i>	<i>0,26</i>	<i>0,23</i>	<i>0,28</i>
Pensioenuitvoeringskosten als % van gemiddeld belegd vermogen	0,23	0,25	0,20	0,17	0,20
Totaal kosten als % van gemiddeld belegd vermogen	0,61	0,76	0,46	0,40	0,48
Pensioenuitvoeringskosten incl. projectkosten (in euro per deelnemer)	168	168	152	154	165
Pensioenuitvoeringskosten excl. projectkosten (in euro per deelnemer)	148	143	140	138	124

* Een extra toeslag is verleend aan de Houthandel populatie per 1 januari 2020 van 5%, per 1 januari 2021 van 1% en per 1 januari 2022 van 1,85% (uit het surplus van de collectieve waardeoverdracht).

2.1. Algemeen

Sociale partners

- Koninklijke CBM
- CLC-Vecta
- Vereniging van Orgelbouwers in Nederland
- De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen
- FNV
- CNV

Fondsorganen

Externe partijen

DIENTEN VOOR DE UITVOERING

Pensioenbeheer

TKP

Communicatie

TKP

Vermogensbeheerders

State Street Global Asset Management
Northern Trust Asset Management
Insight
Neuberger Berman
Legal & General IM
T-Row Price
Barings
Syntrus Achmea Real Estate & Finance
Franklin Templeton
M&G Real Estate
Aegon Asset management

Fiduciair adviseur

BlackRock, Inc.

Custodian

BNY Mellon

CONTROLE TOEZICHT

Onafhankelijk accountant

- Mazars N.V.

Waarmerkend actuaire

- Mercer Nederland B.V.

Sleutelfunctiehouder Interne Audit

- P. Hoekstra

Sleutelfunctiehouder Risicobeheer

- CL Risk Consulting

Sleutelfunctiehouder Actuariel

- Mercer Nederland B.V.

Functionaris Gegevensbescherming

- Montae & Partners

Compliance officer

- Trivu

ADVISERING BESTUUR

Beleidsadvies vermogensbeheer

- Montae & Partners

Advisering actuaire

- Sprenkels & Verschuren B.V.

IT-officer

- Montae & Partners

Bovenstaand een schematische weergave van de structuur van het pensioenfonds eind 2024. De fondsorganen en portefeuille(houder)s worden hierna afzonderlijk besproken, de overige betrokkenen bij Oak Pensioenfonds worden besproken in hoofdstuk 18 'Andere betrokkenen'.

Overlegstructuur tussen het pensioenfonds en de betrokken sociale partners

Oak Pensioenfonds kent vier aangesloten sectoren met elk een eigen cao en overlegstructuur. Oak Pensioenfonds en een afvaardiging van de sociale partners van deze sectoren ontmoeten elkaar in het Breed Beraad. Tijdens de overleggen van het Breed Beraad wordt voornamelijk informatie uitgewisseld. De sociale partners komen daarna (vaak per sector) tot hun besluitvorming.

Daarnaast kent Oak Pensioenfonds sinds 2021 een uitvoeringstechnisch overleg. Hier wordt de uitvoering van de pensioenregelingen afgestemd tussen pensioenfonds, sectoren en pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO).

Oak Pensioenfonds spreekt met de sociale partners gezamenlijk ook separaat met de diverse, individuele brancheorganisaties en werknemersorganisaties. Dit levert over en weer waardevolle inzichten op en zorgt ervoor dat wordt ingegaan op de branche-specifieke aangelegenheden.

Bemensing fondsorganen

Bestuur

De bestuurssamenstelling is in het verslagjaar gewijzigd.

- De heer P.W. de Geus is benoemd als UB'er met de portefeuilles vermogensbeheer en financiële opzet. Deze rol werd voorheen vervuld door de heer R.G.A. van Dijk.
- De heer H. Kempen is benoemd als NUB'er met de portefeuilles vermogensbeheer en financiële opzet. Hij heeft hierin de rol overgenomen van de heer P.W. de Geus.
- Mevrouw C. Notenboom is toegetreden tot het bestuur als NUB'er met de portefeuille pensioen en communicatie. Deze rol werd voorheen vervuld door mevrouw D. Gunaydin.

In 2024 zijn er een drietal herbenoemingen geweest.

- Mevrouw P. A. de Bruijn is voor de derde maal herbenoemd als onafhankelijk voorzitter.
- De heer P. Priester is voor de tweede maal herbenoemd als uitvoerend bestuurslid.
- De heer D.A. Roodenrijs is voor de tweede maal herbenoemd als niet-uitvoerend bestuurslid en tevens locovoorzitter.

Verantwoordingsorgaan

De heer P. Riphagen, vertegenwoordiger van werkgevers, heeft de positie van de heer C. Kuipers overgenomen. Deze tussentijdse vervanging volgt uit een eerdere afspraak over de werkgeversvertegenwoordiging van de verschillende sectoren.

Verder heeft mevrouw I. van Gerwen het vicevoorzitterschap overgedragen aan de heer J. van der Ree.

Geschiktheid en diversiteit

De veranderende wereld betekent dat ook de eisen aan de geschiktheid van bestuursleden veranderen en dat continue bijscholing nodig is. Oak Pensioenfonds heeft daartoe een geschiktheidsbeleid vastgesteld met een bijbehorend opleidingsplan. In 2024 heeft het bestuur zich tijdens een themadag verder verdiept in specifieke onderwerpen zoals de algemene strategie van Oak Pensioenfonds en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

In januari 2024 heeft het bestuur in de vorm van een workshop een externe zelfevaluatie uitgevoerd. Daarbij zijn de huidige competenties beoordeeld en daaruit bleek dat het aantal competenties is gegroeid. Afgesproken is een verdere uitwerking te maken van een rangschikking naar kerncompetenties en overige competenties.

In 2023 zijn drie bestuursleden gestart met de CPE-opleiding (Certified Pension Executive). Deze opleiding hebben ze in 2024 succesvol afgerond.

Het verantwoordingsorgaan heeft zich gedurende een themadag verder verdiept in de thema's Wtp en MVO. Tevens hebben ze een zelfevaluatie uitgevoerd.

Onderdeel van geschiktheid is ook dat het bestuur als collectief voldoende divers is samengesteld. Het bestuur

bekijkt het begrip diversiteit vanuit diverse perspectieven en streeft naar een divers bestuur, omdat diversiteit bijdraagt aan de kwaliteit van de besluitvorming. Oak Pensioenfonds kent een diversiteitsbeleid dat niet alleen ziet op leeftijd en geslacht, maar ook op een diverse culturele achtergrond en persoonlijkheid als ervaren dan wel nieuwe bestuurder. Het streven naar meer diversiteit in de samenstelling van de fondsorganen is regelmatig onderwerp van gesprek met de diverse stakeholders bij Oak Pensioenfonds. Bij de benoemingen heeft het bestuur ook dit verslagjaar hiermee rekening gehouden. Binnen het bestuur is dit de diversiteit ten goede gekomen. Deze diversiteit kenmerkt zich door twee vrouwen in het bestuur en twee bestuursleden die jonger zijn dan 40 jaar. In het verantwoordingsorgaan hebben nu twee vrouwen zitting en is één lid jonger dan 40 jaar.

2.2. Het bestuur

Het bestuursmodel

Oak Pensioenfonds hanteert het omgekeerd gemengd bestuursmodel. In dit model bestaat een duidelijke scheiding tussen de inhoud van de pensioenregeling (vast te stellen door de sociale partners), beleidsvorming door het pensioenfondsbestuur (het bestuur), de uitvoering van het beleid (door de uitvoerend bestuursleden) en het intern toezicht waarin de pariteit is vertegenwoordigd (door de niet-uitvoerend bestuursleden). De niet-uitvoerende bestuurders wordt in de interne toezichtstaken ondersteund door een onafhankelijke auditcommissie. In het verantwoordingsorgaan is de verantwoording en medezeggenschap ondergebracht.

Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur en de operationele -, portefeuille - en werkgroepoverleggen bij de uitvoering van hun taken. Het bestuursbureau zorgt voor het plannen en coördineren van de activiteiten op bestuurlijk niveau en heeft een beleidsvoorbereidende en adviserende rol.

De sociale partners

De sociale partners bepalen de inhoud van de pensioenovereenkomst (voorheen: de pensioentoezegging). Zij dragen ook de niet-uitvoerend bestuursleden voor, met uitzondering van de onafhankelijk voorzitter en het bestuurslid namens pensioengerechtigden.

De betrokken sociale partners (werkgevers en werknemers) zijn:

- Koninklijke CBM (Interieurbouw en Meubelindustrie);
- CLC Vecta (Tentoonstellingsbouw);
- VON (Vereniging Orgelmakers Nederland);
- Koninklijke VVNH (Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen);
- FNV;
- CNV.

Samenstelling bestuur

Oak Pensioenfonds kent twee onafhankelijke uitvoerend bestuurders en zeven niet-uitvoerend bestuurders, waaronder de onafhankelijk voorzitter. De uitvoerend bestuurders en de voorzitter zijn onafhankelijke professionals, dat wil zeggen dat zij niet verbonden zijn met de voordragende organisaties. Vijf niet-uitvoerend bestuurders worden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties en één niet-uitvoerend bestuurder wordt voorgedragen door de leden van het verantwoordingsorgaan die de pensioengerechtigden vertegenwoordigen.

Het bestuur is op 31 december 2024 als volgt samengesteld.

Uitvoerend bestuurder	Geboren	Portefeuille		Lid sinds	Einde zittingstermijn
De heer P. Priester	1964	Pensioenregeling & communicatie		01-07-2014	01-07-2028
		Risicobeheer			
De heer P.W. de Geus	1963	Vermogensbeheer		23-05-2017	01-07-2025
		Financiële opzet *			
Niet-uitvoerend bestuurder	Geboren	Portefeuille	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingstermijn
Mevrouw P.A. de Bruijn - Nooteboom	1960	Governance & Compliance	Onafhankelijk voorzitter	01-07-2014	01-07-2027
De heer L.C.M. Leisink	1960	Pensioenregeling & communicatie	Pensioengerechtigden	01-07-2014	01-07-2026
		Risicobeheer			
De heer D.A. Roodenrijs	1960	Pensioenregeling & communicatie	Werkgevers	11-07-2016	01-07-2028
		Governance & Compliance			
De heer H.A. Kempen	1968	Financiële opzet	Werkgevers	01-02-2024	03-04-2028
		Vermogensbeheer			
Mevrouw C. Notenboom	1994	Pensioenregeling & communicatie	Werkgevers	01-09-2024	01-09-2028
De heer M. de Jong	1993	Vermogensbeheer	Werknemers	01-07-2021	01-07-2025
De heer M. Pet	1982	Financiële opzet	Werknemers	18-01-2022	18-01-2026
		Risicobeheer			

**De portefeuille Financiële Opzet is in 2024 overgedragen aan de directeur bestuursbureau. Mevrouw Kersseboom is verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van deze portefeuille.*

Benoeming

Het bestuur heeft in de statuten vastgelegd langs welke procedure bestuursleden worden benoemd, geschorst of ontslagen.

Bestuursleden worden voor vier jaar benoemd. Benoeming vindt plaats op basis van het voor het desbetreffende bestuurslid geldende functieprofiel en na positieve toetsing door DNB. Bij de voordracht en/of de benoeming zijn diversiteit in de samenstelling naar leeftijd en geslacht en complementariteit in geschiktheid belangrijke uitgangspunten. Geschiktheid gaat daarbij voor diversiteit.

Daarnaast is de directeur van het bestuursbureau, mevrouw J. Kersseboom, benoemd tot medebeleidsbepaler. Zij is verantwoordelijk voor de portefeuille Financiële Opzet en vormt samen met de uitvoerende bestuursleden het UB Plus.

Niet-uitvoerend bestuursleden (NUB'ers)

Werkgevers- en werknemersorganisaties dragen vertegenwoordigers voor die worden benoemd door het bestuur. De vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden wordt door het bestuur benoemd op voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan. De onafhankelijk voorzitter wordt benoemd en ontslagen door de niet-uitvoerend bestuursleden. De onafhankelijk voorzitter is geen vertegenwoordiger van de belanghebbenden bij Oak Pensioenfonds.

Uitvoerend bestuursleden (UB'ers)

De NUB'er benoemen de UB'ers. Een uitvoerend bestuurslid kan worden ontslagen door de niet-uitvoerend bestuursleden, na het horen van het desbetreffende lid en het tweede uitvoerend bestuurslid.

Stemmen

Alle bestuursleden hebben een stem, met dien verstande dat de aanwezige werkgeversbestuursleden gezamenlijk evenveel stemmen uitbrengen als de aanwezige werknemersbestuursleden gezamenlijk uitbrengen.

Onafhankelijkheid en integer handelen

Het bestuur stelt zich bij het uitoefenen van haar taak onafhankelijk op en zorgt dat Oak Pensioenfonds uitsluitend handelt ten behoeve van al haar belanghebbenden. Het bestuur inventariseert daartoe jaarlijks de (neven)functies van de bestuursleden. Het overzicht daarvan is het vinden in hoofdstuk 17 'Nevenfuncties'.

De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn bepaald in de statuten en de governance nota van Oak Pensioenfonds.

Vergaderdata, studiedagen en overige bijeenkomsten

Het bestuur heeft in 2024 veertien keer vergaderd (fysiek en digitaal) inclusief twee thema- en opleidingsdagen (fysiek) die gewijd waren aan diverse onderwerpen.

Daarnaast namen bestuurders deel aan operationele -, portefeuille – en werkgroepoverleggen gerelateerd aan specifieke aandachtsgebieden. Verder waren er informele contactmomenten onder meer via conference calls.

In 2024 heeft het bestuur vier keer met het verantwoordingsorgaan vergaderd. Daarnaast is er een themadag georganiseerd voor het verantwoordingsorgaan.

2.3 Portefeuilles, DB- en UB Plus-overleg

Portefeuilles

Voor een goede werking van het omgekeerd gemengde model zijn de activiteiten binnen het fonds onderverdeeld in vijf portefeuilles waaraan portefeuillehouders (per portefeuille uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders) zijn gekoppeld, te weten:

- Financiële opzet;
- Governance en compliance;
- Pensioenregeling en communicatie;
- Risicobeheer;
- Vermogensbeheer.

De uitvoerend bestuursleden voeren het beleid van Oak Pensioenfonds uit gerelateerd aan een specifieke portefeuille. De niet-uitvoerend bestuursleden houden toezicht op de uitvoering van dit beleid en de werkzaamheden die door of namens Oak Pensioenfonds worden uitgevoerd. Zij staan de uitvoerend bestuurders bovendien met raad bij en fungeren in die zin ook als klankbord.

DB-overleg

Het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit de onafhankelijke voorzitter, de uitvoerende bestuurders en de directeur bestuursbureau. Dit overleg is verantwoordelijk voor de regievoering en de coördinatie voor een beheerste governance. Daaronder valt ook de relatie met toezichthouders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het werkgeverschap richting de directeur bestuursbureau.

Onafhankelijk voorzitter

De onafhankelijke voorzitter ziet toe op een goede samenstelling en het functioneren van het bestuur en is namens het bestuur eerste aanspreekpunt voor het verantwoordingsorgaan.

UB Plus-overleg

Het UB Plus bestaat uit twee uitvoerende bestuurders plus de directeur van het bestuursbureau. Het UB Plus is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid ten aanzien van de hun toegewezen portefeuilles, zoals dit is vastgelegd in de jaarplannen, inclusief de daarbij behorende begroting. Het UB Plus voert hun taken uit in overeenstemming met de wettelijke eisen en binnen de door het bestuur vastgestelde kaders en beleidsdocumenten van het pensioenfonds. In dit ruime kader bewaken zij de uitbestede werkzaamheden en handelen zij operationele zaken af. Daarnaast zijn de uitvoerende bestuurders verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding op deze portefeuilles. De uitvoerende bestuurders leggen verantwoording af aan de niet-uitvoerende bestuurders.

2.4 Overige werkgroepen

Het bestuur kan (tijdelijke) werkgroepen instellen. Een werkgroep kan zich laten bijstaan door externe deskundigen.

Oak Pensioenfonds kende dit verslagjaar de volgende (tijdelijke) werkgroepen:

- Werkgroep Monitoring tijdsbeslag: deze werkgroep evalueert jaarlijks het tijdsbeslag van het bestuur als input voor de feitelijke beloning in het daaropvolgende kalenderjaar.
- Stuurgroep Wtp: deze stuurgroep monitort het proces rondom de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel
- Projectgroep Cardano-BlackRock: deze werkgroep heeft het overgangsproces begeleid naar de nieuwe fiduciair vermogensbeheerders. Hierbij is Oak Pensioenfonds overgestapt van Cardano naar BlackRock.

2.5. Intern toezicht

Het intern toezicht is in het omgekeerd gemengd model belegd bij het niet-uitvoerend deel van het bestuur. De niet-uitvoerend bestuursleden stellen zich bij de uitoefening van de toezichttaak onafhankelijk op.

Taken en verantwoordelijkheden De taken van de niet-uitvoerende bestuurders bestaan uit twee hoofdthema's:

1. Toezicht

De niet uitvoerende bestuursleden houden toezicht op:

- de uitvoering van het beleid door de uitvoerende bestuursleden;
- de algemene gang van zaken in het pensioenfonds;
- adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging;
- de financiële informatieverstopping.

2. Raadgeving

Vanuit hun portefeuille verantwoordelijkheid staan zij het UB Plus met raad ter zijde.

De niet-uitvoerend bestuursleden leggen over hun toezichtstaken verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Onafhankelijke auditcommissie

De onafhankelijke auditcommissie fungeert als sparringpartner van de niet-uitvoerend bestuurders op in ieder geval drie expertisegebieden: risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële opzet. Om haar functie op een goede manier te kunnen uitoefenen heeft de auditcommissie meerdere bevoegdheden:

- Zelf onderzoek doen in het kader van haar faciliterend toezicht of in opdracht van de niet-uitvoerend bestuurders;
- De niet-uitvoerend bestuurders gevraagd en ongevraagd adviseren;
- Toegang tot alle informatie die nodig is voor uitoefening van haar taken; en
- Het jaarlijks opstellen van een auditplan met voor het toezicht relevante thema's.

De auditcommissie bestaat per 31 december 2024 uit drie onafhankelijke externe deskundigen:

Leden	Geboortjaar	Functie	Aandachtsgebied	Benoemd per	Aflooptermijn
De heer H. Zevenhuizen	1976	Voorzitter	Governance & Compliance	01-07-2024	30-06-2028
			Financiële opzet		
Mevrouw J. Matelski	1984	Lid	Vermogensbeheer	01-07-2020	30-06-2028
De heer R. van der Aa	1989	Lid	Risicobeheer	01-07-2021	30-06-2025

Het lidmaatschap van de auditcommissie eindigt na maximaal vier jaar. Herbenoeming is maximaal twee keer mogelijk voor telkens vier jaar.

De auditcommissie kwam in 2024 vier keer digitaal bijeen met de niet-uitvoerend bestuursleden. Daarnaast stemde de auditcommissie onderling af via e-mail en telefonisch.

2.6. Verantwoordingsorgaan

In het verantwoordingsorgaan is de verantwoording en medezeggenschap belegd. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgevers vertegenwoordigd.

Het verantwoordingsorgaan bestond in 2024 uit negen leden, waarvan:

- 3 namens de deelnemers;
- 3 namens de pensioengerechtigden; en
- 3 namens de werkgevers.

De deelnemers en de pensioengerechtigden zijn evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan.

Het verantwoordingsorgaan bestaat per 31 december 2024 uit de volgende leden:

Leden	Geboortejaar	Functie	Namens	Vertegenwoordiger
De heer J. Boester	1947	Voorzitter		Pensioengerechtigden
De heer J. van der Ree	1964	Vicevoorzitter	CNV	Werknemer
De heer D. Leenheer	1966	Lid	CBM	Werkgever
Mevrouw I. van Gerwen	1975	Lid	VVNH	Werkgever
De heer G. A. Meerdink	1959	Lid	CNV	Werknemer
De heer P. Riphagen	1971	Lid	TTB	Werkgever
Mevrouw S. Keijzer	1986	Lid	FNV	Werknemer
De heer F. de Boer	1952	Lid		Pensioengerechtigden
De heer A. Stam	1950	Lid		Pensioengerechtigden

De heer P. Riphagen is per 1-10-2024 is toegetreden. De overige leden zijn per 1 juli 2022 (her)benoemd.

Algemeen

Het bestuur heeft de inrichting (onder meer samenstelling en stemverhouding), de taken en de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan vastgelegd in de statuten van Oak Pensioenfonds. Het bestuur heeft een reglement voor het verantwoordingsorgaan opgesteld en gepubliceerd op de website van Oak Pensioenfonds, te vinden onder het kopje 'downloads' of 'juridische informatie, beleid en documenten'.

Het aantal maximale zittingstermijnen voor een VO lid is beperkt tot maximaal een periode van 12 aaneengesloten jaren (maximaal 2 herbenoemingen).

Taakomschrijving van het VO

De belangrijkste taak van het verantwoordingsorgaan is het geven van een oordeel over het handelen van het bestuur ten aanzien van het gevoerde beleid, de wijze waarop het beleid is uitgevoerd en de beleidskeuzes voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan geeft jaarlijks schriftelijk zijn oordeel. Het verantwoordingsorgaan baseert zijn oordeel op het jaarverslag van het pensioenfonds, de jaarrekening en overige informatie. Het oordeel samen met de schriftelijke reactie van het bestuur is onderdeel van de jaarverslagcyclus.

Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit over:

1. het beleid inzake beloningen;
2. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
3. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
4. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
5. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
6. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
7. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;

8. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ;
9. de samenstelling van de feitelijke premie en de premiecomponenten;
10. het wijzigen van het reglement van het verantwoordingsorgaan;
11. de jaarlijkse toeslagverlening; en
12. vermindering van de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten.
13. de adviesrechten onder j., k. en l. betreffen bovenwettelijke rechten.

Het verantwoordingsorgaan stelt een jaarplan op. Hierin staan de taken en bevoegdheden en het normenkader. Verder staan in het jaarplan de werkwijze van het VO en de speerpunten voor het lopende kalenderjaar.

2.7. Beloningsbeleid

Uitgangspunten

Het beloningsbeleid van Oak Pensioenfonds is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De vergoedingen van fondsorganen en uitbestedingsrelaties zijn in overeenstemming met de werkzaamheden, het risicoprofiel, de doelstellingen, het langetermijnbelang, de financiële stabiliteit en de prestaties van het pensioenfonds als geheel en moedigen niet aan tot het nemen van meer risico's dan voor het pensioenfonds aanvaardbaar is.
 - Zo wordt bijgedragen aan een deugdelijk, prudent en doeltreffend bestuur.
- De beloning van de leden van fondsorganen staat in redelijke verhouding tot de gedragen verantwoordelijkheid, het tijdsbeslag en de aan de functie gesteld eisen en is afgestemd op de omvang en de organisatie van Oak Pensioenfonds.
- Het beloningsbeleid is passend gelet op de bedrijfstakken waarvoor Oak Pensioenfonds de pensioenregeling uitvoert. Oak Pensioen hanteert voor leden van de fondsorganen geen prestatie gerelateerde beloningen. Er worden geen ontslagvergoedingen verstrekt.
- De beloning(scomponenten) voor de uitvoerende bestuursleden worden bepaald door het niet uitvoerende deel van het bestuur. Die van de niet uitvoerende bestuursleden, onafhankelijk voorzitter, auditcommissie en het VO door het algemeen bestuur.
- Het fonds houdt zich aan Verordening (EU) 2019/2088 van 27 november 2019 inzake informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR). De beloningsstructuur zet niet aan tot het nemen van buitensporige risico's in verband met duurzaamheidsrisico's. De beloning is niet afhankelijk van het al dan niet nemen van duurzaamheidsrisico's.

Beloning 2024

Beloningen dienen duurzaam, passend en in redelijke verhouding te staan tot verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag. Hieronder volgt een schematisch overzicht van de vaste vergoedingen van de leden van de verschillende fondsorganen van Oak Pensioenfonds. Daarna wordt per orgaan ingegaan op de omvang van de vergoeding van de individuele bestuursleden.

Vergoeding per functie (in euro's, excl. btw)	2024	2023
Lidmaatschap bestuur *	€ 159.015	€ 149.310
Additioneel voor experttoeslag en voorzitter bestuur *	€ 12.141	€ 11.400
Voorzitterschap verantwoordingsorgaan	€ 6.201	€ 5.823
Additioneel voor vicevoorzitterschap verantwoordingsorgaan	€ 5.457	€ 5.124
Lidmaatschap verantwoordingsorgaan	€ 4.961	€ 4.658
Voorzitterschap auditcommissie	€ 12.013	€ 11.280
Lidmaatschap auditcommissie	€ 10.011	€ 9.400

* Deze vergoeding is op basis van 1 FTE.

Bestuur

De vergoedingen worden bepaald aan de hand van een inschatting van het feitelijke tijdsbeslag – uitgedrukt in FTE – en de vervangingswaarde voor een middelgroot fonds op een marktconform niveau.

- 0,25 FTE voor een niet-uitvoerend bestuurslid (NUB), m.u.v. de onafhankelijk voorzitter;
- 0,6 FTE voor de onafhankelijk voorzitter die tevens niet-uitvoerend bestuurslid is;
- 0,5 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Vermogensbeheer en Financiële opzet;
- 0,7 FTE voor het uitvoerend bestuurslid (UB) met de portefeuilles Pensioenregeling & communicatie en Risicobeheer.

De vervangingswaarde 2024 is vastgesteld op € 159.015 bij 1 FTE en geldt voor alle bestuurders.

Van uitvoerende bestuurders en de onafhankelijk voorzitter verlangt Oak Pensioenfonds een expertniveau op onderdelen. Zij ontvangen daarom tevens een experttoeslag van € 12.141 (op voltijdbasis). De beloningen (vervangingswaarde en experttoeslag) worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS cao-loonindex Nederland. Alle bestuurders hebben recht op een kilometervergoeding van € 0,28. Oak Pensioenfonds betaalt geen andere emolumenten aan de bestuursleden. Kosten voor pensioenopbouw, kantoorkosten e.d. dienen zij uit de bestuursvergoeding te betalen.

Daarnaast is in het beloningsbeleid opgenomen dat het bestuur een vergoeding kan toekennen voor tijdelijke extra werkzaamheden, zoals het deelnemen aan extra werkgroepen.

De bestuursleden hebben in 2024 in totaal € 524.750 aan reguliere vergoedingen ontvangen (2023: € 538.291) exclusief reis- en verblijfkosten.

Auditcommissie

Leden van de auditcommissie ontvangen een vaste jaarlijkse beloning van € 10.011 per lid. De beloning van de voorzitter van de auditcommissie bedraagt € 12.013.

De leden van de auditcommissie hebben in 2024 in totaal € 32.035 aan vergoedingen ontvangen (2023: € 30.080).

Verantwoordingsorgaan

Leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen een vaste vergoeding van € 4.960 per jaar plus een kilometervergoeding van € 0,28.

Voor de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter is een toeslag van toepassing van respectievelijk 25% en 10%.

De leden van het verantwoordingsorgaan hebben in 2024 in totaal € 46.383 aan reguliere vergoeding ontvangen exclusief reis- en verblijfkosten (2023: € 43.552).

2.8. Gedragscode en compliance

Het pensioenfonds dient zorg te dragen voor een beheerste en integere bedrijfsvoering en heeft TriVu in dat kader benoemd tot externe compliance officer. Het pensioenfonds heeft een eigen gedragscode die op de website is gepubliceerd onder het kopje 'downloads' en 'juridische informatie, beleid en documenten'. De gedragscode heeft tot doel om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. Dit draagt bij aan het integer functioneren van het pensioenfonds en het waarborgen van de goede naam en reputatie.

Op grond van de gedragscode zijn ultimo 2024 34 personen aangewezen die als verbonden persoon onder de gedragscode van het pensioenfonds vallen. Over 2024 hebben deze verbonden personen een verklaring van naleving van de gedragscode ingevuld en ondertekend waarbij meldingen ten aanzien van de gedragsnormen zoals nevenfuncties, geschenken, uitnodigingen en privébelangen zijn vastgelegd. Uit de insidertoetsing zijn geen onregelmatigheden voortgekomen. Verder beschikt het pensioenfonds, naast de gedragscode, over compliance documenten zoals een compliance charter, een integriteitsbeleid, een incidentenregeling en een klokkenluidersregeling. De systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) is in 2024 geactualiseerd.

In de halfjaarlijkse rapportages over 2024 zijn mijn bevindingen en een aanbeveling voor 2025 opgenomen. Ik heb naar aanleiding van de door mij uitgevoerde toetsing de volgende bevindingen:

1. De meldingen die de verbonden personen in 2024 hebben gedaan, vallen binnen de normen van de gedragscode van het pensioenfonds.
2. Het pensioenfonds beschikt over toereikende en actuele compliance documenten, alleen het compliance charter wordt in 2025 nog geactualiseerd.
3. Per 2025 is de gedragscode herijkt. Dit proces heeft in 2024 plaatsgevonden. Voor 2025 is de aanbeveling gedaan om de aanpassingen in de gedragscode bij alle verbonden personen nog eens onder de aandacht te brengen.

Zevenbergen, 13 maart 2025

TriVu

H. Pullen

Compliance Officer

2.9. Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen is opgesteld door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid (STAR) en wettelijk verankerd. De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen ziet toe op de naleving van de Code met als doel de verhoudingen binnen pensioenfondsen transparanter te maken. De Code legt de nadruk op het gedrag van bestuurders, intern toezichthouders en belanghebbenden in de verantwoordingsfunctie. De Code kent 8 thema's waarbinnen de verschillende normen zijn gerubriceerd. De Code Pensioenfondsen dateerde van 2018 en is per 1 januari 2024 herzien.

Maatschappelijke ontwikkelingen beïnvloeden ook de normen voor "goed pensioenfondsbestuur". Daarom is per 1 januari 2024 de Code Pensioenfondsen herzien. De actualisering ziet op de volgende onderwerpen:

1. Centraal stellen van de belanghebbenden
2. Duurzaamheid
3. Diversiteit en inclusie

De thematische indeling is gewijzigd:

1. Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden;
2. Goed besturen;
3. Effectief intern toezichthouden en controle uitoefenen;
4. Verantwoording en inspraak organiseren;
5. Effectief functioneren van fondsorganen.

Daarbinnen is de ordening van de onderliggende normen aangepast. Gekozen is om aan te sluiten bij de driehoek: bestuur, intern toezicht en verantwoording. Pensioenfondsen leven de Code na op basis van het 'pas toe of leg uit-beginsel'. Een pensioenfonds past de normen van de Code toe of zet in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast. Oak Pensioenfonds leeft zo goed als alle normen na en verklaart in de relevante paragrafen hoe deze naleving bewerkstelligd wordt.

De Code Pensioenfondsen nodigt pensioenfondsen uitdrukkelijk uit om bij een aantal normen jaarlijks in verhalende (beschrijvende) zin te rapporteren over de naleving van die norm. Hieronder worden de drie belangrijkste normen kort toegelicht.

- *Norm 1: Missie, visie, strategie* Het fonds heeft in 2021 een concrete missie, visie en strategie opgesteld. Deze is te vinden in hoofdstuk 1.2 'Profiel: missie, visie, strategie'. In 2025 wordt dit onderdeel herijkt.
- *Norm 4: Kennen van voorkeuren van belanghebbenden* Oak Pensioenfonds vindt het belangrijk om de voorkeuren van de belanghebbenden mee te nemen in de beleidsvoering. In het Breed Beraad, een periodiek overleg tussen het bestuur en de sociale partners, gaat het fonds op constructieve wijze de dialoog aan met de verschillende branches. Op deze wijze verkrijgt Oak Pensioenfonds belangrijke kennis en inzichten uit de achterban. Oak Pensioenfonds toetst deze informatie aan haar missie, visie en strategie en wijzigt deze indien nodig.
- *Norm 34-35: Diversiteits- en inclusiebeleid* Oak Pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid op het gebied van diversiteit en inclusie. Hierbij is rekening gehouden met geslacht, gender, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Tevens is in het geschiktheidsbeleid opgenomen dat bij de samenstelling van het bestuur als geheel complementariteit en diversiteit een rol spelen. Zodanig heeft zowel het bestuur als VO twee vrouwelijke leden. Tevens heeft het bestuur twee leden en het VO één lid onder de 40 jaar. Het beleid wordt periodiek herijkt en evalueert tussentijds of de planmatige aanpak voldoende is.

In bepaalde gevallen wijkt Oak Pensioenfonds af van normen uit de Code. Hieronder wordt dit kort per norm toegelicht.

- *Norm 37: Zittingstermijnen* De statuten bieden bestuursleden van Oak Pensioenfonds de ruimte tot een derde, maar met een maximale zittingstermijn van twaalf jaar. Bij de overgang naar het omgekeerd gemengde bestuursmodel, is een getrapt rooster van aftreden vastgesteld, dit ter bevordering van de bestuurlijke continuïteit. De eerste zittingstermijn is daardoor voor een aantal bestuursleden geen vier jaar maar korter. Door drie herbenoemingen toe te staan met een totale maximale zittingstermijn van twaalf jaar, wordt niet aan de letter van de norm voldaan, maar wel aan de geest. De bestuurlijke continuïteit in het achterhoofd houdend, hebben er in 2024 twee herbenoemingen plaatsgevonden die de maximale zittingstermijn overschrijden. Dit is besloten met het oog op de complexe overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Beide herbenoemingen zijn goedgekeurd door DNB.
- *Norm 38: Benoemings- en ontslagprocedures* Oak Pensioenfonds volgt de benoemingsprocedures die zijn opgenomen in Bijlage B2 bij de Code Pensioenfonds 2024, behalve op de volgende punten:
 - De onafhankelijk voorzitter wordt niet voorgedragen door de uitvoerend bestuursleden, de uitvoerend bestuursleden worden wel gehoord. Hiermee zijn de niet uitvoerend bestuursleden meer betrokken bij deze benoeming.
 - Benoeming van de leden van het verantwoordingsorgaan geschiedt door het voltallige bestuur en niet door de uitvoerend bestuursleden.

2.10. Wet toekomst pensioenen

Projectstructuur

Oak Pensioenfonds heeft ten behoeve van de transitie Wtp een projectstructuur ingericht teneinde een beheerste en integere transitie te borgen en hierover regie te kunnen voeren. Deze projectstructuur bestaat uit een stuurgroep die maandelijks bijeenkomt. Hieraan nemen een vertegenwoordiging van het bestuur en het bestuursbureau deel onder voorzitterschap van de onafhankelijk voorzitter van het fonds. De stuurgroep voert de regie over een aantal werkgroepen waarin ook de adviseurs en de uitbestedingspartners van het fonds participeren. De dagelijkse projectleiding wordt gevoerd door de directeur van het bestuursbureau, een uitvoerend bestuurder en een tijdelijk hiervoor aangestelde projectleider. De projectleiding borgt de betrokkenheid van de verschillende gremia (verantwoordingsorgaan, Breed Beraad), de sleutelfunctiehouders en de uitbestedingspartijen. De projectleiding verzorgt verder de communicatie van en naar de toezichthouders (de AFM, DNB) waaronder de behandeling van het invaarverzoek.

Indiening DNB

Oak Pensioenfonds heeft per 28 juni 2024 het formele invaarverzoek bij DNB ingediend met de wettelijk vereiste documenten zoals het implementatieplan en ons invaarsjabloon. De beoogde invaardatum is 1 januari 2026. Het implementatieplan is in juli 2024 op de website gepubliceerd onder 'nieuwe regels voor pensioen', 'nieuws en belangrijke documenten'. Met de indiening van het invaarverzoek zit Oak Pensioenfonds ruim voor de wettelijke gestelde deadline en wordt ook aan de beoordelingstermijnen van DNB voldaan. Op 5 december 2024 heeft DNB schriftelijk laten weten dat het invaarverzoek compleet is bevonden en dat is overgegaan op de inhoudelijke beoordeling. Deze inhoudelijke beoordeling loopt door in 2025, waarbij Oak Pensioenfonds een beschikking van geen bezwaar verwacht in de zomer van 2025.

Communicatie

Oak Pensioenfonds heeft een communicatieplan voor het Wtp-traject opgesteld. Dit plan borgt dat deelnemers op een structurele en gerichte wijze worden geïnformeerd over het nieuwe stelsel. Vastgelegd is hoe Oak Pensioenfonds zijn deelnemers meeneemt in de overgang naar de nieuwe regels. Het plan omvat de gehele overgangperiode: vanaf het moment van indienen van het communicatieplan bij de AFM tot en met een aantal maanden na de feitelijke overgang.

De deelnemers worden meegenomen in de veranderingen die het nieuwe pensioenstelsel met zich meebrengt, maar er wordt ook duidelijk gemaakt wat hetzelfde blijft. Daarnaast geeft Oak Pensioenfonds de deelnemers inzicht in de persoonlijke gevolgen van de overgang. Doel is te borgen dat deelnemers realistische verwachtingen hebben van hun pensioen onder de nieuwe regels en ervaren dat Oak Pensioenfonds het huidige pensioen zorgvuldig omzet naar de nieuwe regels.

Het communicatieplan is in 2024 goedgekeurd door de AFM. Op 11 juli 2024 is de publicatie van het communicatieplan bekend gemaakt via een digitale en fysieke mailing. Ook heeft Oak Pensioenfonds een nieuwsbericht en LinkedIn post verstuurd. Dit communicatieplan wordt continu gemonitord en indien nodig zodat het op een adequate manier blijft aansluiten bij het implementatieproces.

Het belangrijkste communicatiemoment in 2025 is 'Inzicht in je pensioenbedragen vooraf'. De communicatie hierover staat momenteel ingepland voor het vierde kwartaal van 2025.

Risicobeheersing

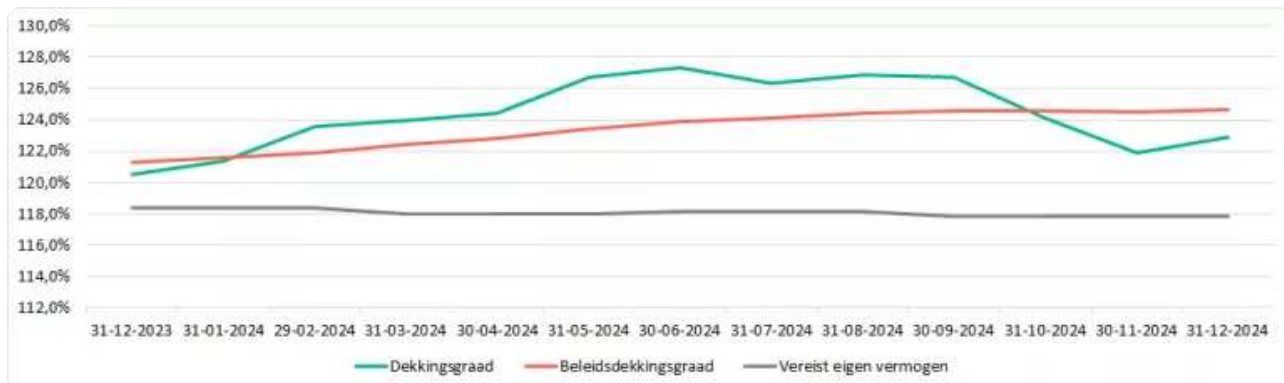
Ieder project kent risico's. Het is daarom belangrijk de risico's in kaart te brengen en te monitoren. Dit geldt zeker in het Wtp-traject dat veel afhankelijkheden met andere partijen kent. Oak Pensioenfonds heeft voor de risicobeheersing van het Wtp-traject een apart risicodashboard ontwikkeld. De mate van risicobeheersing bij de voortgang van het project wordt hiermee gemonitord. Het dashboard is een middel om te sturen op de beheersing van de risico's die gepaard gaan met het project. In 2024 zijn met name de gereedheid van de uitvoeringsorganisatie en de haalbaarheid van de planning belangrijke risico's. Het pensioenfonds en de uitvoeringsorganisatie bespreken onder meer per kwartaal de risicoanalyse Wtp. De risico's vragen ook in 2025 de aandacht van het fonds, zodat een beheerste en integere transitie kan worden gegarandeerd. Positief zijn de betrokkenheid en het onderling vertrouwen met betrekking tot de stakeholders en de besluitvorming bij de sociale partners en het bestuur. In 2024 heeft de sleutelfunctiehouder Risicobeheer in het kader van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel opinies uitgebracht over:

- Het communicatieplan voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel;
- De ERB die het doel heeft inzicht te krijgen in de relevante risico's bij de transitie naar Wtp;
- De haalbaarheid van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, met als belangrijk onderdeel de IT-readiness;
- Het strategisch beleggingsbeleid 2026 – 2028;
- De datakwaliteit: de procedures en de risicobeheerfunctie;
- Het implementatieplan Wtp inclusief de Agreed Upon procedures (AUP).

In december 2024 heeft Oak Pensioenfonds van DNB groen licht gekregen op het verzoek tot invaren in het nieuwe pensioenstelsel.

3.1. Financiële opzet: ontwikkeling dekkingsgraden

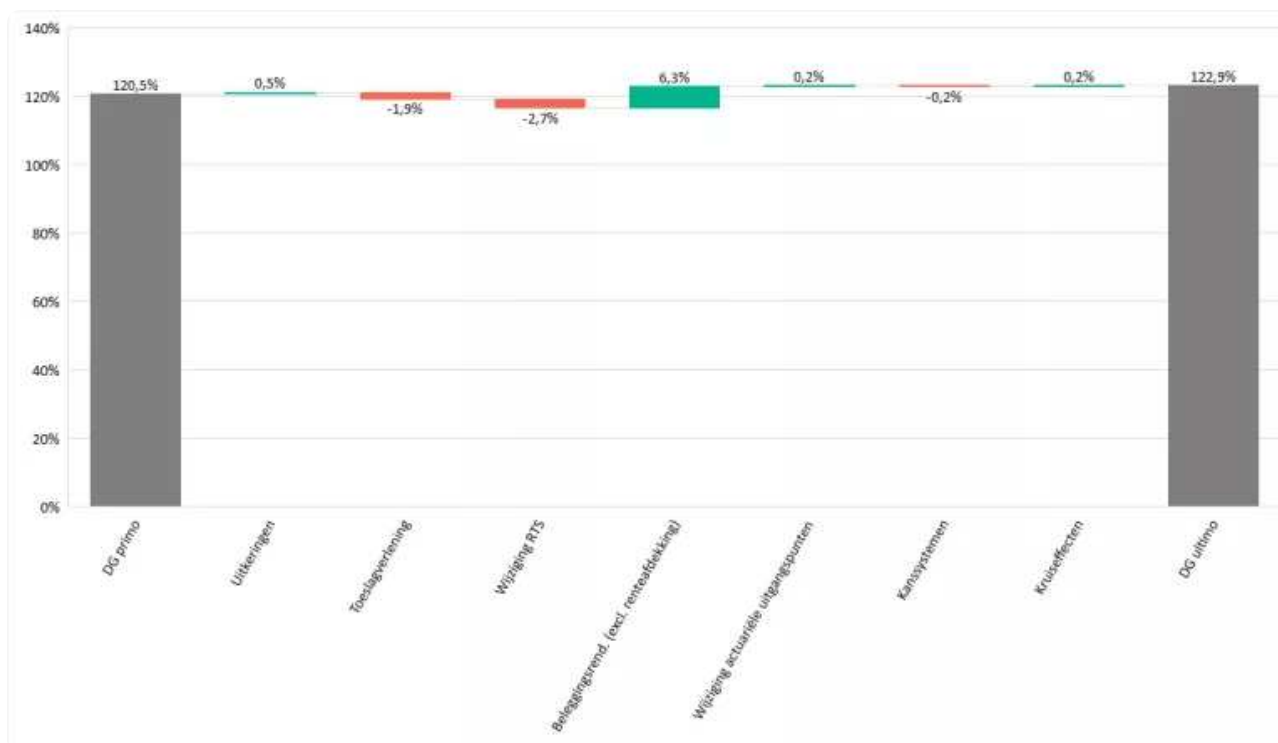
Ontwikkeling dekkingsgraden 2024

	Dekkingsgraad	Beleidsdekkingsgraad	Vereist eigen vermogen
31-12-2023	120,5%	121,3%	118,4%
31-01-2024	121,4%	121,6%	118,4%
29-02-2024	123,6%	121,9%	118,4%
31-03-2024	124,0%	122,4%	118,0%
30-04-2024	124,4%	122,8%	118,0%
31-05-2024	126,7%	123,4%	118,0%
30-06-2024	127,3%	123,9%	118,2%
31-07-2024	126,3%	124,1%	118,2%
31-08-2024	126,9%	124,4%	118,2%
30-09-2024	126,7%	124,6%	117,9%
31-10-2024	124,1%	124,6%	117,9%
30-11-2024	121,9%	124,5%	117,9%
31-12-2024	122,9%	124,7%	117,9%

De beleidsdekkingsgraad is in 2024 gestegen van 121,3% tot 124,7%. De beleidsdekkingsgraad is hoger dan de dekkingsgraad behorend bij het vereist eigen vermogen van 117,9% (2023: 118,4%). Daarmee is er eind 2024 wederom geen sprake van een reservetekort.

Ontwikkeling van de actuele dekkingsgraad

Herstelplan

Ook in 2024 heeft Oak Pensioenfonds geen herstelplan in te hoeven dienen, aangezien de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2023 (121,3%) hoger was dan de dekkingsgraad behorend bij het vereist vermogen (118,4%).

Premiedekkingsgraad

De premiedekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de in een jaar ontvangen premie en de toekomstige jaarlijkse uitkering die daarvoor kan worden ingekocht. Daarmee is de premiedekkingsgraad een indicator voor de toekomstige financiële ontwikkeling van een pensioenfonds. De rente is tot en met 2023 gestegen, dit heeft tot gevolg dat de inkoop van toekomstige pensioenuitkeringen goedkoper is geworden. De premiedekkingsgraad is die periode fors gestegen, van ongeveer 80% naar ruim 145%. Daarmee heeft de inkoop van nieuwe aanspraken in boekjaar 2024, evenals in 2023, geleid tot een (beperkte) stijging van de dekkingsgraad.

Volgens het premiebeleid van het fonds wordt uitgegaan van een minimale premiedekkingsgraad van 90%. Als de premiedekkingsgraad lager is dan 90% wordt een kritische grens overschreden. De kans op voorwaardelijke indexatie van de pensioenrechten neemt dan af voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Daarom heeft het bestuur besloten dat minimaal 90 cent per euro nieuw op te bouwen pensioenen moet binnenkomen. Bij voorkeur is dat 1 euro per euro nieuw op te bouwen pensioen (dan is de premiedekkingsgraad 100%). Het verschil van 10 cent wordt naar verwachting in de toekomst gefinancierd uit de beleggingsopbrengsten en mogelijk een stijging van de rente in de toekomst.

Transitie FTK

In aanloop naar de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het bestuur bepaald geen gebruik te maken van het transitie-Financieel Toetsingskader (FTK) omdat onder meer de kortingskans onder het transitie-FTK groter wordt en de indexatieverwachting op basis van de huidige ontwikkelingen minimaal is.

Inflatie

Inflatie heeft effect op ons financiële resultaat. Dat wordt met name zichtbaar bij:

- De ontwikkeling van de rente in een jaar;

Een toename in de inflatie(verwachting) leidt tot een hogere nominale rente. Inflatie is dan gunstig voor de nominale dekkingsgraad, omdat de marktwaarde van de verplichtingen daalt. Daar staat tegenover dat bij een hogere rente ook de vastrentende beleggingen minder waard worden, wat een negatief effect heeft op de dekkingsgraad. Het uiteindelijke effect op de nominale dekkingsgraad wordt bepaald door het verschil in rentegevoeligheid van verplichtingen en bezittingen.

- Het effect op de lange termijn prijsinflatie in onze waardering

Voor de meeste fondsen hebben de verplichtingen een langere gemiddelde looptijd dan de bezittingen. Daardoor is de rentegevoeligheid van de verplichtingen vaak groter. Een hogere inflatie verbetert de nominale dekkingsgraad. Voor zover inflatie geen effect heeft op de reële rente, leidt in het algemeen een inflatiemutatie niet tot een verandering in de marktwaarde van de reële verplichtingen. Een inflatiestijging beïnvloedt de reële dekkingsgraad dan uitsluitend via een waardedaling van de nominale bezittingen. Dat betekent, in tegenstelling tot de nominale dekkingsgraad, dat de reële dekkingsgraad verslechtert als de inflatie toeneemt.

De reële dekkingsgraad steeg de afgelopen twee jaren van 89,2% naar 92,8%.

In hoofdstuk 5 'Vermogensbeheer' wordt nader ingegaan op de effecten van de inflatie op de beleggingen.

3.2. Actuariële analyse van het resultaat

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen. Voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

Het oordeel over de vermogenspositie is: voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Analyse van het resultaat

In onderstaand overzicht is de actuariële analyse van het saldo van baten en lasten opgenomen:

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Resultaat wijziging rentetermijnstructuur	-92.515	-127.563
Resultaat beleggingsopbrengsten	300.169	298.690
Resultaat premie	27.609	30.752
Resultaat waardeoverdrachten	-16	486
Resultaat kosten	-5	-15
Resultaat uitkeringen	-3.333	-2.924
Resultaat op kanssystemen	-4.238	-289
Resultaat toeslagverlening	-65.611	-145
Resultaat wijziging actuariële grondslagen	7.688	-12.660
Resultaat andere oorzaken	-675	-112
Totaal resultaat	169.073	186.220

Kostendeekkende premie

Het pensioenfonds voldoet aan de eis dat de feitelijke premie minimaal gelijk moet zijn aan de gedempte kostendeekkende premie.

(bedragen x € 1.000)				
Premie voor risico pensioenfonds		Zuiver	Gedempt	Feitelijk
. Actuarieel benodigde koopsom	regulier	107.132	57.044	129.435
	risicopremie	4.349	3.206	3.655
. Opslag voor vereist eigen vermogen		22.302	12.569	5.036
. Opslag voor uitvoeringskosten		11.339	9.674	12.240
. Risicopremie arbeidsongeschiktheid		6.100	6.101	6.101
. Premie voorwaardelijke onderdelen		0	34.799	0
Toetswaarde premie		151.222	123.393	156.467

Premiebeleid

Bij vaststelling van de premie wordt rekening gehouden met de verwachtingen op de lange termijn inzake toekomstige salaris-, toeslag- en bestandsontwikkelingen, en met de verwachtingen voor de lange termijn inzake beleggingsrendementen. Dit zijn op dit moment de maximale toegestane parameters. Het premiebeleid wordt telkens voor een bepaalde periode vastgesteld mede op grond van een periodiek uit te voeren ALM-studie en de daarin opgenomen veronderstellingen. De kostendeekkendheid van de premie speelt een belangrijke rol in het geheel. Het premiebeleid is in 2024 niet gewijzigd.

3.3 Toeslagverlening

Toeslagbeleid

Oak Pensioenfonds voert een pensioenregeling uit met een voorwaardelijke indexatieambitie op basis van de algemene prijsindex. De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van Oak Pensioenfonds. De financiële positie is gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad zoals vastgesteld voorafgaand aan de laatste bestuursvergadering van het jaar. Om de toeslag toekomstbestendig te kunnen uitkeren, is een wettelijke boven- en een ondergrens voor de beleidsdekkingsgraad vastgesteld. Alleen boven de bovengrens van 134,4% per 1 januari 2025 mag een volledige toeslag worden vastgesteld. En onder de ondergrens van 110% per 1 januari 2025 mag Oak Pensioenfonds geen toeslag verlenen.

Toeslagverlening per 1 januari 2025

De hoogte van de beleidsdekkingsgraad per 1 januari 2025 maakt een gedeeltelijke toeslag verlening mogelijk. Het bestuur heeft in het verslagjaar besloten om per 1 januari 2025 een toeslag van 1,47% voor de opgebouwde pensioenaanspraken te verlenen.

Gemiste indexatie sectoren Interieurbouw en Meubelindustrie, Tentoonstellingsbouw en Orgelbouw

Door het niet kunnen volgen van de indexatie ambitie (waarbij als maatstaf de algemene prijsindex wordt gevolgd) is sprake van gemiste indexatie. In onderstaande tabel is het verloop van de gemiste indexatie van de afgelopen drie jaar voor de sectoren Interieurbouw en Meubelindustrie, Tentoonstellingsbouw en Orgelbouw weergegeven.

Datum	Verleende toeslag	Ambitie/maatstaf	Gemiste toeslag	Cumulatieve gemiste toeslag vanaf 2009
01-01-2023	6,80%	17,16%	10,36%	29,55%
01-01-2024	0%	0%	0%	29,55%
01-01-2025	1,47%	2,54%	1,07%	30,62%

Gemiste indexatie sector Houthandel

In onderstaande tabel is het verloop van de gemiste indexatie van de afgelopen drie jaar voor de sector Houthandel weergegeven

Datum	Verleende toeslag	Ambitie/maatstaf	Gemiste toeslag	Cumulatieve gemiste toeslag vanaf 2009
01-01-2023	6,80%	17,16%	10,36%	21,32%
01-01-2024	0%	0%	0%	21,32%
01-01-2025	1,47%	2,54%	1,07%	22,39%

3.4. Risicohouding

Oak Pensioenfonds heeft het beleid eens in de drie tot vijf jaar een ALM-studie uit te voeren. De laatste ALM-studie op het FTK-beleid is in 2021 uitgevoerd. Naar aanleiding van het verschuiven van de transitiedatum naar 1 januari 2026 heeft het bestuur onderzoek laten doen naar de wenselijkheid van het uitvoeren van een ALM-studie in 2025. Hieruit is gebleken dat een ALM-studie in 2025 vanwege de korte tijd tot het transitiemoment en de doorlooptijd van een ALM-studie in het huidige FTK-pensioenstelsel, geen toegevoegde waarde heeft. Daarnaast worden in 2025 geen significante wijzigingen in het beleid of het deelnemersbestand voorzien. Naar het beleid dat vanaf 2026 onder het nieuwe pensioenstelsel geldt, zijn uitgebreide doorrekeningen gedaan, die de ALM studie compenseren.

Omdat Oak Pensioenfonds in 2024 nog onder de regelgeving van het FTK-pensioenstelsel valt, lichten we hieronder toe hoe ons beleid onder het huidige pensioenstelsel tot stand is gekomen. Het lange termijn strategisch beleggingsbeleid van Oak Pensioenfonds is gebaseerd op de ALM-studie van 2021. Onderdeel van de ALM studie in 2021 was het evalueren en herijken van de bestaande risicohouding.

De risicohouding van een pensioenfonds, bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet, wordt gedefinieerd als:

- de mate waarin een pensioenfonds, na overleg met de sociale partners en het verantwoordingsorgaan, bereid is risico's te lopen; én
- de mate waarin het pensioenfonds risico's loopt, gegeven de kenmerken van het pensioenfonds.

Oak Pensioenfonds heeft, in samenspraak met de sociale partners en het verantwoordingsorgaan, naast de wettelijke risicohouding op korte en lange termijn aanvullende kwantitatieve en kwalitatieve beleidsuitgangspunten gedefinieerd vanuit een startdekkingsgraad van 110%. Aanvullende maatstaven kwantificeren de afweging tussen 'welke risico's zijn acceptabel' en 'hoeveel toeslag wordt nagestreefd'. Een tweetal maatstaven geven hierbij het opwaarts potentieel weer, namelijk de mediaan toeslagverlening (hoeveel procent van de maatstaf kan het pensioenfonds gedurende een 15-jaars horizon waarmaken) en de verwachte koopkracht na 15 jaar. Een tweetal maatstaven kwantificeren de vraag hoeveel risico acceptabel wordt geacht: de jaarlijkse kans op een korting en de verwachte omvang van een korting.

In 2021 heeft het bestuur vanuit de evaluatie geconcludeerd dat de bestaande risicohouding niet afwijkt van de risicohouding zoals vastgesteld in 2018, zodat deze kan worden gehandhaafd. Tegelijkertijd was het wenselijk de bestaande kwantitatieve criteria uit te breiden met criteria die nader ingaan op de risico's. Daarnaast is in de ALM-studie de impact onderzocht van het verlagen van het risicoprofiel, om daarmee invulling te geven aan de input van deelnemers en het Breed Beraad. Hiermee werd de kans op toeslag wat kleiner, maar deze bleef mogelijk boven de gestelde grens. De kans op korten en de omvang van de korting werden dan ook kleiner. Oak Pensioenfonds houdt ook rekening met de komst van het nieuwe pensioenstelsel, waarbij grote wijzigingen niet wenselijk zijn.

Op basis van een uitgebreide discussie over de bestaande beleidsuitgangspunten en mogelijke nieuwe beleidsuitgangspunten behorende bij een lagere risicohouding is besloten om de bestaande kwalitatieve en kwantitatieve beleidsuitgangspunten en grenzen van de risicohouding te handhaven en daar het volgende aan toe te voegen:

- Grenzen voor de twee nieuwe aanvullende risicomaatstaven: omvang korting 1e percentiel en koopkracht 5e percentiel.
- De prioritering van de zes beleidsuitgangspunten waarbij de bestaande twee risicomaatstaven zwaarder wegen dan de ambitiemaatstaven en de twee aanvullende maatstaven.

Zie hiervoor onderstaand tabel over kwantitatieve lange termijn beleidsuitgangspunten.

Beleidsuitgangspunten voor de lange termijn kwantitatieve risicohouding

De risicohouding voor de lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het vereist eigen vermogen of een bandbreedte hiervoor.

Risicohouding lange termijn

Voor toepassing binnen de haalbaarheidstoets heeft het bestuur op basis van de aangegeven risicohouding de volgende grenzen gedefinieerd:

- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat startend vanuit de vereiste financiële positie: 100%;
- ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat startend vanuit de feitelijke financiële positie: 100%;
- maximale afwijking verwacht pensioenresultaat bij slechtweerscenario vanuit de feitelijke financiële positie: 50%.

Oak Pensioenfonds houdt bij het bepalen van het beleggingsbeleid rekening met deze risicohouding.

Risicohouding korte termijn

De risicohouding op korte termijn wordt vertaald in het vereist eigen vermogen en een bandbreedte daarom heen. Oak Pensioenfonds hanteert harde bandbreedten voor het vereiste eigen vermogen met een minimum van 116% en een maximum van 121%. Het moment van toetsing van de bandbreedte is einde van het jaar. Per ultimo 2024 bevindt het vereist eigen vermogen zich binnen de vastgestelde bandbreedte.

Onderstaande tabel bevat de aanvullende kwantitatieve beleidsuitgangspunten voor het neerwaarts risico en de toeslagambitie.

Kwantitatieve lange termijn Beleidsuitgangspunten	Grens	Prioriteit
Mediaan toeslagrealisatie (% van de maatstaf)	Minimaal 60%	2
Mediaan koopkracht	Minimaal 94%	2
Jaarlijkse kans op korting	Maximaal 3%	1
Omvang korting (zonder uitsmeren)	Maximaal 10%	1
Omvang korting 1e percentiel (zonder uitsmeren)	Maximaal 30%	3
Koopkracht 5e percentiel	Minimaal 70%	3

Kwantitatieve lange termijn beleidsuitgangspunten

De volgende kwalitatieve beleidsuitgangspunten zijn door het bestuur vastgesteld:

- Oak Pensioenfonds streeft een koopkrachtbestendig pensioen na, maar vindt het belangrijk dat de neerwaartse risico's (kans op kortingen) acceptabel zijn;
- Beleidsuitgangspunten worden vastgesteld en getoetst vanuit de toetsdekkingsgraad (110%), om zo niet afhankelijk te zijn van momentopnames;
- Bij de bepaling van de risicohouding en de beleidsuitgangspunten wordt rekening gehouden met de uitkomsten van een risicobereidheidsonderzoek onder de deelnemers;
- Oak Pensioenfonds erkent dat bij fors lagere dekkingsgraden dan de toetsdekkingsgraad de uitkomsten aanzienlijk slechter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten:
 - Partijen accepteren dit hogere risico in tijden dat het slecht gaat en passen niet automatisch het risicoprofiel aan.
- Oak Pensioenfonds erkent dat bij fors hogere dekkingsgraden dan de toetsdekkingsgraad de uitkomsten aanzienlijk beter zullen zijn dan nu in de kwantitatieve beleidsuitgangspunten:
 - Partijen accepteren dit en passen niet automatisch het risicoprofiel aan.
- Oak Pensioenfonds streeft met de sociale partners naar een stabiele premie.

De kwalitatieve en kwantitatieve beleidsuitgangspunten worden periodiek door het bestuur en de sociale partners gezamenlijk besproken en waar nodig herijkt. Tussentijds kan dit ook, bijvoorbeeld bij significante wijzigingen in economische omstandigheden, wijzigingen in wet- en regelgeving, of een structureel significante hogere of lagere financiële positie dan de toetsdekkingsgraad (110%).

3.5. Haalbaarheidstoets

Oak Pensioenfonds heeft in 2024 geen haalbaarheidstoets uitgevoerd. Vanwege het voornemen van Oak Pensioenfonds per 1 januari 2026 in te varen in het nieuwe pensioenstelsel, heeft het fonds vrijstelling gekregen van DNB om deze jaarlijkse toets uit te voeren.

De haalbaarheidstoets is een onderdeel van het FTK. De haalbaarheidstoets bestaat uit een aanvangshaalbaarheidstoets en een jaarlijkse haalbaarheidstoets. De aanvangshaalbaarheidstoets geeft over een periode van 60 jaar inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelopen worden. Bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt vanuit de feitelijke financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld in hoeverre (nog) wordt voldaan aan de normering die het pensioenfonds heeft gekozen bij de laatste aanvangshaalbaarheidstoets.

In de aanvangshaalbaarheidstoets worden ondergrenzen afgesproken voor het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer. De afgesproken ondergrenzen hebben een signaalfunctie. Wanneer bijvoorbeeld onverhoopt de financiële positie verslechtert of wanneer de economische vooruitzichten veranderen, zullen ook het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer veranderen. De jaarlijkse haalbaarheidstoets berekent periodiek het verwachte pensioenresultaat en het pensioenresultaat in slecht weer en bekijkt of deze nog boven de afgesproken ondergrenzen liggen. Worden de grenzen overschreden dan geeft dit aanleiding tot overleg tussen het bestuur en de sociale partners.

4.1. Pensioenbeheer

Wijzigingen in de pensioenregelingen per 1 januari 2024

In 2024 hebben verschillende wijzigingen in de pensioenregelingen plaatsgevonden. De franchise, opbouwpercentage en premie en de diverse grenzen (maximum pensioengevend salaris en wettelijke afkoopgrens) zijn geactualiseerd per 1 januari 2024. Hierbij kent de pensioenregeling voor de sector houthandel enkele eigen parameters. De wijzigingen zijn doorgevoerd in de fondsdocumenten en verwerkt in de pensioenadministratie. (Zie voor een specificatie van de wijzigingen in de pensioenregeling hoofdstuk 19 'Gegevens pensioenregeling').

Verder is het vakantiegeld van de sector Tentoonstellingsbouw gestegen van 8% naar 8,33% van het vaste (bruto) jaarsalaris.

Pensioenconsulent

Sinds het voorjaar van 2020 heeft Oak Pensioenfonds een pensioenconsulent. Deze heeft persoonlijk contact met (nieuwe) werkgevers en verzorgt bijeenkomsten in de regio of op locatie, voor werkgevers of voor groepen deelnemers.

Klachten en geschillen

Omgaan met klachten

Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Oak Pensioenfonds kent daarom een klachten- en geschillenregeling. De PUO rapporteert per kwartaal over de ontvangen vragen en klachten van deelnemers en werkgevers. Bij de beoordeling hiervan heeft het bestuur oog voor het oplossen van structurele klachten.

Luisteren naar deelnemers en daarnaar handelen biedt kansen om onze dienstverlening structureel te verbeteren. Hierbij volgen we de Gedragslijn Goed omgaan met Klachten die is gepubliceerd door de Pensioenfederatie. Deze gedragslijn is een vorm van zelfregulering waarmee leden van de Pensioenfederatie hebben vastgelegd wat het basisniveau is van hoe we als pensioensector willen omgaan met klachten. Hiermee wordt aangesloten bij de verwachtingen van onze deelnemers en zijn we goed voorbereid op de verwachte toestroom van vragen en klachten door de stelselwijziging.

Reglement klachten en geschillen

Het reglement klachten en geschillen is in lijn met de wetgeving en de gedragslijn. Dit houdt in dat een klacht in eerste instantie wordt behandeld door de PUO en daarna door het bestuur. Vervolgens kunnen betrokkenen zich sinds 2024 wenden tot de nieuwe Geschilleninstantie Pensioenfonds (GIP) voor bemiddeling via de Ombudsman Pensioenen of geschilbeslechting door de geschillencommissie.

Weergave van aantal (geëscaleerde) klachten en geschillen

In onderstaand schema staan de aantallen klachten, geëscaleerde klachten en geschillen over 2024 toebedeeld aan een aantal vaste rubrieken zoals beschreven in de gedragslijn. In 2024 zijn 326 klachten ontvangen waarvan er 13 niet naar tevredenheid van de deelnemers zijn afgewikkeld.

Onderverdeeld naar onderwerp (AFM classificatie) geeft dat het volgende beeld:

Rubriek Gedragslijn	Aantal klachten	Waarvan geëscaleerd	Waarvan geschil
Service en klantgerichtheid	12	1	0
Behandelingsduur	6	0	0
Informatieverstrekking	12	1	1
Deelnemersportaal	18	0	0
Keuzebegeleiding	1	0	0
Pensioenberekening en -betaling	181	5	1
Registratie werknemersgegevens/datakwaliteit	24	2	0
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	39	2	0
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	4	0	0
Financiële situatie	17	1	0
Duurzaamheid	1	0	0
Overig	12	1	0
Totaal	327	13	2

Het aantal klachten is in 2024 (327) sterk gestegen ten opzichte van 2023 (37). Dit komt doordat de definitie van een klacht zoals opgenomen in de Gedragslijn verruimd is naar *“elke uiting van ontevredenheid van een persoon, gericht aan de pensioenuitvoerder”*. Onder deze richtlijn worden alle negatieve klantsignalen, waar niet aan de verwachting van de klant is voldaan, als klacht gezien. Dit leidt tot een toename van het absolute aantal klachten en daarmee moeilijk te vergelijken met voorgaande jaren gezien het rapportageverschil.

Het overgrote deel van de klachten vallen onder de categorie pensioenberekening en -betalingen. Veelal hebben deelnemers of werkgevers vragen en opmerkingen over de hoogte van het pensioen. Door deze personen mee te nemen in het pensioenberekeningsproces en medeleven te tonen voor de persoonlijke situatie, wordt grotendeels het gevoel van ontevredenheid weggenomen. Oak Pensioenfonds streeft ernaar om het klantcontact zo klantvriendelijk en mensgericht mogelijk te maken.

Oak Pensioenfonds kent een toename van het aantal geëscaleerde klachten: van vier geëscaleerde klachten in 2023 naar 13 geëscaleerde klachten in 2024. Twee van deze klachten hebben geleid tot geschillen: één via de Ombudsman Pensioen en één via het GIP.

Oak Pensioenfonds streeft ernaar om continu de bestaande processen te verbeteren, ook het omgaan met klachten. Hierbij staat de klantbeleving centraal: de manier waarop deelnemers alle interacties ervaren gedurende de volledige klantreis en via alle kanalen. Klachten van deelnemers vormen een belangrijke bron van data die we daarvoor gebruiken. Het doel van deze klachtenanalyse is om continu te verbeteren en de dienstverlening te optimaliseren. Door klachten systematisch te onderzoeken, verkrijgen we inzicht in knelpunten en mogelijke verbeterkansen.

Elke maand heeft Oak Pensioenfonds en de PUO operationeel overleg waarin klantsignalen en klachten besproken worden. Verschillende keren per jaar is dat een overleg op locatie (in Zeist of Groningen). Dit structurele en intensieve overleg heeft onder meer geleid tot verbeteringen in de externe communicatie en tot betere, meer empathische brieven richting deelnemers. Oak Pensioenfonds streeft ernaar om de klachtenprocedure verder te innoveren in 2025.

4.2. Communicatie

4.2.1. Communicatie met deelnemers en werkgevers

Oak Pensioenfonds communiceert op verschillende wijze met haar deelnemers en werkgevers. Binnen het communicatiebeleid zijn twee hoofddoelen opgesteld:

- Deelnemers zijn *zelfredzaam*: ze hebben inzicht in hun pensioen en komen in actie als dat nodig is.
- Deelnemers hebben een goede *relatie* met Oak Pensioenfonds.

Deze beleidsdoelen liggen ten grondslag binnen iedere uiting van communicatie van Oak Pensioenfonds. Hieronder staan de belangrijkste communicatiekanalen uitgelicht.

LinkedIn

Oak Pensioenfonds is in 2024 voor het tweede jaar actief op LinkedIn. Gedurende deze periode is de eigen LinkedIn pagina verder ontwikkeld. Deze pagina is bedoeld om meer binding te verkrijgen met de achterban van Oak Pensioenfonds. De LinkedIn pagina richt zich voornamelijk op onze werkgevers waarbij er in 2024 wekelijks een post is geplaatst. Het fonds brengt verschillende onderwerpen onder de aandacht. Waar dat passend is, worden ook de brancheverenigingen meegenomen in de berichtgeving.

In 2024 zagen we een groei van het aantal volgers en de likes op de LinkedIn berichten. De blogs van mevrouw Kersseboom, de directeur van het eigen bestuursbureau, werden het best gelezen. Deze blogs geven een gezicht aan zowel het bestuursbureau als het fonds. De verhalende schrijfstijl wordt door de lezers als zeer prettig ervaren.

Campagnes

Oak Pensioenfonds heeft meerdere campagnes uitgevoerd. Deze campagnes worden hieronder kort aangestipt.

Campagne activeren deelnemers registratie emailadres

- Oak Pensioenfonds heeft de ambitie om een digitaal pensioenfonds te zijn. Digitale pensioencommunicatie is duurzamer, efficiënter, sneller en daarnaast financieel voordeliger. In 2024 is daarom een campagne uitgevoerd om deelnemers te activeren het emailadres te registreren. .
- De campagne heeft geleid tot een verhoging van het aantal geregistreerde e-mailadressen, waarbij 6.000 extra deelnemers digitaal bereikbaar geworden zijn tijdens deze campagneperiode.

Campagne 'Mijn werknemer gaat met pensioen'

- Werkgevers zitten vaak met vragen hoe zij om moeten gaan met werknemers die tegen hun pensioen aanzitten. Deze campagne biedt een stappenplan, in de vorm van een pdf-bestand met checklist en gesprekstips, om hun werknemers goed te kunnen informeren.

Campagne 'Inzicht 60+'

- Werknemers die tegen hun pensioenleeftijd aanzitten hebben dikwijls vragen, bijvoorbeeld over hoeveel pensioen en AOW ze later krijgen. Deze campagne activeert deelnemers via (digitale) post om naar mijnpensioenoverzicht.nl (MPO) te gaan. Op MPO kunnen deelnemers beter inzicht te verkrijgen in hun pensioen waarmee de campagne heeft bijgedragen aan het verhogen van het algemene kennispeil onder deelnemers.

Tevredenheidsonderzoek deelnemers en werkgevers

- In oktober 2024 opnieuw een tevredenheidsonderzoek onder de deelnemers en werkgevers van Oak Pensioenfonds uitgevoerd. Dit onderzoek volgt op de nul-meting die in 2022 plaatsvond. De bevindingen uit het onderzoek bieden waardevolle inzichten in de percepties en verwachtingen van de deelnemers en werkgevers. Over het algemeen zijn zowel deelnemers als werkgevers tevreden over Oak Pensioenfonds en de communicatie vanuit het pensioenfonds; op beide onderdelen scoort Oak Pensioenfonds gemiddeld een 7,0 op een schaal van 1 tot 10.
- De bevindingen vormen de basis voor gerichte verbeteringen in de communicatie van Oak Pensioenfonds. Zo gaat Oak Pensioenfonds een gerichte LinkedIn contentstrategie ontwikkelen in 2025.

4.2.2. Communicatie rondom Wet toekomst pensioenen

De portefeuille communicatie speelt een belangrijke rol binnen Wtp. Door middel van verscheidene communicatiemanieren betreft Oak Pensioenfonds zowel de deelnemer als werkgever bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Het bestuur neemt hierbij als uitgangspunt dat er op een open en realistische manier gecommuniceerd moet worden. Hierdoor weten alle betrokken partijen waar ze aan toe zijn. Alleen dan kan Oak Pensioenfonds op een evenwichtige manier overgaan naar het nieuwe stelsel.

De belangrijkste communicatie rondom Wtp zijn:

- Kennismeting
- Keuzebegeleiding
- Webinars

In de volgende alinea's worden deze onderwerpen verder beschreven. Om aan deelnemers en werkgevers duidelijk te maken dat dit communicatie over de nieuwe pensioenregeling betreft, is het Wtp-beeldmerk gebruikt.

*Het Wtp-beeldmerk van Oak
Pensioenfonds*

Kennismeting

Oak Pensioenfonds heeft als doel dat deelnemers goed zijn geïnformeerd over het nieuwe pensioenstelsel door middel van passende en relevante informatieverstrekking. Daarom heeft het pensioenfonds in maart 2024 een eerste kennismeting gedaan. Via een online vragenlijst is gepeild in hoeverre deelnemers op de hoogte zijn van de algemene informatie over de nieuwe pensioenstelselregels. De bevindingen van het onderzoek kunnen samengevat worden in twee punten:

- Deelnemers vertrouwen dat Oak Pensioenfonds hun pensioen zorgvuldig om zal zetten naar het nieuwe pensioenstelsel; op een schaal van 1 tot 10 scoort het fonds gemiddeld een 7.
- Deelnemers vinden dat Oak Pensioenfonds hen goed informeert over de nieuwe regels voor pensioen; op een schaal van 1 tot 10 scoort het fonds gemiddeld een 7.

De resultaten van het onderzoek zijn gebruikt om de ambities in het communicatieplan Wtp op te stellen. In maart 2025 vindt een volgende meting plaats om het kennisniveau onder deelnemers opnieuw te peilen. Zo kan er gekeken worden of de communicatie van Oak Pensioenfonds effectief is en het kennispeil van deelnemers toeneemt.

Keuzebegeleiding

Deelnemers moeten steeds meer keuzes maken rondom hun pensioen. Zo worden ze geconfronteerd met verschillende pensioenregelingen, persoonlijk vermogen, toeslagen en belastingvragen. Om de deelnemers te helpen in hun keuze, wil Oak Pensioenfonds de deelnemers actief betrekken, voorzien van kennis en waar nodig ondersteunen. Zodat deelnemers weloverwogen beslissingen kunnen maken over hun pensioen.

Het begeleiden en ondersteunen van deelnemers bij het maken van belangrijke keuzes met betrekking tot hun pensioen, is een integraal en tevens verplicht onderdeel van de werkzaamheden van pensioenfondsen geworden. Oak Pensioenfonds verwelkomt deze ontwikkeling: het pensioenfonds vindt het belangrijk dat zijn deelnemers

ondersteuning in de financiële planning krijgen en gaat daar een stap verder met haar brede vorm van keuzebegeleiding. Na een proces van marktverkenning en selectie heeft Oak Pensioenfonds gekozen voor de partij Prikk! die namens het fonds deze dienstverlening uitvoert. Prikk! heeft een duidelijke zienswijze ten aanzien van activatie van de deelnemers: het uitgangspunt is het realiseren van contact met de deelnemer. De adviseurs van Prikk! nemen de deelnemers mee tijdens een persoonlijk gesprek waar de financiële situatie van de deelnemer in kaart wordt gebracht. Met behulp van dit totaalbeeld helpen de adviseurs de deelnemers om passende financiële keuzes te maken, zodat zij later een toereikend pensioen hebben wat past bij hun huidige levensstijl. Deze persoonlijke werkwijze sluit goed aan bij de sociale visie van Oak Pensioenfonds waarbij de financial tooling een ondersteunende rol zal spelen.

In het eerste kwartaal van 2025 start de pilot van de keuzebegeleiding.

Webinar Wtp

In 2023 organiseerde Oak Pensioenfonds voor het eerst een webinar over de nieuwe regels voor pensioen, wat zeer goed beoordeeld werd door de kijkers. Daarom heeft het fonds besloten om in 2024 een nieuwe webinarreeks te maken over de nieuwe pensioenregels. Deze vervolgreeks is driedelig:

- Webinar 1 (Deelnemers): 'Wat je écht moet weten over het nieuwe pensioenstelsel'
- Webinar 2 (Werkgevers): 'Wat je als werkgever moet weten en doen voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel'
- Webinar 3 (Deelnemers): 'Nabestaandenpensioen'

In december zijn de eerste twee webinars uitgezonden: één voor deelnemers en één voor werkgevers. Deze webinars hadden een algemene insteek waarbij de focus lag op de overgang van het oude naar het nieuwe pensioenstelsel. In beide webinars werd uiteengezet wat er gaat veranderen, maar ook wat er hetzelfde blijft.

Beide webinars zijn veelvuldig bekeken en tevens goed beoordeeld. De kijkers van de webinars zijn gevraagd na afloop een enquête in te vullen waarin zij feedback kunnen geven en tevens een algemeen oordeel op een schaal van 1 tot 10.

- Webinar 1 werd in zijn algemeenheid beoordeeld met een 7,8. Ook de experts en presentatrice kregen een 7,8.
- Webinar 2 werd in zijn algemeenheid beoordeeld met een 7,8. De experts en presentatrice kregen zelfs een 8,0 als rapportcijfer.

In Webinar 3 staat het nabestaandenpensioen in het nieuwe pensioenstelsel centraal. Deze wordt in eerste kwartaal van 2025 uitgezonden. Dit is een gevoelig onderwerp en daarom vindt Oak Pensioenfonds het belangrijk dat haar deelnemers goed geïnformeerd zijn over deze kwestie.

5.1. Terugblik 2024

Net als het jaar ervoor waren er in 2024 veel ontwikkelingen en spanningen op allerlei gebieden die invloed hadden op de economie en financiële markten: geopolitiek, politiek, inflatie, economische groei en financiële markten.

5.1.1. Geopolitiek

In de geopolitieke sfeer woekert twee jaar na de Russische inval van Oekraïne het conflict tussen de twee landen nog altijd voort.

In oktober 2023 escaleerde het conflict tussen Palestina en Israël toen Hamas een verrassingsaanval uitvoerde op Israël. Deze aanval leidde tot een vergaande militaire operatie in Gaza, conflicten met Hezbollah, Iran en Houthis-rebellen in Jemen, wat de zorgen over een bredere regionale oorlog vergrootte.

Mondiaal gezien lopen de olie- en energiemarkten een potentieel risico, vooral door de dreiging van verdere escalatie in het Midden-Oosten met de potentiële betrokkenheid van Iran. 2024 zat vol ontwikkelingen die de onderlinge relatie tussen China en de Verenigde Staten niet ten goede zijn gekomen. De toenemende drang om op zowel economisch als technologisch gebied de onafhankelijkheid van elkaar te vergroten, samen met de toenemende economische restricties die worden opgelegd zorgen voor het continu vergroten van het spanningsveld tussen de twee wereldmachten. Beperkingen op handel en technologie kunnen grondstofprijzen beïnvloeden en zorgen voor verstoringen in toeleveringsketens en kunnen leiden tot volatiliteit op aandelenmarkten en valutamarkten.

5.1.2. Politiek

Tijdens de Amerikaanse presidentsverkiezing van 2024 is Donald Trump verkozen tot president. Belangrijke thema's die de campagne domineren zijn handel, buitenlandse betrekkingen en economische bescherming. Trump wil een verhoging van protectionistische handelsmaatregelen en focust zich op de interne markt. Een evenwichtige begroting lijkt niet belangrijk.

De huidige politieke situatie in de Verenigde Staten zorgt voor een toenemende onzekerheid op de financiële markten. Protectionistische maatregelen kunnen de wereldwijde handel verstoren, wat negatieve gevolgen zou hebben voor internationale bedrijven en de waarde van de Amerikaanse dollar onder druk zou zetten. Daarnaast blijven de budgetonderhandelingen en de staatsschuld een risico voor de staatsobligatiemarkt.

De Europese verkiezingen van juni 2024 zorgden voor een verschuiving in het politieke landschap, waarbij rechtse en Euro sceptische partijen in landen zoals Duitsland en Frankrijk terrein wonnen. Pro-Europese groepen behouden hun meerderheid, maar verschillen van mening over belangrijke kwesties zoals klimaatbeleid en migratie zorgen voor uitdagingen. Het Draghi rapport vraagt om meer investeringen in de Europese industrie, waarbij de financiering een heikel punt gaat zijn. Daarnaast blijft de oorlog in Oekraïne hoog op de agenda staan, wat ook invloed heeft op de veiligheid en de energiepoltiek.

5.1.3. Nederland

In 2024 bleef de polarisatie binnen het Nederlandse politieke landschap groeien, vooral na de verkiezingen van 2023 waarin partijen zoals PVV, NSC en BBB een groot deel van de stemmen verwierven. Vertrouwen in de politiek is initieel toegenomen, net als de het optimisme in de eigen financiën, maar is ook weer gedaald. Tegelijkertijd blijven thema's zoals klimaat, energietransitie, asiel, migratie en stikstofbeleid gevoelig.

5.1.4. Financiële markten en economische omstandigheden

In 2024 hebben de Amerikaanse aandelenmarkten sterke winsten geboekt, gedreven door positieve bedrijfsresultaten en de aanhoudende verwachtingen van renteverlagingen door de Federal Reserve. Hierbij werden de aandelen gestimuleerd door goede bedrijfswinsten, vooral in de technologie- en communicatiesectoren. Hoewel de economische cijfers robuust waren, bleven zorgen bestaan over een mogelijk

afzwakkende economie. De Federal Reserve begon het jaar met een rente van 5,5% en kondigde in september een renteverlaging van 50 basispunten aan. Dit zorgde voor meer volatiliteit, vooral toen zwakkere arbeidsmarktgegevens vragen opriepen over de timing van verdere renteverlagingen.

Europese aandelenmarkten zagen wisselende prestaties, waarbij de technologiesector, de financiële sector en cyclische consumentengoederen goed presteerden. De Duitse economie lijkt op een recessie af te stevenen, terwijl de Spaanse economie goede cijfers laat zien. De inflatie daalde licht, maar bleef boven de 2%. De ECB verlaagde de rente echter wel van 4% begin 2024 naar 3,25% in oktober.

Voor het eerst sinds 2020 hebben opkomende markten twee kwartalen achter elkaar beter gepresteerd dan ontwikkelde markten. De verlaging van de rente in de Verenigde Staten heeft bijgedragen aan het positieve resultaat.

Gedurende 2024 bleef China achter bij andere emerging markets, totdat de stimuleringsmaatregelen werden aangekondigd. India en Taiwan presteerden sterk dankzij de IT sector, terwijl resultaten in Latijns-Amerika achterbleven.

5.2. Returnportefeuille

Het opbouwen van de categorieën private debt en niet-beursgenoteerd vastgoed is eind 2024 nagenoeg afgerond. Op dat moment is €191 miljoen van de in 2022 gecommitteerde €225 miljoen reeds ingelegd voor private debt. In de categorie niet-beursgenoteerd vastgoed is in 2024 de volledige commitment van €567 miljoen ingelegd.

Naar verwachting wordt de volledige allocatie naar private debt geheel opgevraagd in 2025. Zo lang de volledige allocatie niet gerealiseerd is, wordt het restant in de matching portefeuille aangehouden.

Oak Pensioenfonds heeft eind 2024 onderzocht of er extra commitment noodzakelijk is voor hypotheek en private debt om te voldoen aan de normportefeuille.

Oak Pensioenfonds is akkoord gegaan met het advies van fiduciair vermogensbeheerder BlackRock om geen actie te ondernemen voor de categorie private debt en om uitbreiding te realiseren van €76 miljoen voor hypotheek. Evenredig verdeeld over beide hypotheek managers Aegon en SAREF.

5.3. Behaalde rendementen

De behaalde netto rendementen over 2024 zijn in onderstaande tabel opgenomen.

	Portefeuille rendement	Benchmark rendement
Returnportefeuille	15,8%	14,3%
. Aandelen	25,9%	25,0%
. Vastrentende waarden	8,5%	7,9%
. Hypotheken	5,9%	4,1%
. Niet-beursgenoteerd vastgoed	1,4%	1,4%
. Private debt	7,7%	7,7%
Matchingportefeuille	-/-3,7%	-/-3,7%
Totaal excl. currency overlay	11,3%	10,1%
Totaal incl. currency overlay	9,0%	7,8%

Er was sprake van een positief rendement op de totale portefeuille van 9,0%. De volgende onderdelen hebben positief bijgedragen aan dit resultaat:

- Aandelen uit ontwikkelde landen behaalden een fors positief rendement. voor een groot deel gedreven door Amerikaanse aandelen en daarbinnen een aantal grotere technologiebedrijven.
- Voor aandelen ontwikkelde landen is er ten opzichte van de 'grijze' benchmark een outperformance gerealiseerd van bijna 1%. Dit is grotendeels het gevolg van het duurzaam beleggen beleid van Oak Pensioenfondsen
- Een positief resultaat op de returnportefeuille
- Ook de vastrentende waarden in de returnportefeuille behaalden een mooi rendement van 8,5% en een outperformance van 0,6%. In relatieve zin heeft alleen emerging market debt local currency een underperformance behaald. High yield en investment grade bedrijfsobligaties hebben een outperformance behaald.

Een negatieve bijdrage aan dit resultaat komt vanuit:

- De matching portefeuille behaald een negatief resultaat als gevolg van volatiliteit in de rente ontwikkeling
- Binnen vastgoed, presteerde Europese vastgoed minder goed.

5.4. Strategisch beleggingsbeleid

Om in de toekomst voldoende pensioen te kunnen uitkeren, belegt Oak Pensioenfonds de ingelegde gelden in diverse beleggingscategorieën. Op basis van lange termijn ALM-studies wordt bekeken welk beleggingsbeleid het beste past bij de verplichtingenstructuur, de doelstelling en uitgangspunten van Oak Pensioenfonds. Ieder jaar stelt Oak Pensioenfonds een normportefeuille vast. Uitgangspunten van het beleid zijn onder meer een goede spreiding van risico's, het (deels) afdekken van risico's waar geen rendement van wordt verwacht en voldoende liquiditeit.

Daarnaast wil Oak Pensioenfonds alleen beleggen in transparante, niet-complexe beleggingscategorieën.

In 2021 heeft het fonds een nieuwe ALM-studie uitgevoerd en is er gekomen tot het strategisch beleggingsbeleid voor 2022-2025 zoals hieronder omschreven. In 2024 is gegeven de korte horizon richting het transitiemoment 2026 en de doorlooptijd van een ALM-studie, besloten geen ALM studie uit te voeren.

Strategisch beleggingsbeleid	2022-2025
Matchingportefeuille	29%
Returnportefeuille	71%
. Aandelen (ontwikkelde en opkomende landen)	34%
. Vastrentende waarden (credits, EMD en High Yield)	12%
. Vastgoed (niet-beursgenoteerd)	10%
. Hypotheken	10%
. Grondstoffen	0%
. Private Debt	5%
Renteafdekking *	80%
Valuta afdekking **	100%

* Als onderdeel van de dekkingsgraadbescherming is het renteafdekkingspercentage vastgesteld op 80% voor 2024.

** Met uitzondering van aandelen Emerging Markets, obligaties Emerging Markets lokale valuta en Pacific.

Hierbij is rekening gehouden met diverse risico's die gerelateerd zijn aan het beleggingsproces. Deze staan uitgebreid beschreven in hoofdstuk 20.1 'Risicoparagraaf vermogensbeheer'.

Z-score

De Z-score wordt ieder jaar berekend en laat het verschil zien tussen het werkelijke rendement van de portefeuille en het rendement van de benchmark (een vergelijkingsmaatstaf). Een positief getal betekent dat de beleggingen van Oak Pensioenfonds beter hebben gerenderd dan de markt; bij een negatief getal geldt het omgekeerde. Bij de berekening worden ook de kosten van het vermogensbeheer in de beschouwing opgenomen.

Naast de jaarlijks berekende Z-score wordt een zogenaamde performancetoets gedaan, waarin de Z-scores over een periode van 5 jaren worden berekend. In het Vrijstellingsbesluit Wet Bpf 2000 is opgenomen dat er vrijstelling van de verplichte deelname aan een bedrijfstakpensioenfonds kan worden verleend als de performancetoets lager is dan -1,28. Het feitelijk behaalde rendement van het pensioenfonds wijkt dan behoorlijk negatief af van de benchmark.

De Z-score voor het jaar 2024 bedraagt 0,90.

De Z-score is na twee mindere jaren weer positief. Dit is een prima resultaat gezien de volatiliteit van de markt. Aandelen uit ontwikkelde markten behaalde het hoogste rendement met 25,9%, voor een groot deel gedreven door Amerikaanse aandelen en daarbinnen een aantal grotere technologiebedrijven. Ook de vastrentende waarden in de returnportefeuille rendeerden goed. Vastgoed was de minst presterende categorie, vooral de Europese vastgoedfondsen bleven achter.

Voor de vier voorgaande jaren gelden de volgende Z-scores:

- 2020: 0,51
- 2021: 1,04
- 2022: -0,90
- 2023: -0,39
- 2024: 0,90

Op basis van deze Z-scores komt de performancetoets voor 2024 uit op 0,52 waarmee geen vrijstelling van de verplichtstelling kan worden verleend.

5.5. Duurzaam beleggen

Oak Pensioenfonds heeft als investeerder een doel om naast het behalen van een goed rendement tegen een aanvaardbaar risico een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling. Als Oak Pensioenfonds spreekt over duurzaam, dan wordt hiermee bedoeld dat het fonds kijkt naar de lange termijn. Duurzaamheid gaat over milieu, sociale, maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. Bij het maken van investeringsbeslissingen neemt Oak Pensioenfonds niet alleen risico- en rendementsfactoren mee, maar worden ook de maatschappelijke effecten beschouwd door bij elke investeringsbeslissing het aspect duurzaamheid mee te wegen. Oak Pensioenfonds maakt hierbij gebruik van verschillende instrumenten:

- Engagement;
- Stemmen;
- Uitsluiten;
- Insluiten en;
- Impactbeleggen.

Het pensioenfonds voldoet aan de verplichtingen die volgen uit de Europese Verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR) die 10 maart 2021 in werking is getreden, zie hoofdstuk 21 'SFDR-rapportage'.

Een uitgebreidere uitleg over het duurzaam beleggingsbeleid van Oak Pensioenfonds is te vinden in hoofdstuk 20.2 'Duurzaam beleggen'.

5.6. Prudent Person

Met de invoering van het nieuwe FTK per 2015 is expliciet in de regelgeving opgenomen dat Oak Pensioenfonds onderbouwt dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de prudentpersonregels. Dat Oak Pensioenfonds hiermee compliant is, blijkt onder meer uit de volgende punten:

- Oak Pensioenfonds kent een duidelijke organisatiestructuur met betrekking tot het beleggingsbeleid en besluitvorming hierover.
- Er is een balans tussen de omvang, aard en complexiteit van de beleggingsportefeuille enerzijds en de aanwezige kennis en ervaring en het risicobeheer anderzijds. Op dit punt heeft regelmatig onderzoek plaatsgevonden, onder andere in ALM-studies, portefeuille-constructie studies en evaluaties. Daarnaast komt dit tot uitdrukking in de risicohouding van Oak Pensioenfonds. In 2021 is de risicohouding geëvalueerd/herijkt en is een ALM-studie uitgevoerd.
- Oak Pensioenfonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast, dat in ieder geval een beschrijving bevat van de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille en bandbreedtes.
- Oak Pensioenfonds vertaalt het strategisch beleggingsbeleid naar een beleggingsplan waarin een gedetailleerde omschrijving van het beleggingsbeleid wordt gegeven.
- Oak Pensioenfonds doorloopt de beleggingscyclus waarvan het strategisch beleggingsbeleid, het beleggingsplan en de uitvoering periodiek worden geëvalueerd en opnieuw beoordeeld.

Jaarlijks stelt het bestuur van Oak Pensioenfonds de onderbouwing voor het voldoen aan de wettelijke vereisten hierover vast.

6.1. Algemeen

Integraal risicomanagement

De wijze waarop het bestuur om gaat met integraal risicomanagement, het risicoraamwerk en de wijze waarop risicomanagement deel uitmaakt van het besturen van Oak Pensioenfondsen zijn vastgelegd in het beleidsdocument integraal risicomanagement. Dit beleid is in 2022 geactualiseerd. Een samenvatting van dit beleid is vastgelegd in de Abtn van Oak Pensioenfondsen.

Doelstelling en risicobereidheid

Het doel van integraal risicomanagement is om de risico's te beheersen die het behalen van de doelstellingen van Oak Pensioenfondsen bedreigen.

De doelstellingen van Oak Pensioenfondsen, afgeleid van de missie, visie en strategie, vormen het startpunt voor integraal risicomanagement. Het doel van integraal risicomanagement is om de risico's te beheersen die het behalen van de (strategische) doelstellingen bedreigen. Oak Pensioenfondsen heeft zijn visie, missie en strategie uitgewerkt in het meerjarenbeleidsplan.

Vanuit de (strategische) doelstellingen formuleert Oak Pensioenfondsen de risicobereidheid. De risicobereidheid geeft aan welke typen risico's Oak Pensioenfondsen bereid is te nemen bij het nastreven van de doelstellingen, en in welke mate. De risicobereidheid komt tot uitdrukking in kwalitatieve uitspraken. Deze zijn opgenomen in bijlage 24.

Risicotaxonomie

Oak Pensioenfondsen heeft verschillende risicosoorten gedefinieerd en gestructureerd om het eenduidig identificeren en beoordelen van risico's te ondersteunen. De risicotaxonomie geeft een totaaloverzicht van de door Oak Pensioenfondsen onderkende risico's. De risicotaxonomie bestaat uit ongeveer 50 risico's, geclusterd naar 12 risicocategorieën (zie onderstaand figuur).

Strategische risico's					
Organisatie		Omgeving		ESG	
• Inrichting en besluitvorming • Verandervermogen • Reputatie		• Bedrijfstak • Pensioensector • Toezicht • Toeslag		• Omgeving • Operationeel • Compliance • Juridisch • Bestuurlijk • Maatschappelijk • Fysiek • Transitie	
Financiële risico's		Niet-financiële risico's			
Matching	Markt	Juridisch	Integriteit	Uitbesteding	IT
• Rente • Inflatie • Valuta	• Prijsvolatiliteit • Actief beheer • Concentratie en correlatie • Liquiditeit	• Juridisch • Handhaving	• Belangen-verstrengeling • Witwassen • Terrorisme financiering • Onethisch handelen • Voorwetenschap • Fraude / corruptie • Fiscale fraude • Governance • HR	• Vermogens-beheerders • Pensioen-uitvoering • Adviseurs • Custodian • Bestuurs-ondersteuning	• Datamanagement en -kwaliteit • Privacy • Security/cyber • Strategie en beleid
Krediet	Verzekerings-technisch	Operationeel			
• Krediet • Tegenpartij	• Langleven • Premiemarge • Arbeids-ongeschiktheid	• Geschiktheid • Beschikbaarheid • Informatie • Model			

Risicotaxonomie van Oak Pensioenfondsen

Risicomanagementproces

Het risicomanagementproces bevat alle activiteiten om risico's structureel te identificeren, te beoordelen, te beheersen en te monitoren en te rapporteren. Het risicomanagementproces bestaat uit de volgende stappen:

1. Risico-identificatie
2. Bepalen bruto-risicoweging
3. Risicobeheersing
4. Bepalen netto-risicoweging
5. Toetsen en monitoren
6. Rapportage

Het doorlopen van bovengenoemde stappen is een continu proces dat is geborgd binnen verschillende risicomanagementactiviteiten, waaronder een integrale risk assessment, een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) en een eigen risicobeoordeling (ERB).

Integrale risk assessment

Tijdens het risk assessment bekijkt het bestuur alle risico's in onderlinge samenhang. In het risk assessment worden risico's geïdentificeerd en ingeschat op basis van kans en impact. Op basis van de uitkomsten worden de risico's geprioriteerd. Het risk assessment heeft als doel om inzicht te krijgen in de risico's, de risicobereidheid per risico te herijken en de risicostrategie te bepalen.

Governance Risk en Compliance (GRC) tool

De geïdentificeerde risico's en beheersmaatregelen zijn opgenomen in een GRC-tool (Cerrix). Ook de effectiviteit van de beheersmaatregelen wordt vastgelegd in Cerrix.

6.2. Ontwikkelingen binnen risicomanagement

Hieronder volgen de belangrijkste thema's binnen risicomanagement in 2024:

1. Datakwaliteit;
2. Digital Operational Resilience Act (DORA);
3. Wtp;
4. Eigen Risicobeoordeling (ERB)

6.2.1. Datakwaliteit

Op het gebied van datakwaliteit is, met name in het kader van de Wtp veel werk verzet in 2024. Het plan van aanpak Datakwaliteit bevat meerdere fases, conform het kader datakwaliteit van de Pensioenfederatie.

Fase 1 was een toets door TKP op uitvoerbaarheid van het plan. Fase 2 betrof het opstellen van een risicoprofiel. Fase 1 en 2 zijn in 2023 conform planning afgerond. De derde en vierde fase waren het beoordelen van de datakwaliteitsrapportage en het plan van aanpak. In fase 5 heeft Oak Pensioenfonds een externe partij ingeschakeld voor het verifiëren van en rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden. Deze drie fasen zijn in 2024 afgerond. Fase 6 is de laatste fase, waarbij in 2025 na afronding van specifieke werkzaamheden kan worden geconstateerd dat de datakwaliteit voldoende is voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

6.2.2. DORA

Oak Pensioenfonds heeft in 2024 gewerkt aan de implementatie van het IT beleid bij de uitbestedingspartijen. Hieraan gekoppeld is er ook veel aandacht besteed aan het tijdig kunnen voldoen aan DORA. DORA legt de financiële sector, waaronder pensioenfonds, vergaande verplichtingen op om de sector te beschermen tegen operationele risico's en cyberdreigingen. Oak Pensioenfonds dient te voldoen aan strenge eisen ten aanzien van het beheersen van IT- en cyberrisico's in de uitbestedingsketens. Er is een inventarisatie van uitbestedingspartijen die onder DORA vallen gemaakt en een classificatie van ICT-dienstverleners volgens DORA. Beleidsdocumenten zijn aangepast en concept-addenda voor de uitbestedingspartijen zijn opgesteld.

6.2.3. Wtp

In de portefeuille risicobeheer is gedurende 2024 voortdurend aandacht geweest voor de aan de Wtp gerelateerde risico's. Wtp-risicorapportages en gemelde ontwikkelingen zijn besproken in de periodieke risico-overleggen.

6.2.4. ERB

Oak Pensioenfonds is in 2023 gestart met de ERB voor de Wtp. Deze is in 2024 afgerond. In deze ERB zijn specifieke scenario's behandeld die aansluiten bij de actuele situatie van het fonds. Het verschuiven van de transitiedatum naar 1 januari 2026 heeft tussentijds tot aanpassing van de ERB Wtp geleid. De ERB Wtp is vervolgens in juni 2024 door het bestuur vastgesteld en ingediend bij DNB.

6.3. Interne audits in 2024

De sleutelfunctiehouder Interne audit heeft in 2024 quickscans uitgevoerd over de ERB Wtp, het communicatieplan Wtp en over de transitie van het beheer van de beleggingsportefeuille van Cardano naar BlackRock. De audits waren overwegend positief en het bestuur heeft inmiddels opvolging gegeven aan de aanbevelingen van de interne audits. Daarnaast heeft de Interne auditfunctie een opinie uitgebracht over de governance Wtp. De geplande audit ten aanzien van DORA is vanwege de afronding van het traject doorgeschoven naar 2025.

6.4. Fraude risico's en analyse

Binnen de risicocategorie Integriteitsrisico volgt het bestuur nadrukkelijk het risico van interne, externe en fiscale fraude. In 2024 is geen fraude geconstateerd. Het bestuur hanteert ter beheersing van frauderisico de volgende maatregelen:

- In de gedragscode van het pensioenfonds zijn regels vastgelegd ter voorkoming van belangenconflicten, handelen met voorwetenschap en moreel handelen. Iedere verbonden persoon moet een verklaring ondertekenen, waarin zij/hij zich verbindt alle voor haar/hem relevante regels uit deze gedragscode strikt na te leven. De compliance officer toetst per kwartaal of alle verbonden personen en insiders de gedragscode hebben nageleefd en rapporteert de uitkomsten hiervan.
- Minimaal eens per 3 jaar stelt het UB vast dat het uitbestedings- en inkoopbeleid actueel is passend bij wet- en regelgeving, guidance van de toezichthouder en best practices in de sector en dat dit beleid algemene criteria bevat omtrent continuïteit, integriteit, kwaliteit en IT waaraan uitbestedingspartijen moeten voldoen.
- De portefeuille risicobeheer monitort uitbestedingspartijen minimaal eens per halfjaar op integriteitsrisico's op basis van rapportages van en/of periodieke overleggen met de uitbestedingspartijen.
- Op kwartaalbasis monitort het uitvoerend bestuurslid pensioen & communicatie aan de hand van de SLA rapportages dat wijzigingen in arbeidsgeschiktheid gemeld en verwerkt worden via de SUAG-koppeling.
- Wijzigingen van NAW-gegevens geschiedt via een GBA-interface.
- In het pensioenreglement is de verplichting opgenomen voor de werkgever, de deelnemer en (andere) aanspraakgerechtigden aan het fonds alle inlichtingen en bewijsstukken te verstrekken die voor de uitvoering van de pensioenregelingen worden gevraagd. Het fonds aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van het niet aanleveren van informatie, dan wel het aanleveren van onvolledige, onjuiste of niet tijdige informatie.
- Bij aangaan van nieuwe of aanpassen van bestaande overeenkomsten controleert de verantwoordelijke UB'er dat in de overeenkomst met adviseurs/uitbestedingspartners is opgenomen dat zij aansprakelijk zijn voor schade als gevolg van onder anderen fraude en voor zover deze (mede) is ontstaan door hun eigen handelen of nalaten.
- Alle ontvangen facturen worden afgehandeld volgens de Goedkeuringsprocedure facturen. TKP legt de facturen voor akkoord voor aan de betreffende portefeuillehouder of, indien de procedure dit vereist, aan het bestuursbureau. Pas na akkoord wordt de factuur door TKP betaald.
- De custodian van het fonds voert onafhankelijk toezicht uit op de beleggingen en beleggingsresultaten.
- Toepassing van het (minimaal) vier-ogenprincipe door uitbestedingspartijen is onderdeel van de ISAE/SOC-controle door een externe accountant. De rapportages worden door het bestuursbureau getoetst en aan het UB voorgelegd.
- Het bestuursbureau beoordeelt jaarlijks de van TKP, BlackRock, Cardano en BNYM ontvangen ISAE 3402 of SOC 2 verklaring en eventuele bevindingen en adviezen worden geadresseerd binnen het uitvoerend bestuur.
- Het fonds heeft een klokkenluidersregeling, een incidentenbeleid en een proces voor het afhandelen van incidenten en datalekken. Deze beleidsdocumenten worden eens per drie jaar door het bestuursbureau getoetst op actualiteit.
- Incidenten, misstanden en datalekken worden gemeld en afgehandeld conform de voor het fonds geldende incidentenregeling en/of klokkenluidersregeling en/of procedure datalekken.
- De jaarlijks verplichte accountantscontrole bij uitbestedingspartners van Oak Pensioenfonds mitigeert het risico op fiscale fraude.
- Het fonds heeft een fiscaal adviseur aangesteld voor o.a. de btw gerelateerde belastingzaken.
- Externe informatievoorziening door externe partijen op het gebied van fiscale wetgeving.

7.1. Totale kostenratio

Op grond van de aanbeveling vanuit de Pensioenfederatie is onderstaande tabel opgenomen met een totale kostenratio. Dit betekent een totaalinzicht van alle kosten van het beheer van een pensioenfonds -exclusief transactiekosten- als percentage van het belegd vermogen. Dit geeft zicht op de impact van deze kosten op het opgebouwde (pensioen)vermogen. Het bestuur ziet dit kengetal als aanvullende en tevens belangrijkste graadmeter voor de beoordeling van de kosten van Oak Pensioenfonds.

	Bedragen (x € 1.000)	In % gemiddeld belegd vermogen
Pensioenbeheerkosten *	10.786	0,21%
Vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten)	12.422	0,24%
Totale kosten	23.208	0,45%
Transactiekosten	7.589	0,15%
* Uitgedrukt in euro's per deelnemer	168	

7.2. Kosten pensioenbeheer

De kosten van pensioenbeheer, na toerekening aan vermogensbeheer, bedragen voor 2024 10.786 (2023: 10.723). Omgerekend is dit 168 (2023: 168) per deelnemer en gepensioneerde (beide bedragen x € 1). De eenmalige kosten van pensioenbeheer bedragen voor 2024 1.310 (2023: 1.587). Exclusief de eenmalige kosten bedragen de kosten pensioenbeheer per deelnemer en gepensioneerde voor 2024 148 (2023: 143) (beide bedragen x € 1). De reguliere kosten in 2024 waren hoger dan in 2023, de eenmalige kosten waren in 2024 lager dan in 2023.

De pensioenkosten per deelnemer zijn berekend door de totale pensioenuitvoeringskosten te delen door het totaal aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden ultimo 2023, met inachtneming van de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en AFM. De pensioenbeheerkosten bestaan uit kosten deelnemers en pensioengerechtigden, kosten werkgevers, kosten financieel beheer, bestuurskosten, heffingen van de toezichthouders, adviseurs, juridische kosten, communicatiekosten en overige kosten.

Pensioenuitvoeringskosten

(bedragen x € 1.000)

	2024	2023
Bestuur, Advies en controle		
Accountantskosten	97	120
Controle en advieskosten actuaris	96	137
Kosten adviseurs	413	394
Contributies en bijdragen	561	538
Bestuurskosten	723	868
Projecten	1.310	1.587
Kostenbenchmark	1	2
Overige	101	104
Totaal	3.302	3.750
Administratie		
Kosten administratie	7.026	6.635
Kosten bestuursondersteuning	0	520
Kosten uitvoering communicatiebeleid	521	437
Kosten eigen bestuursbureau	997	578
Kosten handhaving	16	0
Totaal	8.560	8.170
Totaal pensioenbeheerkosten inclusief btw *	11.862	11.920
Allocatie naar kosten vermogensbeheer		
Toezichtkosten DNB en AFM	-216	-221
Bestuurskosten	-253	-304
Communicatiekosten	-104	-87
Accountant en actuaris	-97	-128
Bestuursondersteuning	0	-156
Eigen bestuursbureau	-299	-173
Reguliere advieskosten	-107	-128
Pensioenbeheerkosten na allocatie kosten vermogensbeheer	10.786	10.723
Eénmalige kostenposten		
Projecten	1.310	1.587
Pensioenbeheerkosten exclusief eenmalige kosten	9.476	9.136
Actieve deelnemers	28.082	27.721
Gepensioneerden	36.014	36.145
Totaal	64.096	63.866
Pensioenbeheerkosten in euro per deelnemer exclusief eenmalige kosten	148	143
Pensioenbeheerkosten in euro per deelnemer inclusief eenmalige kosten	168	168

* Het totaal van de pensioenuitvoeringskosten sluit op totaalniveau aan op de pensioenuitvoeringskosten in de jaarrekening. Binnen bepaalde categorieën wordt extra inzicht gegeven in de kosten, voorbeelden hiervan zijn de administratiekosten en de advieskosten. Daardoor wijken deze onderdelen af van de bedragen in de jaarrekening.

7.2.1 Toelichting bij de kosten uitvoering pensioenbeheer

Accountantskosten

De kosten van de accountant zijn in 2024 lager ten opzichte van 2023. In 2023 was sprake van eenmalige aanvullende kosten als gevolg van extra controle-activiteiten in verband met SFDR/Annex 4.

Controle en advieskosten actuaris

De controle- en advieskosten van de actuaris zijn in 2024 lager ten opzichte van 2023. Deze kosten van 96 voor 2024 bestaan uit kosten voor de certificerend actuaris ad 48 (2023: 43) en de adviserend actuaris ad 48 (2023: 94).

Kosten adviseurs

De kosten van de adviseurs zijn in 2024 hoger (413) dan in 2023 (394). In 2024 was er sprake van hogere kosten als gevolg van de werkzaamheden in het kader van WTP.

Contributies en bijdragen

Deze kosten betreffen de contributies vanuit de DNB, AFM en Pensioenfederatie en voor bijdragen aan het Pensioenregister en DigiD. De verhoging in 2023 (561) ten opzichte van 2023 (538) wordt verklaard door hogere contributiekosten (+ 11) en hogere kosten voor DigiD (+12).

Bestuurskosten

Deze kosten bestaan uit de vergoedingen, reis- en verblijfkosten, opleidingskosten en vergaderkosten van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de auditcommissie. Deze kosten zijn in 2024 lager (723) dan in 2023 (868) vanwege minder vergaderingen.

Verdere informatie over de beloning van de bestuursleden, leden verantwoordingsorgaan en auditcommissie is opgenomen in hoofdstuk 2.7 'Beloningsbeleid'.

Projectkosten

Deze kosten betreffen diverse éénmalige projecten of diensten. Deze kosten zijn in 2024 (1.310) lager dan in 2023 (1.587). In 2023 waren deze projectkosten vooral veroorzaakt door de WTP (968), opzetten bestuursbureau (202) en rebranding (242). In 2024 bestonden de projectkosten grotendeels uit de WTP (880).

Kosten administratie

De administratiekosten van de pensioenuitvoering zijn in 2024 gestegen (7.026) ten opzichte van 2023 (€ 6.635) als gevolg van meerwerk (onder meer dataopschoning van het deelnemers- en werkgeversbestand).

Kosten bestuursondersteuning

De kosten van de bestuursondersteuning zijn in 2024 volledig toegerekend aan het eigen bestuursbureau (997). In 2023 waren de totale kosten voor bestuursondersteuning 1.015, bestaande uit externe bestuursondersteuning (437) en de kosten van het eigen bestuursbureau (578).

Kosten uitvoeren communicatiebeleid

De communicatiekosten in 2024 (521) zijn gestegen ten opzichte van 2023 (437) vanwege onder meer het organiseren van meerdere webinars met betrekking tot Wtp.

Allocatie kosten vermogensbeheer

Oak Pensioenfonds rekent een deel van de kosten toe aan de vermogensbeheerkosten. De volgende kosten worden toegerekend aan kosten vermogensbeheer (inclusief toegepaste verdeelsleutels):

- 50% kosten DNB en AFM
- 35% kosten bestuur
- 30% kosten bestuursondersteuning
- 20% Pensioen & Communicatie
- 50% Financiële opzet van totale kosten
- 35% Risicobeheer van totale kosten
- 100% kosten beleggingsadministratie
- 100% kosten adviseurs vermogensbeheer

Bestuursoordeel kosten pensioenbeheer

In 2020 is het bestuur gestart met het uitvoeren van een kostenbenchmarkonderzoek door LCP dat voor de komende jaren wordt herhaald. Op deze manier monitort het bestuur jaarlijks de kostenontwikkeling ook in relatie tot de markt. Uitgangspunt voor het bestuur is dat kosten transparant en herleidbaar zijn. Van belang hierbij zijn de twee speerpunten uit het meerjarenbeleidsplan 2022-2025:

- Een beheerste, natuurlijke groei om in een concurrerende omgeving een goede pensioenregeling te bieden;
- Een robuust systeem van financiering en uitvoering.

Daarnaast is kostenefficiëntie ook als kernwaarde opgenomen in het meerjarenbeleidsplan.

De uitvoeringskosten zijn in 2024 ten opzichte van 2023 in absolute zin gestegen met 63 (na allocatie naar vermogensbeheer). Deze lichte stijging is veroorzaakt door een combinatie van hogere kosten administratie, bestuurskosten en lagere kosten voor projecten.

De kosten per deelnemer (exclusief gewezen deelnemers) bedragen in 2024 168 (x € 1). Dit is gelijk aan 2023. Uit het BELL (voorheen: LCP) benchmarkonderzoek 2024 blijkt dat de kosten per deelnemer binnen de peergroep van 35 pensioenfondsen met eind 2023 tussen 20.000 en 100.000 deelnemers (Oak Pensioen: 63.866 deelnemers) in de periode 2021-2023 gemiddeld 191 (x € 1) bedroegen. Het gemiddelde van de pensioenbeheerkosten in de periode 2021-2023 bij Oak Pensioen was 158 (x € 1) en lag daarmee onder het gemiddelde uit de peergroep. Daarnaast blijkt uit de detailanalyse van het benchmarkonderzoek 2024 dat de administratiekosten per deelnemer lager zijn dan de mediaan van de peergroep en de overige kostensoorten hoger dan de mediaan van de peergroep. Het bestuur bespreekt jaarlijks deze analyses vanuit BELL in relatie tot de beoogde strategie en kostenambitie.

Het bestuur is van mening dat de totale kosten pensioenbeheer passen bij de karakteristieken van het fonds gezien het serviceniveau, de communicatiestrategie en het aantal uit te voeren pensioenregelingen. Het bestuur realiseert zich dat de aanvullende (project)kosten in 2024 een gevolg zijn van bewuste en noodzakelijke keuzes vanuit de toekomststrategie van het fonds en dat een deel van de projecten en daarmee de projectkosten - zoals voor het Wtp-project -, nog doorloopt in 2025. De projectkosten voor het Wtp-project geldt als voorbeeld waarbij het bestuur beleidskeuzes maakt op basis van de strategie zoals beschreven in het meerjarenbeleidsplan. Vervolgens beoordeelt het bestuur het effect op de kosten per deelnemer evenals de mate van risicobeheersing. In zijn algemeenheid beoordeelt het bestuur vooraf ieder project vanuit de driehoek: kwaliteit – kosten – risico's.

Het bestuur is in 2022 gestart met een extra periodiek overleg Cost Control en werkt met een taakstellend jaarbudget. Daarnaast is het bestuur zich bewust van de extra complexiteit in de pensioenregeling als gevolg van een aantal afwijkende parameters voor de sector Houthandel en is het bestuur in overleg met sociale partners om ernaar te streven dat de regeling vanuit de sector Houthandel op termijn toegroeit naar de pensioenregeling van de sector Meubel.

7.3. Kosten vermogensbeheer

2024	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Transactie- kosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed	2.397		2.563	4.960
Aandelen	688		294	983
Vastrentende waarden	5.129	921	964	7.015
Overige beleggingen	1.049		3.767	4.816
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	9.263	921	7.589	17.773
Overige vermogensbeheerkosten				
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	1.166			1.166
Kosten fiduciair beheer	689			689
Custodian	821			821
Advieskosten vermogensbeheer	218			218
Overige kosten vermogensbeheer	264			264
Totaal overige vermogensbeheerkosten	3.159			3.159
Totaal kosten vermogensbeheer	12.422			20.932

2023	Beheer- kosten	Performance gerelateerde kosten	Transactie- kosten	Totaal
Kosten per beleggingscategorie				
Vastgoed	2.058		11.108	13.166
Aandelen	491		233	724
Vastrentende waarden	4.733	846	587	6.166
Overige beleggingen	1.117		388	1.505
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	8.399	846	12.316	21.561
Overige vermogensbeheerkosten				
Kosten vermogensbeheer pensioenfondsen en bestuursbureau	1.363			1.363
Kosten fiduciair beheer	700			700
Custodian	683			683
Advieskosten vermogensbeheer	303			303
Overige kosten vermogensbeheer	543			543
Totaal overige vermogensbeheerkosten	3.593			3.593
Totaal kosten vermogensbeheer	11.992			25.154

(bedragen x € 1.000)

	2024	2023
Gemiddeld belegd vermogen *	5.203.531	4.755.379
<i>% van het gemiddeld belegd vermogen</i>		
Beheerkosten inclusief performance gerelateerde kosten	0,24%	0,25%
Transactiekosten	0,15%	0,26%
Totaal	0,38%	0,51%

* Het gemiddeld beheerd vermogen is berekend op basis van ultimo jaarstanden.

7.3.1 Toelichting op de vermogensbeheerkosten

Vermogensbeheervergoedingen

De beheerkosten bestaan uit kosten die direct toe te rekenen zijn aan het beheer van de beleggingscategorieën.

De overige vermogensbeheerkosten bestaan onder andere uit de gemaakte kosten van:

- het bestuur gerelateerd aan het monitoren van de beleggingen;
- de fiduciaire advisering;
- de externe beleidsadviseur;
- de dienstverlening die van de custodian wordt afgenomen waaronder de bewaarneming;
- overige kosten zoals de uitvoering van de valuta-afdekking, de herbalancering, belastingterugvordering en het liquiditeitenmanagement en advieskosten ten aanzien van btw en vermogensbeheerovereenkomsten.

Een deel van deze kosten wordt direct bij het fonds in rekening gebracht (2024: 3.440; 2023: 3.488). Vanuit pensioenbeheer wordt een deel van de kosten toegerekend aan vermogensbeheer (2024: 1.166; 2023: 1.363). Daarnaast bestaat een deel van de kosten uit vermogensbeheerkosten die ingehouden worden binnen de beleggingsfondsen. Dit op basis van de Total Expense Ratio van de beleggingsfondsen vermenigvuldigd met het gemiddeld belegd vermogen in deze fondsen en de overige kosten binnen de beleggingsfondsen (2024: 8.370; 2023: € 7.141).

Transactiekosten

De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze kosten zijn deels op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat er bij beursgenoteerde beleggingen niet separaat kosten in rekening worden gebracht. De kosten worden bepaald op basis van het verschil tussen de bied- en laatkoers.

De aannames die verder zijn gemaakt bij het berekenen van de transactiekosten zijn gebaseerd op de in 2016 vernieuwde aanbevelingen ten aanzien van het transparant maken van de kosten van vermogensbeheer van de Pensioenfederatie. Onderstaand de belangrijkste gehanteerde veronderstellingen:

- Directe beleggingstitels: per aan- en verkoop een spread (kostenopslag) vermenigvuldigd met de transactiewaarde. Hierbij wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van de gerealiseerde spreads.
- Transactiekosten voor beleggingsfondsen zijn de daadwerkelijk afgerekende aan- en verkoopkosten (in- en uittreedvergoedingen) van de beleggingsfondsen.

Transactiekosten zijn derhalve onderdeel van de aan- en verkooptransacties van de beleggingen zoals deze zijn gemaakt bij het herbalanceren en bij het wisselen van beleggingsfonds of vermogensbeheerder. De totale transactiekosten bedragen over 2024 7.589 (2023: 12.316).

Aansluiting met de jaarrekening

De Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie maken expliciet onderscheid tussen de vermogensbeheerkosten en transactiekosten. In de jaarrekening maken de transactiekosten van 7.589 onderdeel uit van de indirecte beleggingsopbrengsten. Voorts is een deel van de pensioenuitvoeringskosten toegerekend aan kosten vermogensbeheer. Voor een verdere toelichting hierop wordt verwezen naar de toelichting 'Kosten uitvoering pensioenbeheer'.

Bestuursoordeel vermogensbeheerkosten

De totale vermogensbeheerkosten zijn met 4.222 gedaald. Als percentage van het beheerd vermogen zijn de vermogensbeheerkosten gedaald naar 246 basispunten. Het vermogen is in 2024 gestegen van 4.970 naar 5.437 (beide bedragen * € 1000.000). De transactiekosten in de beleggingscategorie vastgoed liggen lager dan in 2023. Het aantal aangekochte fondsparticipaties in het M&G niet beursgenoteerd vastgoedfonds is kleiner dan in 2023 hetgeen leidt tot lagere transactie kosten.

Uit het BELL benchmarkonderzoek 2024 blijkt dat de mediaan van de vermogensbeheerskosten van de peergroep (49 pensioenfondsen met een pensioenvermogen eind 2023 tussen € 2 en € 16 miljard) in 2023 uitkwam op 0,49% (0,39% beheervergoeding en 0,10% transactiekosten) van het gemiddeld belegd vermogen en daarmee iets lager ligt dan de kosten van het fonds 0,51% (0,25% beheervergoeding en 0,26% transactiekosten). In 2023 was sprake van hoge transactiekosten in verband met aanpassingen in de beleggingscategorie vastgoed. Vanuit de strategische heroriëntatie in 2018 heeft het bestuur bewust gekozen voor een relatief eenvoudige en grotendeels

passief beheerde portefeuille. Een laag kostenniveau leidt op de lange termijn tot een positief resultaat op het rendement. Het bestuur beoordeelt de kosten van vermogensbeheer als passend bij de beleggingsportefeuille, het gekozen beleggingsbeleid en de nieuwe vermogensbeheerstructuur.

8.1. Inleiding

In 2025 richt Oak Pensioenfonds zich op de volgende hoofdthema's:

- Evenwichtige en beheerste transitie naar het nieuwe pensioenstelsel;
- Beheersing van risico's;
- Selectie en implementatie van de nieuwe custodian.

Deze hoofdthema's worden in de volgende paragrafen toegelicht.

8.2. Evenwichtige en beheerste transitie naar het nieuwe pensioenstelsel

Het is essentieel dat dit op een evenwichtige en beheerste wijze gebeurt. Daarom worden in 2025 worden de benodigde voorbereidingen getroffen zodat het pensioenfonds op een evenwichtige en beheerste wijze kan invaren. Bij een grootschalig project als de Wtp-transitie is sprake van een groot aantal onderliggende processen. Hieronder worden de belangrijkste overliggende processen toegelicht.

- In 2024 is op het gebied van datakwaliteit het Get Clean-proces afgerond, waarbij het overgrote deel van de vervuiling uit de administratieve systemen is gehaald. In 2025 wordt verdergegaan met het Stay Clean-proces, waarbij vervuiling in de administratieve systemen wordt voorkomen.
- Als gevolg van de implementatie van de nieuwe uitvoeringsketen en nieuw beleid, moeten nieuwe fondsdocumenten worden opgesteld en nieuwe contractuele afspraken worden gemaakt met de uitbestedingsrelaties van Oak Pensioenfonds, zoals de pensioenuitvoerder en de vermogensbeheerders. Hierbij blijft kostenbeheersing een punt van aandacht, zodat de projectkosten van de Wtp-transitie op een adequate wijze worden beheerst.
- De uitvoering van het communicatieplan Wtp. De verkorte versie van dit plan is te vinden op de website van Oak Pensioenfonds onder 'nieuw pensioenstelsel', 'nieuws en belangrijke documenten'.
- De uitvoering en monitoring van de keuzebegeleiding. In het eerste kwartaal van 2025 start de pilot met Prikk1. Nadat de pilot is afgerond, zal in de loop van het jaar de gratis ondersteuning in de financiële planning beschikbaar worden voor alle deelnemers van Oak Pensioenfonds.
- Het wijzigen van de fondsdocumenten zodat deze gereed zijn voor de Wtp-transitie en in lijn zijn met de nieuwe wet- en regelgeving.

Verder houdt het bestuur zich in 2025 bezig met de groeistrategie en het meerjarenbeleidsplan van Oak Pensioenfonds.

8.3. Risicobeheersing

In het kader van risicobeheersing zijn een drietal thema's te onderscheiden: handhaving, afronding DORA en duurzaamheid.

8.2.1. Handhaving

Oak Pensioenfonds kan de transitie niet alleen bewerkstelligen, maar heeft ook de medewerking nodig van de aangesloten werkgevers. Op het gebied van handhaving is het van belang dat de aansluiting met werkgevers en de gegevensaanlevering goed verloopt. Een juiste en tijdige premie-inning en vervolgens het belegmoment van het persoonlijk pensioenvermogen is daarbij cruciaal. Daarom gaat Oak Pensioenfonds in samenwerking met de PUO deze processen aanscherpen.

8.2.2. DORA

Per januari 2025 moeten financiële instellingen, waar ook pensioenfondsen onder vallen, voldoen aan de normen die voortvloeien uit DORA. Oak Pensioenfonds streeft er naar om alle maatregelen omtrent DORA in het eerste kwartaal geïmplementeerd te hebben. Het is in de markt echter gebleken dat het niet haalbaar is om voor 2025 volledig compliant te zijn. DNB erkent dit feit en handhaaft dit voorlopig niet actief. Desalniettemin streeft het fonds om zo snel mogelijk compliant zijn met DORA. De portefeuille risicobeheer monitort dit proces nauwkeurig.

8.2.3. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor Oak Pensioenfonds en haar deelnemers. In 2025 herijkt Oak Pensioenfonds zowel de ESG-risicoanalyse als het duurzaam beleggingsbeleid.

ESG-risicoanalyse

ESG verwijst naar een aantal criteria die investeerders en andere belanghebbenden gebruiken om de duurzaamheid en ethische impact van een organisatie te beoordelen. In 2025 voert Oak Pensioenfonds een dergelijke ESG-risicoanalyse uit waarin de risico's ten aanzien van ESG worden geïdentificeerd. De belangrijkste onderdelen van deze analyse zijn het scoren van de bruto en netto risico's, vastlegging van de argumentatie en een voorstel voor de te nemen beheersmaatregelen. Deze analyse wordt uitgevoerd in samenwerking met de sleutelfunctiehouder Risk en resulteert in een herijking van het ESG-beleid.

Duurzaam beleggen

In het eerste kwartaal van 2025 beoordeelt Oak Pensioenfonds in samenwerking met de fiduciair vermogensbeheerder de mogelijkheden tot implementatie van impact beleggen in de portefeuille. Een investment case impact beleggen wordt opgesteld om te toetsen of branche gerelateerde impact beleggingen ondersteund kunnen worden vanuit de beleggingsportefeuille. In samenwerking met het fiduciair vermogensbeheer wordt gesproken met de vermogensbeheerders Insight (Credits) en Franklin Templeton (Vastgoed) voor het gebruik van impact-indicatoren en de rapportagemogelijkheden hiervan.

Verder maakt Oak Pensioenfonds de afweging om een voting- en engagementbeleid (stewardship activiteiten) op basis van eigen principes op te stellen en de uitvoering mogelijk anders in te richten

8.4. Selectie en implementatie nieuwe custodian

In oktober 2024 is een marktverkenning custody activiteiten gestart. Het doel van de marktverkenning is om een eerste beeld te vormen bij de mogelijkheden die andere custodians bieden voor zowel de custody activiteiten als de aanvullende dienstverlening. Van belang hierbij is de toekomstige dienstverlening vanwege de overgang naar de solidaire premieregeling.

Gedurende deze marktverkenning is het besluit genomen dat Oak Pensioenfonds vertrekt bij haar huidige custodian BNY Mellon. In het eerste kwartaal van 2025 zal het bestuur besluiten welke partij de nieuwe custodianrol zal gaan vervullen. . Aansluitend wordt in samenwerking met de nieuwe custodian een implementatieplan opgesteld zodat dit proces voorspoedig verloopt.

9.1. Inleiding

Oak Pensioenfonds kent een omgekeerd gemengd model met een onafhankelijke voorzitter. De niet-uitvoerende bestuurders en de uitvoerend bestuurders (UB's) vormen samen het algemeen bestuur van Oak Pensioen. In een omgekeerd gemengd model maakt het intern toezicht integraal onderdeel uit van het algemeen bestuur van Oak Pensioenfonds. De niet-uitvoerende bestuursleden (NUB's) besturen én houden toezicht.

De NUB's zijn dus actief betrokken bij het besturen van Oak Pensioenfonds. Zij worden hierdoor in een vroegtijdig stadium betrokken bij het besluitvormingsproces en houden toezicht op de uitvoering van de jaarplannen van de diverse portefeuilles en bijkomende werkzaamheden door de uitvoerende bestuurders. In de jaarplannen staan de activiteiten van Oak Pensioenfonds in enig jaar: zij vormen samen met de thema's uit het meerjarenbeleidsplan de basis voor de toezichthoudende rol van de NUB's. In hun toezichthoudende rol worden de NUB's ondersteund door een onafhankelijke auditcommissie.

Het NUB neemt bij de uitvoering van zijn taak te allen tijde de Code Pensioenfondsen in acht.

9.2. Werkwijze intern toezicht

9.2.1. Organisatie en personele bezetting

De NUB's en UB's werken in een portefeuille-overlegstructuur, waarbij voor iedere portefeuille met een jaarplan wordt gewerkt. Binnen deze portefeuilles wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de taken van de UB's en de NUB's. tijdens de portefeuille overleggen is nadrukkelijk tijd gereserveerd voor het interne toezicht. Tijdens de overleggen tussen de NUB's en de leden van de auditcommissie worden de bevindingen, opvolging en rapportages periodiek besproken. De invulling van de portefeuilles voor de NUB's was in 2024 als volgt:

Portefeuille	Financiële opzet	Governance & Compliance	Pensioenregeling & Communicatie	Risicobeheer	Vermogensbeheer
Mevrouw P.A. de Bruijn - Nooteboom		x			
De heer D.A. Roodenrijs		x	x		
De heer H.A. Kempen	x				x
De heer M. de Jong					x
De heer M. Pet	x			x	
De heer L.C.M. Leisink			x	x	
Mevrouw C. Notenboom			x		

9.2.2. Overlegstructuur

Voor elk portefeuille overleg is er overleg tussen de NUB's op de portefeuille en het betrokken lid van de auditcommissie. Niet-uitvoerend bestuursleden en de leden van de auditcommissie overleggen bovendien vier maal per jaar over onder meer het toezichtplan, de bevindingen en meer algemene toezichtthema's.

9.3.3. Verantwoording

De niet-uitvoerende bestuursleden leggen aan het verantwoordingsorgaan verantwoording af over het interne toezicht. Dit gebeurt gedurende het jaar in overleggen tussen (niet-uitvoerende) bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan. De niet-uitvoerende bestuursleden lichten daarin de actuele thema's toe. Daarnaast wordt verantwoording afgelegd door middel van dit toezichtverslag.

9.3. Toezichtjaar 2024: belangrijkste zaken naar toezichtthema

Het intern toezicht is verdeeld in de thema's: monitoring projecten, monitoring uitvoering en monitoring RUN. Binnen deze thema's zijn aandachtsgebieden geformuleerd die aansluiten bij de verschillende jaarplannen van de portefeuilles. In het toezicht van het NUB komen deze uiteindelijk weer samen.

9.3.1. Monitoring projecten

In 2024 hadden we de volgende projecten:

1. Wtp;
2. Datakwaliteit;
3. DORA;
4. Zorgplicht en keuzebegeleiding;
5. Gewijzigde vermogensbeheerder en;
6. Duurzaam beleggen.

1. Wtp

De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel vindt naar verwachting per 1 januari 2026 plaats. Voor een beheerste transitie is een aantal go/no-go momenten geformuleerd. Als de op deze momenten gestelde voorwaarden worden behaald, zal de transitie op 1 januari 2026 daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. Het bestuur heeft een normenkader vastgesteld op basis waarvan zij gedurende het gehele traject tot het uiteindelijke bestuursbesluit de evenwichtigheid toetst en onderbouwt. Veel werk is verricht voor het indienen van het invaarverzoek en bijbehorende volledigheidstoets van de toezichthouder. Het NUB houdt toezicht op het proces van de bestuurlijke besluitvorming. Daarbij komt naar voren dat het bestuur oog houdt voor de inrichting van dit bestuurlijke proces via de stuurgroep Wtp als vooruitgeschoven post. Het NUB ziet dat het bestuur goed op de hoogte wordt gehouden van de ontwikkelingen in dit veelomvattende en complexe traject waardoor zij adequaat besluiten kan nemen. Indien nodig worden extra overleg en/of besluitvormingsmomenten georganiseerd. Ook daar waar inspanningen van/ richting sociale partners, verantwoordingsorgaan en sleutelfunctiehouders gewenst of noodzakelijk zijn. Tevens stelt het NUB vast dat het bestuur oog houdt voor (extra) beheersmaatregelen door in gesprek te blijven met onze uitvoeringsorganisatie waarbij waar mogelijk wordt opgetrokken met andere pensioenfondsen. In 2025 is een gezamenlijk overleg opgestart met de pensioenuitvoerder en de vijf pensioenfondsen die voornemens zijn per 2026 over te gaan. Het niet uitvoerend bestuur is van mening dat het bestuur een zorgvuldig en uitgebreid Wtp-proces doorloopt, waarbij alle stakeholders worden meegenomen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid. Uit het samenspel met de sociale partners, het iteratieve proces met het verantwoordingsorgaan en de interacties met de sleutelfunctiehouders, blijkt dat de vooraf afgesproken bestuurlijke governance juist wordt uitgevoerd.

2. Datakwaliteit

Eén van de belangrijkste onderdelen bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is de borging van de datakwaliteit. De bestaande aanspraken en rechten worden op één moment omgezet naar het nieuwe stelsel. Gebreken in de datakwaliteit kunnen na het moment van transitie grote gevolgen hebben. Met het afronden van de 'agreed-upon procedures' (AUP) is een belangrijke stap gezet. Bij het nemen van deze stap was het voor het NUB van belang dat geen cruciale bevindingen uit de AUP zouden voortvloeien. Daarnaast heeft het NUB gezien dat het afgesproken proces ten aanzien van de opvolging van de dataconstateringen zorgvuldig verloopt en een duidelijk verantwoordingsrapportage beschikbaar is over de bevindingen en opvolging. Dit traject is in 2024 opgevolgd, waarbij de eindrapportage in het eerste kwartaal van 2025 wordt afgerond. Het NUB verwacht dat deze rapportage een vertaalslag laat zien naar de bevindingen hoe dit in de stay clean fase wordt opgevolgd om structureel de datakwaliteit te kunnen blijven borgen. Een verantwoording vanuit het UB Plus wordt in Q1 2025 verwacht. Het NUB constateert dat het bestuur ook hierbij haar verantwoordelijkheid neemt en uitvoert volgens het afgesproken kader.

Aanbeveling NUB:

- *het monitoren van de stay clean fase voor het structureel borgen van de datakwaliteit.*

3. DORA

DORA moest uiterlijk eind 2024 zijn ingebed in de organisatie. Het algemeen bestuur is eind 2024 verrast door de status van de implementatie op gebied van DORA. Het gaat hierbij om het op tijd klaar hebben van zaken zoals een

monitoringstool, addenda met onderaannemers en het informatieregister. Het NUB begrijpt enigszins de oorzaak van de vertraging, maar is van mening dat hier gezamenlijk vanuit alle partijen (UB Plus alsook de uitbestedingspartners) over en weer beter verwachtingsmanagement had moeten plaatsvinden. Het NUB heeft gezien dat de meest cruciale onderdelen van DORA tijdig waren geïmplementeerd, maar verwacht wel dat UB Plus zorgt dat de openstaande punten zijn geïmplementeerd. Voor de implementatie heeft het bestuur vanuit prioriteitstelling kerndoelstellingen gedefinieerd en een opinie van de SFH R gevraagd met als doel in Q1 2025 compliant te zijn.

Het NUB ziet dat het UB Plus strakker monitort op de integratie van DORA.

4. Zorgplicht en keuzebegeleiding

Eén van de speerpunten van de Wtp en Oak Pensioenfonds is het bieden van handelingsperspectief aan alle deelnemersgroepen en de aangesloten werkgevers. Op het gebied van zorgplicht en keuzebegeleiding wil Oak Pensioenfonds meer doen dan het wettelijk minimale. Dit omdat besluiten over pensioen een financieel effect hebben op de deelnemer. Keuzes moeten dan ook inzichtelijk zijn vanuit de volledige financiële situatie van de deelnemer. Het NUB staat achter deze strategische visie. Als eerste stap heeft het pensioenfonds in 2024 het videobellen geïntroduceerd. Het videobellen is positief ontvangen. Vanaf 2025 is het pensioenfonds verdergegaan met keuzebegeleiding, zodat het beter aansluit bij de doelstelling van het pensioenfonds. Het NUB staat achter deze uitbreiding van dienstverlening, omdat het aansluit bij de doelen en kernwaarden van Oak Pensioenfonds. Dit vinden we passend bij onze strategie vanuit het meerjarenbeleidsplan. Bij de selectie van de partij is het NUB van mening dat een gedegen proces is doorlopen.

5. Transitie naar Blackrock

In 2024 is de gewijzigde inrichting van de governance van het vermogensbeheer geëffectueerd door de overgang naar Blackrock. De activiteiten van Cardano zijn per 1 juli 2024 naar Blackrock overgegaan. Het NUB heeft meegegeven dat het van belang is te monitoren of een betere efficiëntie en effectiviteit is bereikt na de overgang naar BlackRock. Daarnaast is aandacht gevraagd voor het verankeren en vastleggen van de gewijzigde governance in de governanceprocessen. De transitie naar Blackrock was een veelomvattend proces. Mede door het wisselen van bestuurders op gebied van vermogensbeheer bleek de vergaderplanning van de portefeuille een uitdaging waardoor het moeilijker was om de transitie adequaat te monitoren. Reflecterend is het bestuur tevens tot de conclusie gekomen dat tussen de standaard overleggen een pro actieve houding gewenst was geweest op dit vlak. Overkoepelend is vastgesteld dat een nieuwe bestuursamenstelling vraagt om aandacht te besteden aan de werking van het bestuursmodel. Het doorleven van het governance en dus het omgekeerd gemengd bestuursmodel stond centraal tijdens de themadag 2025.

Aanbeveling NUB:

- *zorg voor (tussentijdse) periodieke updates.*
- *zorg voor handvatten zodat NUB, UB en bestuur hun rol beter kunnen invullen.*

De start van de selectie van een nieuwe custodian was voor de niet-uitvoerend bestuursleden niet inzichtelijk. Volgens de governance is dit ook niet vereist, maar het kan van meerwaarde zijn om ervaringen bij de niet-uitvoerende bestuurdersleden op te halen. De niet-uitvoerende bestuursleden met de portefeuille vermogensbeheer zochten meer comfort in verloop van het proces. Inmiddels zijn er goede werkafspraken gemaakt over het frequenter klankborden tussen het uitvoerende bestuurslid vermogensbeheer en de niet-uitvoerende bestuursleden met de portefeuille vermogensbeheer om te zorgen voor een adequate en werkbare overlegstructuur. Hiermee is de aanbeveling onderdeel van het proces gemaakt.

6. Duurzaam beleggen

Voor 2024 is wederom veel aandacht gegaan naar de activiteiten voortvloeiend uit het beleid duurzaam beleggen en de verplichtingen voortvloeiend uit de SFDR en de EU taxonomy. Het fonds heeft besloten vooralsnog geen landenbeleid in te voeren en is verdergegaan met het uitwerken van impactbeleggen. Dit krijgt ook in 2025 een vervolg.

9.3.2. Monitoring uitbestedingsrelaties

Het bestuur heeft het contact met haar uitbestedingsrelaties geïntensiveerd. Inmiddels is sprake van een jaarlijkse evaluatie i.p.v. 3-jaarlijkse voor alle uitbestedingsrelaties.

Hierbij is duidelijk geworden dat de dienstverlening van de custodian al gedurende een langere periode niet voldeed aan de kwaliteitseisen van het bestuur. Eind 2024 heeft het bestuur daarop besloten om in begin 2025 over te stappen naar een andere custodian.

Daarnaast onderhoudt de directeur van het bestuursbureau periodiek contact met de uitbestedingsrelaties. Het NUB ziet dat de ondersteuning van het bestuursbureau van toegevoegde waarde is op de kwaliteit en relatie. Het bestuur kan zich hiervoor indien nodig, focussen op de knelpunten. Het NUB ziet dat een verbeterslag in de processen van de andere uitbestedingsrelaties is doorgevoerd. Onder meer komt dit tot uitdrukking door de evaluatie te koppelen aan samenwerking en dienstverlening als ook de uitbestedingsrelaties zelf input te laten geven. De investering in de gesprekken over heldere tijdlijnen en complete informatievoorziening is van meerwaarde. De informatievoorziening over de evaluaties biedt hierin inzichten voor het NUB.

9.3.3. Monitoring RUN

Het NUB stellen vast dat het bestuur naast het Wtp-proces voldoende oog houdt voor de reguliere activiteiten. De keuzes die het bestuur maakt vanwege prioritering zijn duidelijk en goed onderbouwd. Dit heeft een positieve weerslag op het bewust maken van keuzes. Reguliere activiteiten worden gemonitord en verantwoord via voortgangrapportages. De doorontwikkeling van deze manier van verantwoorden krijgt het NUB een duidelijker inzicht van de voortgang. Door het eigen bestuursbureau zijn er korte lijnen die een positief effect hebben op de samenwerking met en de informatievoorziening aan het bestuur. De opzet en vormgeving van informatievoorziening is een stap voorwaarts. Dit komt ook tot uitdrukking bij het opstellen en inzetten van budget en het monitoren hiervan. De doorgevoerde uniformiteit maakt een overkoepelend beeld voor elke niet-uitvoerende bestuurder inzichtelijker, ook op niet directe aandachtsgebieden. De interne processen zijn het afgelopen jaar verder doorontwikkeld en aangescherpt.

Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de governance nota. Dit sluit aan bij de wens tot het vastleggen en inbedden van alle processen in de bestuurlijke governance van het pensioenfonds. Op deze manier is geborgd dat de werking van ons bestuursmodel inzichtelijk is. Vastgesteld kan ook worden dat het bestuursbureau hiermee is ingebed in de governance.

9.3.4. Resumerend beeld intern toezicht

Het NUB blikt positief terug op het afgelopen jaar. Enerzijds op de wijze hoe het bestuur haar rol invult, anderzijds op de doorontwikkeling van haar eigen rolinvulling. Een frisse bestuurlijke blik zorgt voor een verhelderend beeld. Het doorleven van de governance heeft geresulteerd in een nieuw gedegen fondsdocument 'governance nota', waar de gehele governance incl. procesafspraken is uitgewerkt. Deze nota biedt de handvatten voor het invullen van de rol door NUB, UB en bestuur.

De aanbevelingen uit het toezichtverslag over 2023 zijn waar van toepassing opgevolgd en ingebed in het proces. De aandacht voor de follow up van trajecten laat zien hoe een project uiteindelijk zijn beslag hoort te krijgen in de reguliere activiteiten. Een voorbeeld hiervan is het verbeteren van gegevensaanlevering door aanvullende controles. Dus van project datakwaliteit naar runactiviteiten in de pensioenuitvoering. Het bestuur heeft meer oog voor het opstellen en inzetten van het budget. Dit proces is onderdeel van de governance nota. Hierdoor ontstaat meer inzicht in de wisselwerking tussen opstarten van activiteiten en het inzetten van budget.

10.1. Inleiding

Het verantwoordingsorgaan van Oak Pensioenfonds bestaat uit 9 leden. De samenstelling van het VO is gedurende 2024 gewijzigd. Daarnaast is per 1 oktober het vicevoorzitterschap overgedragen.

Het verantwoordingsorgaan geeft een oordeel over het door het bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes van het bestuur voor de toekomst. Tevens geeft het verantwoordingsorgaan een oordeel over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht.

2024 stond in het teken van het Wtp-traject om te komen tot een compleet dossier voor het voorgenomen invaarbesluit. Dit was een tijdsintensief traject voor alle organen van het fonds en de stakeholders.

10.2. Terugblik 2024

Het verantwoordingsorgaan kijkt positief terug op 2024. De in 2023 ingezette koers werd voortgezet, met een goed lopende onderlinge dynamiek en samenwerking en een constructieve interactie en dialoog met het bestuur. Dit wordt bevorderd door de aanwezigheid van de bestuursleden in onze gezamenlijke vergaderingen met het bestuur. Ook de open manier van communiceren draagt hier aan bij.

Het verantwoordingsorgaan laat zich ondersteunen door de medewerkers van het eigen bestuursbureau. De korte lijnen maken het mogelijk om ons goed te kunnen voorbereiden op de overleggen. Ook de in de vergaderingen gegeven toelichtingen van de externe adviseurs van het bestuur hebben daar aan bijgedragen.

Ook in 2024 werd er weer veel aandacht gevraagd voor het besluitvormingsproces van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling en het invaren. We zijn goed meegenomen in het proces en de verdere besluitvormingsmomenten. Zo moesten, als gevolg van het besluit om het transitiemoment te verplaatsen naar 1 januari 2026, een aantal eerder genomen besluiten worden herbevestigd. Het verantwoordingsorgaan heeft hierbij een goede uitleg met aanvullende toelichtingen gehad en heeft uiteindelijk bevestigd dat de eerdere afgegeven adviezen konden blijven gehandhaafd. Het verantwoordingsorgaan blijft de verdere ontwikkelingen van de transitie nauwlettend volgen.

Het verantwoordingsorgaan vindt dat het bestuur ook in 2024 op verantwoorde en evenwichtige wijze de belangen van alle genoemde groepen in haar besluitvorming heeft meegewogen.

10.3. Organisatie verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan hanteert een eigen jaarplan. Wij zijn van mening dat we onze rol het beste kunnen invullen in goede dialoog met het bestuur. Transparantie in besluitvorming en evenwichtige afweging van de belangen van alle stakeholders door het bestuur is de norm van het VO. Wij starten met een eigen overleg en in een aantal gevallen vindt aansluitend een overleg plaats met het bestuur. In het overleg met het bestuur is ruimte voor vragen, dialoog en bespreking van actualiteit. De voorzitters van het verantwoordingsorgaan stemmen in een vooroverleg met de voorzitters van het bestuur zoveel mogelijk de agenda af. Waar nodig en mogelijk wordt dit overleg ook gebruikt om externen uit te nodigen voor een toelichting of een presentatie. Het verantwoordingsorgaan sluit iedere vergadering af met een evaluatie.

Een afvaardiging van het verantwoordingsorgaan is vertegenwoordigd in het Breed Beraad. Dit laatste is een overlegplatform dat actuele ontwikkelingen op pensioengebied informatief deelt met de betrokken stakeholders van de sectoren Interieurbouw en Meubelindustrie, Tentoonstellingsbouw, Orgelbouw en Houthandel.

Wij beoordelen de handelwijze van het fonds aan de hand van de volgende criteria:

1. Good governance
2. Evenwichtige afweging van belangen
3. Risico's beheersen
4. Transparantie en uitlegbaarheid

Naast de vergadermomenten is ook tijd ingeruimd voor kennisbevordering. Het afgelopen jaar hebben we ons verdiept in beleggen onder WTP en keuzebegeleiding. Ook hebben we in 2024 een zelfevaluatie uitgevoerd.

10.4. Activiteiten verantwoordingsorgaan in 2024

- 4 vergaderingen
- 4 vergaderingen met het bestuur
- 1 themabijeenkomst
- 4 vergaderingen met het Breed Beraad. Een geleding uit het VO is daarbij aanwezig.

10.6. Uitgebrachte adviezen

In de VO-vergaderingen werden het gevoerde beleid van het bestuur en de keuzes die het bestuur maakte, beoordeeld en zijn de volgende adviesaanvragen voorgelegd en besproken aan de hand van het vooraf vastgesteld normenkader. De volgende adviesaanvragen zijn in 2024 aan de orde geweest:

Adviesaanvraag	Datum	Advies
Beloningsbeleid	15 februari 2024	Positief
Klachten- en geschillenreglement	15 februari 2024	Positief
Mismatch risico	2 oktober 2024	Positief
Collectief uitkeren in combinatie met spreiden	20 oktober 2024	Positief
Bandbreedtes netto profijt	20 november 2024	Positief
Toeslagverlening 2025	20 november 2024	Positief
Premiestelling en franchise 2025	20 november 2024	Positief

Wij zien dat het bestuur een gedegen afweging maakt bij haar besluitvorming waarbij zij oog heeft voor alle partijen. De overlegcyclus met het bestuur zorgt voor transparantie. Het bestuur blijft oog houden voor het iteratieve traject rond het Wtp dossier richting de adviesaanvragen. Omdat het bestuur ons vanaf de start meeneemt kunnen we een duidelijk inzicht in de verschillende afwegingen/ bestuurlijke overwegingen opdoen. Ook zien we dat het bestuur uitdrukkelijke aandacht besteedt aan de evenwichtige belangenafweging en de uitlegbaarheid van een besluit.

Ook bij de “reguliere” adviesaanvragen stellen wij vast dat sprake is van een gedegen onderbouwing bij de bestuurlijke besluitvorming.

10.7. Opvolging aanbeveling 2023

Het verantwoordingsorgaan stelt vast dat het bestuur het verantwoordingsorgaan proactief benadert bij de wijze van opzet van de communicatie. Ook informeert het bestuur het verantwoordingsorgaan over de overwegingen die ten grondslag liggen aan de definitieve communicatie. Communiceren is een boeiend proces. Het is van belang om op een prettige manier de juiste boodschap over te brengen.

10.8. Aanbeveling 2024

- Blijvend aandacht houden voor een adequate en duidelijke communicatie over de toeslagverlening.
- Zorg voor een duidelijke visie over de (groei)ontwikkeling van het fonds na het invaren.

10.9. Conclusie

De onderlinge relatie en wijze van samenwerken ervaart het verantwoordingsorgaan als transparant en prettig. Het is goed om vast te stellen dat deze wijze van contact wordt vastgehouden. Ook in 2024 is het verantwoordingsorgaan door het bestuur meegenomen in het hele traject rondom de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Deze transparante houding maakt de ingewikkelde materie toegankelijker.

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

We vinden het fijn om te horen dat jullie als verantwoordingsorgaan met een goed gevoel terugkijken op onze samenwerking in 2025. Dit ervaren wij ook zo. Als bestuur staan we voor transparantie in hetgeen we doen. We zetten deze transparante samenwerking dan ook graag voort in 2025.

In onze gezamenlijke vergaderingen zorgt de onderlinge dynamiek en houding voor een constructieve sfeer. We vinden het prettig dat de onderlinge interactie positief is. We houden dit graag vast naar de toekomst toe. We vinden het fijn om te lezen dat jullie het werk van het eigen bestuursbureau waarderen.

De inspanningen in aanloop naar de transitie hebben ook in 2024 veel van ons allen gevraagd. Jullie speerpunten zien we terugkomen in de reactie naar ons, mondeling maar ook in de reactie op verschillende adviesaanvragen. De feedback op onze communicatie nemen we mee.

Tot slot waarderen we jullie betrokkenheid bij het fonds waarbij jullie oog hebben voor de toekomst.

Ondertekening van het bestuursverslag

Amsterdam, 18 juni 2025

P.A. de Bruijn - Nooteboom, voorzitter

P.W. de Geus, uitvoerend bestuurder

P. Priester, uitvoerend bestuurder

D.A. Roodenrijs, loco voorzitter / niet-uitvoerend bestuurder

L.C.M. Leisink, niet-uitvoerend bestuurder

C. Notenboom, niet-uitvoerend bestuurder

M. Pet, niet-uitvoerend bestuurder

M. de Jong, niet-uitvoerend bestuurder

H.A. Kempen, niet-uitvoerend bestuurder

12.1. Balans per 31 december 2024

(na resultaatbestemming)

(bedragen x € 1.000)		31-12-2024	31-12-2023
	Ref.		
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1		
Vastgoed beleggingen *		602.659	498.355
Aandelen		1.854.137	1.712.741
Vastrentende waarden *		3.497.690	2.792.623
Derivaten		211.738	181.732
Overige beleggingen		192.683	219.192
		6.358.907	5.404.643
Vorderingen en overlopende activa	2	33.036	35.057
Overige activa	3	10.349	7.434
TOTAAL ACTIVA		6.402.292	5.447.134
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves	4	1.023.782	854.709
Technische voorzieningen			
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	5	4.448.271	4.148.734
Overige voorzieningen	6	1.921	2.262
Derivaten	7	340.461	370.436
Overige schulden en overlopende passiva	8	587.857	70.993
TOTAAL PASSIVA		6.402.292	5.447.134

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de balans.

In verband met een herclassificatie van 78 miljoen van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

12.2. Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)		2024	2023
	Ref.		
BATEN			
Premiebijdragen	9	159.702	152.249
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	10	443.604	426.630
Overige baten	11	429	487
TOTAAL BATEN		603.735	579.366
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	12	120.534	115.239
Pensioenuitvoeringskosten	13	11.862	11.920
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	14		
Pensioenopbouw		124.338	113.870
Toeslagverlening		65.581	89
Rentetoevoeging		143.435	127.940
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten		-121.276	-116.688
Wijziging marktrente		92.515	127.563
Wijziging actuariële uitgangspunten		-7.688	10.045
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		-1.950	-22.678
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen		4.582	2.903
		299.537	243.044
Saldo overdrachten van rechten	15	1.966	22.192
Overige lasten	16	763	751
TOTAAL LASTEN		434.662	393.146
Saldo van baten en lasten		169.073	186.220
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Algemene reserve		136.956	189.670
Bestemmingsreserves		23	238
Reserve pensioenrisico's		32.094	-3.688
Totaal saldo van baten en lasten		169.073	186.220

(-) De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op de staat van baten en lasten.

12.3. Kasstroomoverzicht

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Ontvangen premies	160.069	149.565
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	5.794	12.407
Overig	425	71
	166.288	162.043
Uitgaven		
Betaalde pensioenuitkeringen	-120.528	-115.536
Betaald in verband met overdracht van rechten	-7.796	-34.629
Betaalde premies herverzekering	0	0
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-11.721	-11.770
	-140.045	-161.935
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	26.243	108
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	43.043	57.034
Verkopen en aflossingen van beleggingen	10.387.805	4.682.894
	10.430.848	4.739.928
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-10.490.824	-4.712.174
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-13.343	-12.838
Overig	9.645	-509.924
	-10.494.522	-5.234.936
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	-63.674	-495.008
Netto kasstroom	-37.431	-494.900
Koers-/omrekenverschillen	0	0
Mutatie liquide middelen	-37.431	-494.900
Liquide middelen primo boekjaar	162.465	657.365
Liquide middelen ultimo boekjaar	125.034	162.465
Mutatie liquide middelen	-37.431	-494.900

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Totale liquide middelen		
- Onderpand posities (1)	165.546	145.601
- Liquide middelen bij de vermogensbeheerder (1)	-50.861	9.430
- Liquide middelen bij de pensioenuitvoerder (3)	10.349	7.434
Totaal	125.034	162.465

12.4. Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

Oak Pensioenfonds is statutair gevestigd te Amsterdam. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41199580.

Het doel van het pensioenfonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het pensioenfonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Het pensioenfonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de Meubelbranche, de Tentoonstellingsbouw, de Orgelbouw en de Houthandel verplicht gestelde aangesloten werkgevers.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfondsen. Het bestuur heeft op 18 juni 2025 de jaarrekening vastgesteld.

Referenties

In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Grondslagen

Algemene grondslagen

De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de continuïteitsveronderstelling. Voor de toelichting op de continuïteit wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

De koersen van de belangrijkste valuta zijn:

	31-12-2024	Gemiddeld 2024	31-12-2023	Gemiddeld 2023
USD	1,0355	1,0701	1,1047	1,0860
GBP	0,8268	0,8467	0,8665	0,8769
JPY	162,7392	159,2364	155,7336	148,2759

Schattingswijziging

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

In september 2024 heeft het Koninklijk Actuarieel Genootschap de Prognosetafel AG2024 gepubliceerd. Het pensioenfonds is per eind september 2024 overgegaan op de Prognosetafel 2024 en dit heeft een verlagend effect op de voorziening pensioenverplichtingen van 7.688 en daardoor een positief effect op de dekkingsgraad van 0,2%-punt.

Presentatiewijziging

In 2024 heeft een herclassificatie plaatsgevonden van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc. In de jaarrekening over 2023 werd dit vastgoedfonds bestempeld als vastrentende waarden. In 2024 is dit met terugwerkende kracht aangepast naar de categorie vastgoed. De herclassificatie bedraagt 78 miljoen. Daarnaast zijn de positieve en negatieve onderpandposities/liquide middelen, die beide onderdeel uitmaken van de overige beleggingen, in 2024 gesplitst. De negatieve posities zijn met terugwerkende kracht geherclassificeerd naar overige schulden en overlopende passiva. De herclassificatie bedraagt 64 miljoen. De aanpassingen hebben geen effect op het vermogen en het resultaat over 2023, maar wel op de presentatie van diverse tabellen binnen de jaarrekening. Bij de betreffende tabellen wordt dit kort toegelicht.

Dekkingsgraad

De dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door het balanstotaal minus overige schulden en overlopende passiva, minus derivaten passiva, minus de bestemmingsreserves en minus de overige voorzieningen te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De beleidsdekkingsgraad is gebaseerd op het rekenkundig gemiddelde van de dekkingsgraden over de laatste 12 maanden. Hierbij wordt steeds gebruik gemaakt van de meest actuele inschatting van de betreffende dekkingsgraden.

Bij het berekenen van de reële dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt ten behoeve van deze berekening de voorziening pensioenverplichtingen herrekend rekening houdend met de verwachte loon- en prijsinflatie.

Foutenherstel

Indien een materiële fout na de vaststelling van de jaarrekening wordt geconstateerd, wordt deze middels een retrospectieve verwerking hersteld. Dit houdt in dat het eigen vermogen aan het einde van het voorafgaande boekjaar wordt herrekend alsof de fout niet heeft plaatsgevonden. Het verschil tussen het eigen vermogen aan het eind van het voorafgaande boekjaar voor en na herrekening, wordt vervolgens verwerkt als een rechtstreekse mutatie van het eigen vermogen aan het begin van het huidige boekjaar. Dit is in 2024 bij het pensioenfonds niet toegepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Beleggingen

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, slechts indien de reële waarde van beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering. Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

Reële waarde

De beleggingen van het fonds worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van genoteerde marktprijzen. Derivaten worden gewaardeerd door gebruik te maken van netto contante waardeberekeningen. Bepaalde instrumenten, zoals participaties in beleggingsfondsen worden gewaardeerd door gebruik te maken van de intrinsieke waarde. Het is gebruikelijk en mogelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs.

Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in indirect vastgoed worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs inclusief transactiekosten, vervolgwaardering geschiedt tegen de reële waarde. De onderliggende reële waarde wordt gebaseerd op taxatiewaarde. De taxaties worden verricht door onafhankelijke deskundigen. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord. De gehanteerde waarderingsmethodiek door de beleggingsfondsen is als volgt. Elk kwartaal wordt circa 25% van de vastgoedportefeuille extern getaxeerd door een erkende taxateur conform de richtlijnen van de vermogensbeheerder. Deze richtlijnen sluiten aan bij de ROZ/IPD-index. Het overige deel van de portefeuille wordt per kwartaal gewaardeerd op basis van interne indexering. Deze is gebaseerd op externe taxaties per sector per kwartaal. Ten aanzien van de waardering per 31 december is voor de objecten die niet extern getaxeerd zijn, in het laatste kwartaal een update van de externe taxateur ontvangen.

Overige vermogensbestanddelen van het fonds worden gewaardeerd volgens algemeen aanvaarde verslaggevingsgrondslagen. De internationale beleggingen zijn allemaal in een fund-of-fund structuur opgezet en afhankelijk van het onderliggende fonds wordt de taxatie 1x per kwartaal, 1x per jaar, of anders uitgevoerd. Hier is geen algemene afspraak over. Wel analyseert de vermogensbeheerder te allen tijde de waardemutaties elk kwartaal en zal bij grote sprongen altijd navraag doen bij het betreffende onderliggende fonds. De actuele waarde van de vastgoedfondsen die in internationaal vastgoed beleggen worden gewaardeerd op basis van de door de onderliggende vastgoedfondsen opgegeven beleggingswaarden van die fondsen, zoals deze op het moment van waardering aan de beheerder ter beschikking staan.

Aandelen

Aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor beursgenoteerde aandelen is dit de beurswaarde. Voor niet-beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnoteringen of, als die niet beschikbaar zijn, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Indien een derivatenpositie negatief is, wordt het bedrag onder de passiva zijde van de balans verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Securities lending

Het pensioenfonds participeert niet direct in securities lending. Binnen de beleggingspools kan sprake zijn van securities lending.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als kapitaalcontracten worden gewaardeerd voor de waarde van het verzekerde risico op basis van de grondslagen van het contract.

ANW-hiaat

Het pensioenfonds kent naast de verplichte basisregeling ook een facultatieve regeling, waarbij de werknemers van aangesloten werkgevers op vrijwillige basis dekking kunnen verkrijgen voor ANW-hiaat. Deze dekkingen zijn volledig herverzekerd bij elipsLife. Deze overeenkomst loopt vanaf 1 januari 2012 en wordt steeds voor drie jaar verlengd. De huidige termijn loopt eind 2026 af.

Voor het ANW-hiaat wordt jaarlijks op basis van een gewenste dekking, opgegeven wat het overlijdensrisicokapitaal is. Dit is gewaardeerd op de fondsgrondslagen op 1 januari van het jaar. Deze risicokapitalen worden vermenigvuldigd met de risicopremie zoals door elipsLife is vastgesteld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de vereiste reserves, op het gewenste niveau zijn gebracht. Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

Reserve pensioenrisico's

De reserve pensioenrisico's wordt aangehouden als buffer voor neerwaartse koersfluctuaties van beleggingen. De omvang van deze reserve is gelijk aan het vereiste eigen vermogen in de evenwichtssituatie, op basis van het Financieel Toetsingskader.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve 58-plus

De pensioenopbouw die uit hoofde van de 58-plus regeling ten laste komt van het pensioenfonds, wordt gefinancierd uit deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve 58- plusregeling is gevormd uit het overschot van de VPL-gelden en wordt enkel gebruikt voor de deelnemers in de Meubel-pensioenregeling.

Bestemmingsreserve Houthandel

Na beëindiging van de optrekregeling in 2014 is sprake van een overschot vanuit de reserve overgangsregeling. Dit restant saldo van de reserve overgangsregeling is ultimo 2014 toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve kan voor meerdere doeleinden worden ingezet; ter financiering van verhoging van aanspraken van de actieve deelnemers, in het geval van een fusie ter financiering van een mogelijk negatief verschil in dekkingsgraad, dan wel voor het beperken van eventuele kortingen. Andere doeleinden zijn eerst na overleg met cao-partijen mogelijk. Door het bestuur en cao-partijen is besloten om negatieve fondsrendementen op de bestemmingsreserve toe te passen. De pensioenopbouw die uit hoofde van de 58-plus regeling ten laste komt van het pensioenfonds, wordt gefinancierd uit deze bestemmingsreserve en wordt enkel gebruikt voor de deelnemers in de Houthandel-pensioenregeling.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de markttrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of toeslagen op de opgebouwde pensioenaanspraken worden verleend. Alle per balansdatum bestaande besluiten tot toeslagverlening (ook voor besluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex-ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- de TV wordt berekend als de contante waarde van de op de balansdatum opgebouwde pensioenen inclusief de eventueel op 31 december toe te kennen verhoging in verband met toeslagverlening;
- voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt de TV voor het arbeidsongeschikte deel berekend als de contante waarde van de op de pensioendatum in uitzicht gestelde pensioenen bij een tot die datum voortgezette pensioenopbouw;
- voor mannen en vrouwen is gebruik gemaakt van de door het Koninklijk Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2024 (2023: Prognosetafel AG2022). Om rekening te houden met het gegeven dat de populatie van het fonds af kan wijken van de totale populatie waarop de prognosetafel is gebaseerd, is een leeftijdsafhankelijke correctiefactor op de sterftekansen toegepast;
- de leeftijd per de berekeningsdatum wordt vastgesteld in maanden nauwkeurig, waarbij de geboortedatum gelijk wordt gesteld aan de 1e van de geboortemaand;
- het leeftijdsverschil tussen mannen en vrouwen is 3 jaar voor hoofdverzekerde mannen en 2 jaar voor hoofdverzekerde vrouwen;
- de reservering voor partnerpensioen geschiedt op basis van onbepaalde partner. Het fonds hanteert de partnerfrequenties op basis van de data van het CBS uit 2021 (CBS 2021 excl. samenwonend). Op leeftijd 68 jaar geldt een partnerfrequentie van 100%. Na pensioendatum vindt reservering plaats volgens het bepaalde partner systeem;
- voor uitgesteld wezenpensioen wordt een opslag van 0,4% gehanteerd van de TV van latent nabestaandenpensioen bij uitgesteld ouderdompensioen;
- voor toekomstige uitvoeringskosten wordt 3,25% van de netto TV opgenomen;
- Als rekenrente voor de TV wordt gehanteerd de rentetermijnstructuur per 31 december 2024 zoals die door DNB is gepubliceerd.

Overige voorzieningen

Het bestuur kan individuele vrijstelling van deelneming aan de verplichte pensioenregelingen aan een werknemer verlenen, indien deze gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekeren. Dit ontslaat zijn werkgever noch betrokkene van de verplichting tot afdracht van de reguliere bijdragen aan het pensioenfonds. Deze bijdragen worden op een individuele spaarrekening gestort, waaraan jaarlijks intrest wordt toegevoegd. De gespaarde bijdragen van de gemoedsbezwaarde worden na het bereiken van de pensioenleeftijd in termijnen uitgekeerd.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn

eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten.

Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds streeft ernaar zowel de opgebouwde pensioenrechten van de actieve deelnemers, de premievrije pensioenrechten van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen jaarlijks aan te passen aan de ontwikkeling van de consumentenprijsindex. De toeslagverlening heeft een voorwaardelijk karakter. Dit betekent dat er geen recht op toeslagen bestaat en dat het niet zeker is of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 3,439% (2023: 3,264%), op basis van de éénjaarsrente van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2023 (2023: de éénjaarsrente van de DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022).

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoeringskosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt hieronder verantwoord.

Wijzigingen actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Een resultaat op overdrachten kan ontstaan doordat de vrijval van de voorziening plaatsvindt tegen fondstarieven, terwijl het bedrag dat wordt overgedragen gebaseerd is op de wettelijke factoren voor waardeoverdrachten. De tarieven van het pensioenfonds wijken af van de wettelijke tarieven.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De overige mutaties ontstaan door mutaties in de aanspraken door overlijden, arbeidsongeschiktheid en pensioneren.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten, waaronder baten en lasten uit herverzekeringen, zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is volgens de directe methode opgesteld. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

12.5 Toelichting op de balans per 31 december 2024

1. Beleggingen voor risico pensioenfondsen

(bedragen x € 1.000)	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2024	498.355	1.712.741	2.792.623	-188.704	154.992	4.970.007
Aankopen	116.526	302.219	6.486.727	804.990	2.780.362	10.490.824
Verkopen	-23.128	-557.785	-5.851.030	-694.518	-3.261.344	-10.387.805
Herwaardering	11.605	397.852	54.980	-50.491	-42	413.904
Overige mutaties	-699	-890	14.390	0	-62.677	-49.876
Stand per 31 december 2024	602.659	1.854.137	3.497.690	-128.723	-388.709	5.437.054
Schuldpositie derivaten (credit)						340.461
Schuldpositie overige beleggingen (credit)						581.392
Totaal						6.358.907

(bedragen x € 1.000)	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2023	388.239	1.592.935	2.580.781	-668.856	647.651	4.540.750
Aankopen	445.559	240.988	3.312.315	561.444	151.868	4.712.174
Verkopen	-299.241	-362.270	-3.228.359	-148.497	-644.527	-4.682.894
Herwaardering	-36.717	241.591	110.355	67.205	0	382.434
Overige mutaties	515	-503	17.531	0	0	17.543
Stand per 31 december 2023	498.355	1.712.741	2.792.623	-188.704	154.992	4.970.007
Schuldpositie derivaten (credit)						370.436
Schuldpositie overige beleggingen (credit)						64.200
Totaal						5.404.643

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast. De negatieve onderpandpositie is geherclassificeerd naar overige schulden en overlopende passiva, hiervoor is het vergelijkend cijfer over 2023 aangepast.

In het saldo overige beleggingen is ten opzichte van 2023 een saldo aan uitstaande repo overeenkomsten opgenomen. Vermogensbeheer BlackRock maakt sinds 2024 gebruik van repo overeenkomsten. Een repo overeenkomst verstrekt tijdelijk liquide middelen met staatsobligaties in onderpand om te voldoen aan een liquiditeitsbehoefte voor bijvoorbeeld het stellen voor onderpand voor renteswaps of voor andere betalingsverplichtingen. Deze positie maakt onderdeel uit van de overige schulden en overlopende passiva.

De positieve en negatieve onderpandposities/liquide middelen, die beide onderdeel zijn van de overige beleggingen, zijn gesplitst. De negatieve posities zijn geherclassificeerd naar overige schulden en overlopende passiva.

De overige mutaties betreffen de verschillen tussen de eindstanden van huidig jaar versus vorig jaar van de beleggingsdebiteuren, liquide middelen en beleggingscrediteuren.

Vastgoedbeleggingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Indirecte vastgoedbeleggingen, zijnde participaties in beleggingsinstellingen die beleggen in vastgoed	601.886	496.884
Vorderingen	773	1.471
Totaal	602.659	498.355

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Aandelen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Beursgenoteerde en niet beursgenoteerde beleggingsinstellingen die beleggen in aandelen	1.850.057	1.707.770
Vorderingen	4.080	4.971
Totaal	1.854.137	1.712.741

Vastrentende waarden

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Obligaties	2.108.980	1.649.816
Hypothecaire leningen	478.931	458.957
Leningen op schuldbekentenis	222.726	227.386
Deposito's en dergelijke	15.953	16.466
Vorderingen	30.468	15.565
Liquide middelen	640.632	424.433
Totaal	3.497.690	2.792.623

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Derivaten

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten voornamelijk om het valutarisico, renterisico en inflatierisico af te dekken. Eén van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te

goeder naam en faam bekend staande partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Gebruik wordt gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Renteswaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de derivatenpositie op 31 december 2024:

2024 Type contract	Contract-omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Valutaderivaten	-1.466.232	-22.499	285	22.784
Aandelenderivaten	-61.728	843	1.038	195
Kredietderivaten	19.628	-403	0	403
Rentederivaten	1.493.122	-106.664	210.415	317.079
	-15.210	-128.723	211.738	340.461

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de derivatenpositie op 31 december 2023:

2023 Type contract	Contract-omvang	Saldo waarde	Positieve waarde	Negatieve waarde
Valutaderivaten	-1.384.400	31.408	32.895	1.487
Aandelenderivaten	5.888	-102	408	510
Kredietderivaten	0	0	0	0
Rentederivaten	1.438.973	-220.010	148.429	368.439
	60.461	-188.704	181.732	370.436

Overige beleggingen

Onderstaande tabel geeft de specificatie van de overige beleggingen per 31 december weer:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen uit verstrekt onderpand	195.150	209.801
Overige schulden	-39	-39
Overige vorderingen	-2.428	0
Liquide middelen	0	9.430
Totaal	192.683	219.192

Afhankelijk van de waarde van de derivaten ontvangt of verstrekt het pensioenfonds onderpand. Bij een positieve waarde van de derivaten ontvangt het pensioenfonds onderpand, bij een negatieve waarde verstrekt het pensioenfonds onderpand. Ultimo 2024 heeft het pensioenfonds € 195 miljoen aan onderpand (collateral) verstrekt in de vorm van liquiditeiten (2023: € 210 miljoen aan onderpand verstrekt). Ultimo 2024 heeft het pensioenfonds € 30 miljoen (2023: € 64 miljoen) aan onderpand ontvangen. Dit is gepresenteerd als schuld onder overige schulden en overlopende passiva. De behaalde rendementen zijn verantwoord als (in)directe beleggingsopbrengsten.

Vermogensbeheerder BlackRock maakt sinds 2024 gebruik van repo transacties. Een repo overeenkomst verstrekt tijdelijke liquide middelen aan het pensioenfonds waarbij staatsobligaties als onderpand worden gegeven. Het pensioenfonds betaalt over de ontvangen liquide middelen een rentevergoeding aan de tegenpartij. De ontvangen liquide middelen worden gebruikt om te voldoen aan een korte termijn liquiditeitsbehoefte voor bijvoorbeeld het stellen voor onderpand voor renteswaps of andere betalingsverplichtingen. Het pensioenfonds heeft op 31 december 2024 voor € 500.9 miljoen aan repo verplichtingen uitstaan. Zie 8 overige schulden en overlopende passiva.

Securities lending

Het pensioenfonds participeert niet direct in securities lending. Binnen de beleggingsfondsen kan securities lending wel plaatsvinden.

Schattingen en oordelen

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen actuele waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Op basis van de boekwaarde kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

(bedragen x € 1.000)	Direct markt-noteringen	Afgeleide markt-noteringen	Waarderingsmodellen	Totaal
Vastgoed beleggingen	0	46.167	556.492	602.659
Aandelen	1.850.057	0	4.080	1.854.137
Vastrentende waarden	3.019.748	0	477.942	3.497.690
Derivaten	843	0	-129.566	-128.723
Overige beleggingen	-39	0	-388.670	-388.709
Stand per 31 december 2024	4.870.609	46.167	520.278	5.437.054

(bedragen x € 1.000)	Direct markt-noteringen	Afgeleide markt-noteringen	Waarderingsmodellen	Totaal
Vastgoed beleggingen	0	50.139	448.216	498.355
Aandelen	1.707.770	0	4.971	1.712.741
Vastrentende waarden	2.343.905	0	448.718	2.792.623
Derivaten	102	0	-188.806	-188.704
Overige beleggingen	-39	0	155.031	154.992
Stand per 31 december 2023	4.051.738	50.139	868.130	4.970.007

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

2. Vorderingen en overlopende activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op werkgever(s)	32.524	34.872
Overige vorderingen	512	185
Totaal	33.036	35.057

Specificatie Vorderingen op werkgever(s)	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen op werkgevers	33.860	35.522
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.336	-650
Totaal	32.524	34.872

Specificatie Verloop Voorziening dubieuze debiteuren	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	650	890
Nagekomen baten/afgeschreven vorderingen	-365	-316
Dotatie	1.051	76
Stand per 31 december	1.336	650

3. Overige activa

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Liquide middelen	10.349	7.434
Totaal	10.349	7.434

De tegoeden bij banken staan ter vrije beschikking van het pensioenfonds. Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

PASSIVA

4. Stichtingskapitaal en reserves

(bedragen x € 1.000)	Algemene reserve	Bestemmings- reserves	Reserve pensioenrisico's	Totaal
Stand per 1 januari 2023	-103.776	4.998	767.267	668.489
Uit bestemmingssaldo van baten en lasten	189.670	238	-3.688	186.220
Stand per 31 december 2023	85.894	5.236	763.579	854.709
Uit bestemmingssaldo van baten en lasten	136.956	23	32.094	169.073
Stand per 31 december 2024	222.850	5.259	795.673	1.023.782

Bestemmingsreserves

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Bestemmingsreserve 58-plusregeling	4.352	4.344
Bestemmingsreserve Houthandel	907	892
Stand per eind boekjaar	5.259	5.236

Bestemmingsreserve 58-plusregeling

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Stand per eind boekjaar	4.344	4.155
Bestemming saldo van baten en lasten	8	189
Stand per eind boekjaar	4.352	4.344

Bestemmingsreserve Houthandel

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Stand per begin boekjaar	892	843
Bestemming saldo van baten en lasten	15	49
Stand per eind boekjaar	907	892

Vermogenspositie

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het pensioenfonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur acht het gebruik van het standaardmodel passend voor de risico's van het pensioenfonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen in de risicoparagraaf.

Op basis hiervan bedraagt het (minimaal) vereist vermogen op 31 december:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Stichtingskapitaal en reserves (exclusief bestemmingsreserves)	1.018.523	122,9%	849.473	120,5%
Minimaal vereist eigen vermogen	188.529	104,2%	178.348	104,3%
Vereist eigen vermogen	795.673	117,9%	763.579	118,4%

De beleidsdekkingsgraad is eind 2024 124,7% (2023: 121,3%). De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als een situatie met een toereikende solvabiliteit (2023: idem).

De reële dekkingsgraad betreft ultimo 2024 92,8% (2023: 89,2%).

Herstelplan

Het pensioenfonds hoefde in 2024 geen herstelplan meer in te dienen, omdat de beleidsdekkingsgraad (121,3%) per 31 december 2023 hoger lag dan de dekkingsgraad die hoort bij het vereist eigen vermogen (118,4%).

De situatie is eind 2024 ongewijzigd, omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 (124,7%) hoger ligt dan de vereiste dekkingsgraad per 31 december 2024 (117,9%).

Statutaire regelingen omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds. Het voorstel resultaatbestemming 2024 is opgenomen in de paragraaf van de staat van baten en lasten in de jaarrekening. De balans wordt opgemaakt na resultaatbestemming. Dit betekent dat het saldo van baten en lasten, zoals blijkend uit de staat van baten en lasten verwerkt is in het eigen vermogen.

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024
Algemene reserve	222.850
Bestemmingsreserve 58-plusregeling	4.352
Bestemmingsreserve Houthandel	907
Reserve pensioenrisico's	795.673
Stand per eind boekjaar	1.023.782

5. Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Stand per 1 januari	4.148.734	3.905.690
Pensioenopbouw	124.338	113.870
Toeslagverlening	65.581	89
Rentetoevoeging	143.435	127.940
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-121.276	-116.688
Wijziging marktrente	92.515	127.563
Wijziging actuariële uitgangspunten	-7.688	10.045
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.950	-22.678
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	4.582	2.903
Stand per 31 december	4.448.271	4.148.734

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariële berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds streeft ernaar de opgebouwde pensioenrechten van de deelnemers jaarlijks te verhogen met de prijsontwikkeling. Het betreft een voorwaardelijke toeslagverlening die afhankelijk van de financiële situatie van het pensioenfonds verleend wordt. De toeslagen worden gefinancierd door overrendement.

Het pensioenfonds heeft besloten om per 1 januari 2025 een toeslag van 1,47% toe te kennen (2024: geen). Ingegane arbeidsongeschiktenpensioenen zijn voorwaardelijk verhoogd met 2,31% (2024: 0,88%) en hun toekomstige pensioenopbouw is onvoorwaardelijk verhoogd met 5,50% (2024: 3,25%).

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 3,439% (2023: 3,264%), op basis van de éénjaarsrente van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2023 (2023: de éénjaarsrente van de DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2022).

Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringskosten

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariële berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariële berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder wijziging marktrente.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien van sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen, zowel voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het pensioenfonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

In september 2024 heeft het Koninklijk Actuariel Genootschap de Prognosetafel AG2024 gepubliceerd. Het pensioenfonds is per eind september 2024 overgegaan op de Prognosetafel 2024 en dit heeft een verlagend effect op de voorziening pensioenverplichtingen van 7.688 en daardoor een positief effect op de dekkingsgraad van 0,2%-punt.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Toevoeging aan de technische voorziening	8.414	13.887
Onttrekking aan de technische voorziening	-10.364	-36.565
Totaal	-1.950	-22.678

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Resultaat op kanssysteem:		
- Sterfte	22	1.207
- Arbeidsongeschiktheid	5.315	718
- Mutaties	-755	978
Totaal	4.582	2.903

De mutaties bestaan onder meer uit de wijziging van aanspraken vanuit het datakwaliteit project, niet opgevraagde pensioenmutaties en flexibiliseringsmutaties.

De voorziening voor pensioenverplichtingen is naar categorieën als volgt samengesteld:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
	€	Aantallen	€	Aantallen
Actieven en arbeidsongeschikten	1.672.235	28.082	1.548.246	27.721
Pensioengerechtigden	1.454.348	36.014	1.373.673	36.145
Gewezen deelnemers	1.321.688	54.812	1.226.815	55.180
Totaal	4.448.271	118.908	4.148.734	119.046

Korte beschrijving pensioenregeling

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling met een pensioenleeftijd van 68 jaar. Het pensioenfonds voert een pensioenregeling voor Meubel, Tentoonstellingsbouw en Orgelbouw (regeling A) en een pensioenregeling van Houthandel (regeling B).

Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd door deelnemers van regeling A van 1,875% en door deelnemers van regeling B van 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend loon, gemaximeerd op € 67.588, onder aftrek van een franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Het pensioengevend loon en de franchise wijken af tussen de verschillende sectoren. Voor alle deelnemers bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Jaarlijks beslist het bestuur van het pensioenfonds de mate waarin de opgebouwde aanspraken worden geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een premieovereenkomst.

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen. De toeslag bedraagt maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens (afgeleid), zoals vastgesteld door het CBS in de periode september - september.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het pensioenfonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element.

Het pensioenfonds heeft besloten om per 1 januari 2025 een toeslag van 1,47% toe te kennen (2024: geen). Ingegane arbeidsongeschiktenpensioenen zijn voorwaardelijk verhoogd met 2,31% (2024: 0,88%) en hun toekomstige pensioenopbouw is onvoorwaardelijk verhoogd met 5,50% (2024: 3,25%). Bij de bepaling van de voorziening voor pensioenverplichtingen is met dit besluit rekening gehouden.

6. Overige voorzieningen

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Stand per begin boekjaar	2.262	2.211
Correcties voorgaande jaren	-344	1
Stortingen	39	51
Rentetoevoeging	30	56
Uitkeringen	-66	-57
Stand per eind boekjaar	1.921	2.262

De uitkeringen vanuit het spaarfonds gemoedsbezwaarden zijn kortlopend. De correcties voorgaande jaren betreft het omzetten van het spaarsaldo naar een aanspraak en een voorziening.

7. Derivaten

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Derivaten	340.461	370.436
Totaal	340.461	370.436

8. Overige schulden en overlopende passiva

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024	31-12-2023
Beleggingsschulden	581.392	64.200
Correctie ambtshalve premie	715	1.519
Belastingen en premie sociale verzekeringen	2.316	2.236
Overige schulden en overlopende passiva	3.421	3.028
Pensioenuitkeringen	13	10
Totaal	587.857	70.993

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

De overige schulden en overlopende passiva bestaan voornamelijk uit nog te betalen pensioenuitvoeringskosten.

(bedragen x € 1.000)		
Beleggingsschulden	31-12-2024	31-12-2023
Repo overeenkomsten	500.926	0
Schulden uit hoofde van ontvangen onderpand	29.605	64.200
Liquide middelen	50.861	0
Totaal	581.392	64.200

Voor meer informatie over de beleggingsschulden verwijzen we naar 1. Beleggingen voor risico pensioenfonds - overige beleggingen.

12.6 Risicobeheer

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Het solvabiliteitsrisico is daarmee het belangrijkste risico voor het pensioenfonds.

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van de risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Solvabiliteitsrisico's

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van zowel algemeen geldende normen als specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het pensioenfonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling dekkingsgraad	2024	2023
Dekkingsgraad per 1 januari	120,5%	117,0%
Premie	0,0%	0,3%
Uitkeringen	0,5%	0,4%
Toeslagverlening	-1,9%	0,0%
Beleggingsrendementen (exclusief renteafdekking)	6,3%	6,8%
Wijziging rentetermijnstructuur voorziening pensioenverplichtingen	-2,7%	-3,7%
Wijziging actuariële uitgangspunten	0,2%	-0,4%
Waardeoverdrachten	0,0%	0,1%
Kanssystemen	-0,2%	0,0%
Kruiseffecten	0,2%	0,0%
Dekkingsgraad per 31 december	122,9%	120,5%

Onder kanssystemen worden de effecten op de dekkingsgraad als gevolg van wijzigingen inzake kosten, sterfte, arbeidsongeschiktheid en overige mutaties en correcties verwerkt. Daarnaast spelen kruiseffecten tussen de verschillende oorzaken een rol. Bij het analyseren van de invloed van verschillende factoren op het resultaat, wordt

het effect van een factor afgezonderd van het effect van de andere factoren, waarbij deze andere factoren constant worden gehouden. Het gecombineerde effect van verschillende factoren kan dan afwijken van de som van de samenstellende delen. Dit verschil wordt veroorzaakt, doordat de factoren niet alleen invloed hebben op het eindresultaat, maar ook op elkaar. Dit verschijnsel wordt kruiseffecten genoemd.

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen dient het pensioenfonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers (buffers plus de pensioenverplichtingen heten samen het vereist vermogen) wordt vastgesteld met de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de pensioenfondsspecifieke restrisico's (na afdekking).

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende surplus aan het einde van het boekjaar is als volgt:

Vereist Eigen Vermogen	2024	2023
S1 Renterisico	2,1%	2,3%
S2 Risico zakelijke waarden	13,4%	13,6%
S3 Valutarisico	3,8%	2,5%
S4 Grondstoffenrisico	0,0%	0,0%
S5 Kredietrisico	4,4%	5,1%
S6 Verzekeringstechnische risico	3,3%	3,3%
S7 Liquiditeitsrisico	0,0%	0,0%
S8 Concentratierisico	0,0%	0,0%
S9 Operationeel risico	0,0%	0,0%
S10 Actief beheerrisico	0,4%	0,4%
Diversificatie-effect	-9,5%	-8,8%
Vereist Eigen Vermogen per 31 december	17,9%	18,4%

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Vereist pensioenvermogen	5.243.944	4.912.313
Technische voorzieningen	4.448.271	4.148.734
Vereist eigen vermogen	795.673	763.579
Aanwezig vermogen (Totaal activa -/ schulden)	1.018.523	849.473
Surplus	222.850	85.894

De buffers zijn berekend op basis van de standaardmethode waarbij voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie. Het surplus wordt bepaald op basis van de vermogensstand ultimo 2024. De feitelijke dekkingsgraad (122,9%) is per 31 december 2024 hoger dan de dekkingsgraad op basis van het vereist vermogen (117,9%).

Beleggingsrisico

De belangrijkste beleggingsrisico's betreffen het markt-, krediet- en liquiditeitsrisico. Het marktrisico is uit te splitsen in renterisico, valutarisico en prijs(koers)risico. Marktrisico wordt gelopen op de verschillende beleggingsmarkten waarin het pensioenfonds op basis van het vastgestelde beleggingsbeleid actief is. De beheersing van het risico is geïntegreerd in het beleggingsproces. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen zich voorts risico's manifesteren uit hoofde van de geselecteerde managers en bewaarbedrijven (zogeheten manager- en custody risico), en de juridische bepalingen omtrent gebruikte instrumenten en de

uitvoeringsovereenkomst (juridisch risico). Het marktrisico wordt beheerst doordat met de vermogensbeheerder specifieke mandaten zijn afgesproken, welke in overeenstemming zijn met de beleidskaders en richtlijnen zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur. Het bestuur monitort de mate van naleving van deze mandaten. De marktpositities worden periodiek gerapporteerd.

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille vastrentende waarden en de waarde van de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Het beleid van het pensioenfonds is gericht op het verkleinen van de "duration-mismatch". Dit wordt gerealiseerd door het kopen van meer langlopende obligaties in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duration van nul), het binnen de portefeuille kortlopende obligaties vervangen door langlopende obligaties of door middel van het gebruik maken van renteswaps of swaptions.

Het pensioenfonds heeft als beleid om 80% van het rentemismatchrisico af te dekken. De bandbreedte van de strategische renteafdekking is 75 - 85%. Dit risico bestaat uit het verschil in rentegevoeligheid tussen beleggingen en verplichtingen.

De duratie en het effect van de renteafdekking kan als volgt worden samengevat:

	31-12-2024		31-12-2023	
	€	Duration	€	Duration
Vastrentende waarden (vóór derivaten)	3.497.690	9,3	2.870.610	9,2
Vastrentende waarden (na derivaten)	3.391.552	20,0	2.650.205	21,0
Technische voorzieningen	4.448.271	19,2	4.148.734	19,0

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Resterende looptijd < 1 jaar	955.843	27,3%	394.432	14,1%
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	400.039	11,4%	431.905	15,5%
Resterende looptijd > 5	2.141.808	61,2%	1.966.286	70,4%
Totaal	3.497.690	100,0%	2.792.623	100,0%

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

De presentatie van de vastrentende waarden in bovenstaande looptijden hangt samen met het lange termijn karakter van de investeringen van het pensioenfonds en het hiermee samenhangende beleid en ter vergelijking met de looptijden van de verplichtingen zoals in onderstaand overzicht weergegeven.

De resterende looptijd van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds kan als volgt worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Resterende looptijd < 5 jaar	600.522	13,5%	563.663	13,6%
Resterende looptijd > 5 en < 10 jaar	641.983	14,4%	598.292	14,4%
Resterende looptijd > 10 en < 20 jaar	1.287.336	28,9%	1.211.286	29,2%
Resterende looptijd > 20 jaar	1.918.430	43,1%	1.775.493	42,8%
Totaal	4.448.271	100,0%	4.148.734	100,0%

Risico zakelijke waarden (S2)

Zakelijke waarden risico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen, beursgenoteerd indirect vastgoed en converteerbare obligaties) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Valutarisico (S3)

Het valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen. Het totaalbedrag van de gehele beleggingsportefeuille dat buiten de euro wordt belegd, bedraagt ultimo 2024 € 1.914.949 (2023: € 1.764.824). Na valuta afdekking is 92% (2023: 92%) genoteerd in euro.

De valutapositie per 31 december 2024 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

2024	31-12-2024		
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Netto positie na afdekking
EUR	3.544.604	1.471.285	5.015.889
GBP	48.825	0	48.825
JPY	93.043	0	93.043
USD	1.615.367	-1.493.784	121.583
Overige	157.715	0	157.715
Totaal	5.459.554	-22.499	5.437.055

De valutapositie per 31 december 2023 vóór en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

2023	31-12-2023		
	Totaal voor afdekking	Valutaderivaten afdekking	Netto positie na afdekking
EUR	3.173.775	1.415.807	4.589.582
GBP	54.962	-52.694	2.268
JPY	92.334	-91.754	580
USD	1.441.132	-1.239.951	201.181
Overige	176.396	0	176.396
Totaal	4.938.599	31.408	4.970.007

Wijzigingen in de valutakoersen zijn van invloed op de ontwikkeling van de dekkingsgraad voor zover deze niet zijn afgedekt. Een restrisico betreft de categorie overige valuta's; deze valuta's betreffen valuta's in opkomende markten en/of valuta's die een correlatie hebben met de USD. Het bestuur heeft besloten om deze risico's niet af te dekken. In de solvabiliteitstoets van het pensioenfonds is in de buffers voor het valutarisico rekening gehouden met bovenstaande valutaposities en afdekkingen.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen. Het wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren.

Het prijsrisico wordt gemitigeerd door diversificatie die onder meer is vastgelegd in de strategische beleggingsmix van het pensioenfonds.

De segmentatie van de aandelen naar regio is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Europa	296.996	16,0%	318.407	18,6%
Noord-Amerika	1.176.232	63,4%	1.057.729	61,8%
Azië	323.581	17,5%	276.826	16,2%
Pacific	27.992	1,5%	28.604	1,7%
Overig	29.336	1,6%	31.175	1,8%
Totaal	1.854.137	100,0%	1.712.741	100,0%

De segmentatie van aandelen naar sectoren is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Energie	74.893	4,0%	80.569	4,7%
Bouw- en grondstoffen	64.314	3,5%	70.010	4,1%
Nijverheid en industrie	179.993	9,7%	177.067	10,3%
Duurzame consumentengoederen	209.022	11,3%	189.510	11,1%
Consumentengebruiksgoederen	117.722	6,3%	133.194	7,8%
Gezondheidszorg	186.906	10,1%	196.153	11,5%
Financiële dienstverlening	317.582	17,1%	279.217	16,3%
Informatietechnologie	506.083	27,3%	418.590	24,4%
Telecommunicatie	152.496	8,2%	126.436	7,4%
Nutsbedrijven	31.618	1,7%	29.654	1,7%
Vastgoed	4.467	0,2%	5.215	0,3%
Overige	9.041	0,5%	7.126	0,4%
Totaal	1.854.137	100,0%	1.712.741	100,0%

De samenstelling van de vastgoedbeleggingen naar regio's kan als volgt worden samengevat:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Europa	559.710	92,9%	450.816	90,5%
Noord-Amerika	35.666	5,9%	37.338	7,5%
Azië	3.695	0,6%	3.379	0,7%
Pacific	2.815	0,5%	5.351	1,1%
Overige	773	0,1%	1.471	0,3%
Totaal	602.659	100,0%	498.355	100,0%

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Een nadere detaillering van de segmentatie van de vastgoedbeleggingen naar aard van het vastgoed is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Winkels	479.431	79,6%	128.126	25,7%
Woningen	122.456	20,3%	368.758	74,0%
Overige	772	0,1%	1.471	0,3%
Totaal	602.659	100,0%	498.355	100,0%

Gewijzigde inzichten in de doorkijk van het M&G vastgoedfonds zorgt voor een herverdeling in woning en winkels ten opzichte van 2023.

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Kredietrisico (S5)

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het pensioenfonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst,

marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het pensioenfonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het pensioenfonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing van dit risico door het pensioenfonds vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het pensioenfonds; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten; het hanteren van prudente verstrekkingnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het pensioenfonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het pensioenfonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het pensioenfonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

De samenstelling van de vastrentende waarden sectoren is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Handel- en industriële bedrijven	122.840	3,5%	63.693	2,3%
Buitenlandse overheidsinstellingen	1.469.157	42,0%	955.417	34,2%
Financiële instellingen	1.615.380	46,2%	1.408.032	50,4%
Nederlandse overheidsinstellingen	197.104	5,6%	221.636	7,9%
Overige	93.209	2,7%	143.845	5,2%
Totaal	3.497.690	100,0%	2.792.623	100,0%

De samenstelling van de vastrentende waarden naar regio's kan als volgt worden samengevat:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Europa	3.010.460	86,1%	2.167.468	77,5%
Noord-Amerika	143.409	4,1%	258.377	9,3%
Azië	139.887	4,0%	134.061	4,8%
Pacific	26.226	0,7%	64.502	2,3%
Overige	177.708	5,1%	168.215	6,1%
Totaal	3.497.690	100,0%	2.792.623	100,0%

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld. De samenvatting van de vastrentende waarden op basis van de ratings zoals gepubliceerd door bekende rating agencies is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
AAA	1.144.362	32,7%	1.035.510	37,1%
AA	1.150.707	32,9%	722.971	25,8%
A	251.551	7,2%	209.569	7,6%
BBB	267.688	7,7%	220.569	7,9%
Lager dan BBB	201.589	5,8%	179.465	6,4%
Geen rating	481.793	13,8%	424.539	15,2%
Totaal	3.497.690	100,0%	2.792.623	100,0%

De categorie geen rating bestaat uit beleggingen in hypotheekfondsen, High Yield beleggingen en overige beleggingen.

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's, S6)

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat voortvloeit uit mogelijke afwijkingen van actuariële inschattingen die worden gebruikt voor de vaststelling van de technische voorzieningen en de hoogte van de premie. De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven), arbeidsongeschiktheid en het toeslagrisico.

Langlevensrisico

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van prognosetafels met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het pensioenfonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het beleid van het pensioenfonds is om het overlijden- en arbeidsongeschiktheidsrisico niet te herverzekeren.

Toeslagrisico

Het toeslagrisico omvat het risico dat de ambitie van het bestuur om toeslagen op pensioen toe te kennen in relatie tot de algemene prijsontwikkeling niet kan worden gerealiseerd. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Concentratierisico (S8)

Concentraties kunnen ertoe leiden dat het pensioenfonds bij grote veranderingen in bijvoorbeeld de waardering (marktrisico) of de financiële positie van een tegenpartij (kredietrisico) grote (veelal financiële) gevolgen hiervan ondervindt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie in de beleggingsportefeuille in producten, regio's of landen, economische sectoren of tegenpartijen. Naast concentraties in de beleggingsportefeuille kan ook sprake zijn van concentraties in de verplichtingen en de uitvoering.

Om concentratierisico's in de beleggingsportefeuille te beheersen maakt het Bestuur gebruik van diversificatie en limieten voor beleggen in landen, regio's, landen, sectoren en tegenpartijen. Deze uitgangspunten zijn door het pensioenfonds vastgesteld op basis van de ALM-studie. De uitgangspunten zijn vastgelegd in de contractuele afspraken met de vermogensbeheerders en het Bestuur monitort op kwartaalbasis de naleving hiervan.

De spreiding in de beleggingsportefeuille is weergegeven in de tabel die is opgenomen bij de toelichting op het kredietrisico. Grote posten kunnen een post van concentratierisico zijn. Om te bepalen welke posten dit betreft worden per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur opgeteld. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

De volgende grote posten met meer dan 2% van het balanstotaal zijn aanwezig:

(bedragen x € 1.000)	31-12-2024		31-12-2023	
Vastgoed				
Franklin Templeton Soc	115.777	1,8%	77.987	1,4%
M&G PLC	378.755	5,9%	312.077	5,7%
Aandelen				
Northern Trust Emerging markets Custom ESG Equity Fund	263.607	4,1%	219.360	4,0%
Vastrentende waarden				
BlackRock Institutional Cash Series Euro Liquidity Fund	641.205	10,0%	344.667	6,3%
Achmea Hypotheken Discretionair Particulier	245.178	3,8%	238.846	4,4%
Duitse staatsobligaties	495.466	7,7%	98.553	1,8%
SS Bloomberg Roll Select Commodity Fonds	0	0,0%	76.357	1,4%
Aegon Asset Management Mortgage Fund 2	244.384	3,8%	230.590	4,2%
Legal & General ESG Emerging Markets Government Bonds	149.976	2,3%	138.280	2,5%
Neuberger Berman Emerging Markets Equity Fund	156.826	2,4%	140.417	2,6%
Nederlandse staatsobligaties	215.133	3,4%	270.165	5,0%
Franse staatsobligaties	333.046	5,2%	149.470	2,7%
Barings	186.343	2,9%	177.841	3,3%
Europese Unie	138.890	2,2%	0	0,0%
Overige beleggingen				
Barclays plc	67.580	1,1%	77.840	1,4%
Merrill Lynch	0	0,0%	48.660	0,9%
Rabobank	76.540	1,2%	82.590	1,5%

De gepresenteerde concentratierisico's zijn feitelijk beperkter omdat onderliggend in de fondsen spreiding wordt toegepast.

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Deze risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

De bewaring van de stukken uit de portefeuille is ondergebracht bij Custodian BNY Mellon.

De pensioenuitvoering is uitbesteed aan pensioenuitvoerder TKP. Hiermee is een uitbestedingsovereenkomst en een service level overeenkomst (SLA) gesloten.

Het bestuur beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van de uitvoering van de vermogensbeheerders en TKP door middel van performancerapportages (alleen vermogensbeheerders), SLA-rapportages en onafhankelijk getoetste interne beheersingsrapportages (ISAE 3402-rapportages of SOC-1-rapportage) en het In Control Statement (alleen TKP).

Aangezien hiermee sprake is van adequate beheersing van de operationele risico's worden door het pensioenfonds hiervoor geen buffers aangehouden in de solvabiliteitstoets.

Actief risico (S10)

Een actief beleggingsrisico ontstaat wanneer met het beleggingsbeleid binnen de beleggingscategorieën afgeweken wordt van het beleid volgens de benchmark. Het pensioenfonds kiest voor actief beheer wanneer er gegronde redenen zijn om daar een meerwaarde van te verwachten. Waar dat niet het geval is, wordt voor een passieve oplossing gekozen. Vandaar dat voor die delen van de portefeuille waarbij sprake is van actief beheer in aanvulling op het standaardmodel van DNB een aanvullende buffer S10 wordt aangehouden. Voor de categorie aandelen wordt een opslag voor actief beheer gerekend. Voor de categorieën vastrentende waarden en vastgoed wordt het actief beheer risico afwezig geacht. Voor de berekening van de opslag voor actief beheer wordt uitgegaan van een methodiek waarbij gebruik gemaakt wordt van de tracking error. De tracking error geeft aan hoe groot de afwijkingen van het rendement kunnen zijn ten opzichte van het benchmarkrendement. Hoe hoger de tracking error, hoe hoger het actief risico.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het pensioenfonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar.

12.7 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa

Langlopende contractuele verplichtingen

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten tot eind 2025 met TKP. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt ongeveer € 7,3 miljoen inclusief btw.

BNY fungeert als de huidige bewaarinstelling van de beleggingen ('custodian') van het pensioenfonds. BNP Paribas neemt deze functie over per 1 juli 2025.

- Het pensioenfonds heeft tot 1 juli 2025 een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met BNY. De te betalen vergoeding bedraagt ongeveer 0.4 miljoen inclusief btw.
- Het pensioenfonds heeft vanaf 1 juli 2025 een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met BNP Paribas tot eind 2024. De te betalen vergoeding bedraagt ongeveer 0.3 miljoen inclusief btw.

Tot slot heeft het pensioenfonds een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met BlackRock tot eind 2025. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt ongeveer 1,8 miljoen inclusief btw. BlackRock fungeert als fiduciair vermogensbeheerder.

12.8 Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen het pensioenfonds, haar bestuurders, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders, voor zover zij bestuurder zijn in het pensioenfonds.

Transacties met (voormalige) bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. Eén voormalige bestuurder (nu lid van het verantwoordingsorgaan) geniet een uitkering van het pensioenfonds.

12.9 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

9. Premiebijdragen

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Pensioenpremie huidig jaar	158.320	151.159
Pensioenpremie voorgaand jaar	1.274	990
Aanvullende premie	108	100
Totaal	159.702	152.249

De werkgeversbijdrage bedraagt voor regeling A 13,15% en regeling B 13,3% van de premiepensioengrondslag en de werknemersbijdrage bedraagt voor regeling A 13,15% en regeling B 13,3% van de premiepensioengrondslag.

De kostendekkende, gedempte en feitelijke premie zijn als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Kostendekkende premie	151.222	142.734
Gedempte kostendekkende premie	123.393	138.198
Feitelijke premie	156.467	151.838

De stijging van de premies in 2024 is voornamelijk het gevolg van de stijging van het aantal actieve deelnemers en de stijging van de salarissen.

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate in de staat van baten en lasten verantwoord.

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Actuarieel benodigd voor onvoorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	117.581	109.969
Opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen	22.302	22.166
Opslag voor uitvoeringskosten	11.339	10.599
Totaal	151.222	142.734

De samenstelling van de feitelijke premie is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Actuarieel benodigd voor onvoorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	133.090	129.082
Opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen	5.036	5.546
Opslag voor uitvoeringskosten	12.240	11.518
Opslag voor premievrijstelling bij invaliditeit	6.101	5.692
Totaal	156.467	151.838

De samenstelling van de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Actuariel benodigd voor onvoorwaardelijke onderdelen pensioenopbouw	66.351	76.808
Opslag voor instandhouding van het vereist eigen vermogen	12.569	15.472
Opslag voor uitvoeringskosten	9.674	9.604
Premies bestemd voor voorwaardelijke toeslagverlening	34.799	36.314
Totaal	123.393	138.198

10. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten vermogens-beheer	Totaal
2024				
Vastgoed beleggingen	7.418	11.605	-3.140	15.883
Aandelen	31.638	397.852	-902	428.588
Vastrentende waarden	54.566	54.980	-7.927	101.619
Derivaten	-50.559	-50.491	-1.374	-102.424
Overige beleggingen	-20	-42	0	-62
Totaal	43.043	413.904	-13.343	443.604

(bedragen x € 1.000)	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten vermogens-beheer	Totaal
2023				
Vastgoed beleggingen	6.309	-36.717	-2.858	-33.266
Aandelen	30.483	241.591	-682	271.392
Vastrentende waarden	37.595	110.355	-7.747	140.203
Derivaten	-34.847	67.205	-1.551	30.807
Overige beleggingen	17.494	0	0	17.494
Totaal	57.034	382.434	-12.838	426.630

Transactiekosten zijn onderdeel van de aan- en verkooptransacties van beleggingen. Deze zijn onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten en bedragen over 2024 € 7.589 (2023 € 12.316). De transactiekosten in de beleggingscategorie vastgoed liggen lager dan in 2023. Het aantal aangekochte fondsparticipaties in het M&G niet beursgenoteerd vastgoedfonds is kleiner dan in 2023 hetgeen leidt tot lagere transactiekosten.

In verband met een herclassificatie van het indirect vastgoedfonds Franklin Templeton Soc., van vastrentende waarden naar vastgoed, zijn de vergelijkende cijfers over 2023 aangepast.

11. Overige baten

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Andere baten	66	162
Interest	363	325
Totaal	429	487

12. Pensioenuitkeringen

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Ouderdomspensioen	94.011	90.843
Partnerpensioen	20.092	19.564
Arbeidsongeschiktheidspensioen	1.503	1.694
Wezenpensioen	238	261
Afkoop pensioenen	4.690	2.877
Totaal	120.534	115.239

De post 'afkoop pensioenen' betreft de afkoop van pensioenen die individueel lager zijn dan € 592,51 (2023: € 594,89) per jaar (de wettelijke afkoopgrens).

13. Pensioenuitvoeringskosten

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Bestuurskosten	642	768
Kosten auditcommissie en Verantwoordingsorgaan	80	99
Accountantskosten	97	120
Administratiekostenvergoeding	7.026	7.155
Contributies en bijdragen	561	538
Advieskosten	462	487
Dwangsommen en boetes	0	0
Overige	622	543
Certificerend actuaris	48	43
Kosten eigen bestuursbureau	997	578
Handhaving	16	0
Kostenbenchmark	1	2
	10.552	10.333
Projectkosten	1.310	1.587
Totaal	11.862	11.920

De projectkosten zien toe op éénmalige projecten of diensten. Dit gaat om diensten betreffende de Wet toekomst pensioenen, digitaliseren van het archief, de transitie van de pensioenuitvoerder en rebranding.

Governancekosten

De transacties met bestuurders hebben betrekking op de vergoedingen voor de werkzaamheden verband houdende met de bestuurs- en commissievergaderingen. De vergoedingen bestaan uit vacatiegeld en reis- en verblijfkosten deze bedragen over 2024: € 536 (2023: € 582).

Afgezien hiervan zijn geen bezoldigingen toegekend.

Accountantshonoraria

De honoraria van de onafhankelijke externe accountant(s) zijn als volgt:

Specificatie Accountantskosten

(bedragen x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overige netwerk	Totaal
2024			
Controle van de jaarrekening	97	0	97
Fiscale advisering	0	30	30
Andere niet-controle diensten	71	0	71
Totaal	168	30	198

(bedragen x € 1.000)	Onafhankelijke accountant	Overige netwerk	Totaal
2023			
Controle van de jaarrekening	120	0	120
Fiscale advisering	0	54	54
Totaal	120	54	174

In bovenstaande opstelling is de methode gehanteerd waarbij wordt opgegeven de in het boekjaar ten laste gebrachte totale honoraria voor onderzoek van de jaarrekening en verslagstaten. De fiscale advisering bestaat uit kosten voor btw-aangiftes, dividendterugvorderingen en overig fiscaal advies. Andere niet-controlediensten bestaan uit werkzaamheden in het kader van datakwaliteit voor de Wet toekomst pensioenen.

Aantal personeelsleden

Het pensioenfonds heeft tot 1 juli 2023 geen personeel in dienst. De beheeractiviteiten werden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenuitvoerder dan wel vermogensbeheerder. Vanaf 1 juli 2023 heeft het pensioenfonds een eigen bestuursbureau. Het aantal personeelsleden in dienst van het fonds is 7 (2023: 4). Er zijn geen personeelsleden in het buitenland werkzaam. Daarnaast worden nog steeds beheeractiviteiten op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van de pensioenuitvoerder dan wel de vermogensbeheerder.

Personeelskosten bestuursbureau

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Salarissen medewerkers	446	185
Pensioenlasten	78	39
Sociale lasten	93	65
Overige kosten	380	289
Totaal	997	578

Overig bevat onder meer kantoorkosten, huisvestingskosten en inhuur van derden.

14. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Pensioenopbouw	124.338	113.870
Toeslagverlening	65.581	89
Rentetoevoeging	143.435	127.940
Onttrekking voor uitkeringen en uitvoeringkosten	-121.276	-116.688
Wijziging marktrente	92.515	127.563
Wijziging actuariële uitgangspunten	-7.688	10.045
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.950	-22.678
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	4.582	2.903
Totaal	299.537	243.044

15. Saldo overdrachten van rechten

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Inkomende waardeovernames	-3.679	-4.657
Inkomende waardeovernames klein pensioen	-2.118	-7.750
Uitgaande waardeoverdrachten	5.780	8.151
Uitgaande waardeoverdrachten klein pensioen	1.983	26.448
Totaal	1.966	22.192

16. Overige lasten

(bedragen x € 1.000)	2024	2023
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	1.051	76
Interest overige	110	519
Saldo herverzekeringen	-58	101
Dotatie spaarfonds gemoedsbezwaarden	-341	51
Overig	1	4
Totaal	763	751

De activiteiten van het pensioenfonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

12.10 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact kunnen hebben op de jaarrekening.

Ondertekening van de jaarrekening

Amsterdam, 18 juni 2025

P.A. de Bruijn - Nooteboom, voorzitter

P.W. de Geus, uitvoerend bestuurder

P. Priester, uitvoerend bestuurder

D.A. Roodenrijs, loco voorzitter / niet-uitvoerend bestuurder

L.C.M. Leisink, niet-uitvoerend bestuurder

C. Notenboom, niet-uitvoerend bestuurder

M. Pet, niet-uitvoerend bestuurder

M. de Jong, niet-uitvoerend bestuurder

H.A. Kempen, niet-uitvoerend bestuurder

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Oak Pensioenfonds te Amsterdam is aan Mercer (Nederland) B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een Actuariële Verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Oak Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Omdat Mercer (Nederland) B.V. beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Mercer (Nederland) B.V. wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 8,9 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 0,82 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruikgemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudentpersonregel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen. Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van

materieel belang bevatten. De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Oak Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amstelveen, 18 juni 2025

S. Voskuilen, MSc. AAG
Verbonden aan Mercer (Nederland) B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Oak Pensioenfonds (hierna ook: "het pensioenfonds") te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Oak Pensioen op 31 december 2024 en van de staat van baten en lasten over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Oak Pensioenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op circa € 27,3 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal en reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze bepalend is bij de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 820.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's en niet naleven van wet- en regelgeving

Frauderisicobeheersing door het pensioenfonds

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en de omgeving waarin zij opereert, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het toezichthoudend orgaan het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

In paragraaf 6.4. Frauderisico's en analyse van het bestuursverslag beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude.

Onze frauderisico-analyse

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is weerlegd, gezien de aard van de opbrengsten. De opbrengsten bestaan uit premiebijdragen die per deelnemer over de pensioengrondslag met een vastgesteld tarief wordt berekend en daardoor op objectieve wijze zijn vast te stellen. De beleggingsopbrengsten bestaan uit directe en indirecte (gerealiseerde en ongerealiseerde) beleggingsopbrengsten. De directe beleggingsopbrengsten betreffen homogene en niet-complexe opbrengstenstromen, zonder significante schattingselementen. Ten aanzien van de indirecte gerealiseerde beleggingsresultaten hebben wij het veronderstelde frauderisico weerlegd omdat er geen verhoogde druk is op het bestuur van het pensioenfonds om de opbrengstverantwoording te sturen en de gelegenheid om de opbrengstverantwoording materieel te beïnvloeden zeer beperkt is, mede door de inrichting van het proces en de daarbinnen aangestelde partijen. Ten aanzien van de indirecte ongerealiseerde beleggingsopbrengsten geldt dat deze op eenvoudige wijze af te leiden zijn van de waardering van de beleggingen.

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan de risico's van het doorbreken van interne beheersing door het bestuur.

Onze specifieke controle-aanpak voor het frauderisico

Ten aanzien van het risico op doorbreking van de interne beheersing door het bestuur hebben wij werkzaamheden uitgevoerd zoals het toetsen van de aanvaardbaarheid van de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht.

Verder hebben wij geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving. Tevens hebben we elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen in onze controlewerkzaamheden. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur en toezichthoudend orgaan.

Onze specifieke controleaanpak voor het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur en het toezichthoudend orgaan om inzicht te verkrijgen in welke mate er is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij communicatie met De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) doorgenomen. Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van het bestuur dat alle bekende aangelegenheden van vermoede non-compliance aan ons zijn gemeld.

Onze observaties

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude en het niet voldoen aan wet- en regelgeving. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Wij hebben de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling met het bestuur besproken en geëvalueerd. Bij deze beoordeling hebben wij in ogenschouw genomen dat de vermogenspositie van het pensioenfonds toereikend wordt geacht en het niet nodig is een herstelplan in te dienen bij De Nederlandsche Bank. Deze beoordeling levert

geen informatie op die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur met betrekking tot de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken. Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van beleggingen De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan naast beursgenoteerde effecten uit beleggingen in beleggingsfondsen en derivaten. In de toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In paragraaf 12.4. van de toelichting op de jaarrekening per 31 december 2024 zijn de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: • beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen bij de beleggingsadministrateur; • gebruik maken van de ontvangen ISAE 3402 type II rapportage van de beleggingsadministrateur voor zover relevant voor onze controle van de jaarrekening; • voor beleggingen in beursgenoteerde effecten het nagaan van de juiste waardering door een ‘re-pricing’ uit te voeren; • voor beleggingen in beleggingsfondsen het kennis nemen van de waarderingsgrondslagen, de laatst beschikbare jaarrekening en de controleverklaring daarbij; • voor derivaten beoordelen of de gehanteerde waarderingsmethoden en technieken geschikt zijn om binnen de geldende verslaggevingsregels te komen tot de marktwaarde van deze beleggingen. Verder het beoordelen van de uitkomsten van de waarderingsmodellen waarbij wij tevens een eigen waarderingsspecialist hebben ingeschakeld; • toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is in de context van het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen De technische voorzieningen zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In paragraaf 12.4. van de toelichting op de jaarrekening per 31 december 2024 geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. De berekening van de technische voorzieningen is bepaald op basis van actuariële veronderstellingen en overige veronderstellingen.	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaris en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: • de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaris worden gehanteerd bij het certificeren van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, in alle van materieel belang zijnde aspecten juist, volledig en in overeenstemming met de pensioenregeling zijn opgesteld; • de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; • de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; • de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het voorwoord, het bestuursverslag, de overige gegevens en de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 18 juni 2025

Forvis Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. C.A. Harteveld RA

Begrippenlijst

Abtn (Actuariële en bedrijfstechnische nota)

Pensioenfondsen dienen te werken volgens een Abtn. Hierin zijn de financiële opzet van een pensioenfonds en de grondslagen waarop deze berust, gemotiveerd omschreven.

ALM (Asset Liability Management)

Een methode om modelmatig de samenstelling van de strategische beleggingsportefeuille te bepalen, rekening houdend met de pensioenverplichtingen.

Auditcommissie

De onafhankelijke auditcommissie fungeert als sparringpartner van de niet-uitvoerend bestuurders op in ieder geval drie expertisegebieden: risicobeheersing, beleggingsbeleid en financiële informatieverscharing.

BDG (Beleidsdekkingsgraad)

Vanaf 1 januari 2015 moeten Nederlandse pensioenfondsen bij beleidsbeslissingen gebruikmaken van de beleidsdekkingsgraad. Dit is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse nominale dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad is daardoor stabiel en dan de oude dekkingsgraad die de financiële positie van het pensioenfonds aan het einde van iedere maand berekende.

Benchmark

Vergelijkingsmaatstaf. Representatieve herbeleggingsindex waartegen de prestaties van een beleggingsportefeuille worden afgezet.

Bestuursbureau

Het bestuursbureau ondersteunt het bestuur en de operationele -, portefeuille - en werkgroepoverleggen bij de uitvoering van hun taken. Het bestuursbureau zorgt voor het plannen en coördineren van de activiteiten op bestuurlijk niveau en heeft een beleidsvoorbereidende en adviserende rol.

Bull markt

Een periode waarin de effectenprijzen harder dan gemiddeld stijgen als gevolg van sterke economische groei en/of een optimistische stemming onder beleggers.

CBM

Brancheorganisatie voor de Interieurbouw en Meubelindustrie.

CLC-VECTA

Brancheorganisatie voor de Tentoonstellingsbouw

CNV

Christelijk Nationaal Vakverbond

Collateral

Een garantie van een in onderpand gegeven zekerheid ter dekking van aangevane verplichtingen. Een clearer is een organisatie (doorgaans één van de grote banken) die lid is van de beurs en als intermediair optreedt tussen kopers en verkopers op de beurs, waarbij de clearer er op toeziet dat de kopers en verkopers aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Dit wordt onder meer afgedwongen door het aanhouden van marginverplichtingen door koper en verkoper bij de clearer.

DB (Dagelijks Bestuur)

Het DB bestaat uit de onafhankelijke voorzitter, de uitvoerende bestuurders en de directeur bestuursbureau. Zij zijn verantwoordelijk voor procesbewaking, regievoering en coördinatie.

Deposito

Tegood bij een bankinstelling, waarover eerst na verloop van een overeengekomen tijdsduur (maximaal 2 jaar) kan worden beschikt.

Derivaat

Financieel contract waarvan de waarde is afgeleid van een andere (onderliggende) waarde, zoals een aandeel, obligatie of grondstof. Bijvoorbeeld: futures, swaps.

DG (Dekkingsgraad)

De waarde van het pensioenvermogen uitgedrukt als percentage van de waarde van de pensioenverplichtingen. De dekkingsgraad wordt als graadmeter beschouwd voor de mate van zekerheid dat de toegezegde pensioenen ook daadwerkelijk kunnen worden uitbetaald

DNB

De Nederlandsche Bank

DORA

Digital Operational Resilience Act

Duration

Gewogen gemiddelde looptijd van een lening. Maatstaf om de prijsgevoeligheid van de lening te bepalen voor renteveranderingen.

DV01

Dit is de waardeverandering van het instrument in euro bij een renteverandering van één basispunt (0,01%).

ERB

Eigenrisicobeoordeling

Fiduciair manager

Een fiduciair manager is een dienstverlener met een coördinerende rol op het gebied van vermogensbeheer. De fiduciair manager draagt zorg voor zaken als selectie en monitoring van vermogensbeheerders, totaalrapportages, strategisch advies en beheert vaak de renteaafdekking. De fiduciair manager is het centrale aanspreekpunt voor het pensioenfonds op het gebied van vermogensbeheer.

FNV

Federatie Nederlandse Vakbeweging.

Franchise

Vrijgesteld bedrag. Over dit deel van het pensioengevend loon worden geen aanspraken opgebouwd.

FTE

Fulltime equivalent.

FTK (Financieel Toetsingskader)

Stelsel van DNB voor in de toekomst te hanteren waarderingsmethoden.

Geschil

Ontstaan na de gehele of gedeeltelijke afwijzing van een klacht over de uitvoering van het pensioenreglement door de uitvoerder.

Governance

Goed ondernemerschap; onder andere integer en transparant handelen door het bestuur, alsmede goed toezicht hierop. Ook het afleggen van verantwoording over het uitgevoerde beleid en het toezicht hierop valt eronder.

High Yield

Hoogrenderende obligaties, uitgegeven door ondernemingen met een lage kredietwaardigheid.

Investment administrator

Bedrijf dat de beleggingsadministratie verzorgt van met name institutionele beleggers.

ISAE (International Standard On Assurance Engagements)

Dit rapport is de leidraad voor het uitvoeren van een audit, bedoeld om aan te tonen dat je interne beheersprocessen daadwerkelijk worden uitgevoerd zoals beschreven

Klacht

Elke uiting van ontevredenheid van een persoon gericht aan de pensioenuitvoerder.

Klantsignaal

Klachten zijn een onderdeel van klantsignalen. Klantsignalen omvatten ieder klantcontact waaruit duidelijk wordt dat niet aan de verwachtingen van de klant is voldaan, dat de verwachtingen zijn overtroffen en /of waar de organisatie van kan leren. Een klantsignaal kan dus zowel negatief als positief zijn. Een klacht is uiteraard negatief. Een positief klantsignaal is bijvoorbeeld een compliment van een deelnemer over een goede en persoonlijke uitleg over een lastig pensioenonderwerp.

NUB (Niet-uitvoerend bestuur)

Het niet-uitvoerend bestuur wordt gevormd door vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersleden binnen het bestuur. Samen met het uitvoerend bestuur vormen ze het bestuur en maken zij het beleid van Oak Pensioenfonds. Tevens heeft het NUB een interne toezichtsrol en beoordeelt het NUB de uitvoering van het beleid door het UB.

MVO

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

OGM (Omgekeerd Gemengd (bestuurs)model)

In het omgekeerd gemengd (bestuurs)model OGM bestaat een duidelijke scheiding tussen de inhoud van de pensioenregeling (vast te stellen door de sociale partners), beleidsvorming door het pensioenfondsbestuur (het bestuur), de uitvoering van het beleid (door de uitvoerend bestuursleden) en het intern toezicht waarin de pariteit is vertegenwoordigd (door de niet-uitvoerend bestuursleden). Het niet-uitvoerend bestuur wordt in de interne toezichtstaken ondersteund door een onafhankelijke auditcommissie. In het verantwoordingsorgaan is de verantwoording en medezeggenschap ondergebracht.

Outperformance

Er wordt een beter resultaat behaald dan de benchmark.

Pensioenvermogen

Pensioenvermogen zijn alle beleggingen van het pensioenfonds, inclusief aandelen, obligaties, vastgoed, derivaten en liquide middelen, onder aftrek van schulden aan derden.

PUO (Pensioenuitvoeringsorganisatie)

De PUO voert het pensioen uit voor het fonds. In het geval van Oak Pensioenfonds is dit TKP.

Rekenrente

Fictief rendementspercentage dat het belegde vermogen in de toekomst wordt geacht op te brengen.

Rentedekking

Financieringsvorm waarin de betaalde premies gelijk zijn aan de contante waarde van de aanspraak die in dat jaar begint.

RTS (RenteTermijnStructuur)

Grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

SIRA

Systematische integriteitsrisicoanalyse

Sociale partners

De sociale partners bepalen de inhoud van de pensioenovereenkomst (voorheen: de pensioentoezegging). Zij dragen ook de niet-uitvoerend bestuursleden voor, met uitzondering van de onafhankelijk voorzitter en het

bestuurslid namens pensioengerechtigden.

Solvabiliteit

Het vermogen dat op langere termijn aanwezig moet zijn om de verplichtingen te kunnen nakomen.

STAR (Stichting van de Arbeid)

Een landelijk overlegorgaan van de centrale organisaties van zowel werkgevers als werknemers in Nederland.

Sterftegrondslag

Berekeningsmethode gebaseerd op een statisch overzicht van sterftekansen per leeftijd van een bepaalde groep personen.

Swap

Ruil van inkomstenstromen gedurende een vastgestelde looptijd. Bijvoorbeeld een vaste 20-jaars rente tegen een variabele 3-maands rente waarbij het contract meer of minder waarde krijgt door de waardeverandering van die inkomstenstroom.

Swaption

Een swaption is een optie op een swap. De eigenaar kan gebruik maken van die optie (dan gaat het swap contract in) of deze laten verlopen.

Technische Voorziening

Zie: VPV (Voorziening Pensioen Verplichtingen)

Tracking error

Tracking error is een in het vermogensbeheer gehanteerd begrip waarmee een indicatie wordt gegeven van de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsfonds en de waardeontwikkeling van een benchmark.

UB (Uitvoerend bestuur)

Samen met de niet-uitvoerend bestuursleden vormen ze het bestuur maken zij het beleid van Oak Pensioenfonds. Verder houden zij zich bezig met de uitvoering van het beleid.

Underperformance

Er wordt een slechter resultaat behaald dan de benchmark.

Vastrentende waarden

Beleggingssoort waarover in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt, zoals obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen.

VEV

Vereist Eigen Vermogen

VO (Verantwoordingsorgaan)

In het verantwoordingsorgaan is de verantwoording en medezeggenschap belegd. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgevers vertegenwoordigd

VON

Vereniging van Orgelmakers in Nederland

VPV (Voorziening Pensioen Verplichtingen)

De passiva van het pensioenfonds, gelijk aan de waarde van de pensioenverplichtingen.

Vrijstelling

Vrijstelling van de verplichte deelneming aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds.

VVNH

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen

Waardeoverdracht

Het naar een andere pensioenregeling overdragen van de waarde van een tot zeker moment opgebouwde pensioenaanspraak, in het geval de deelnemer verandert van werkgever of verzekeraar.

Wtp

Wet toekomst pensioenen

Z-score

Mate waarin het werkelijke rendement van een pensioenfonds afwijkt van het rendement van de door het bestuur vastgestelde normportefeuille.

Nevenfuncties van het bestuur

P.A. de Bruijn – Nooteboom

- Bpf Levensmiddelen - Voorzitter RvT
- CAO WMD - Lid Onderhandelingsdelegatie
- CAO KO - Lid Onderhandelingsdelegatie
- Transitiecommissie -Wet toekomst pensioenen

P. Priester

- Bpf Particuliere beveiliging -Uitvoerend bestuurder
- Bpf Levensmiddelen -Raad van Toezicht
- BPF MITT-Lid bezwaarschriftcommissie
- Pensioenfonds Robeco -Voorzitter Raad van Toezicht
- Xudoo B.V. -Aandeelhouder
- Pensioenfonds Thales -Raad van Toezicht

D.A. Roodenrijs

- Bestuurslid en werkgeversvertegenwoordiger in het bestuur van de Vakraad interieurbouw en meubelindustrie
- Jurist bij CBM

L.C.M. Leisink

- FNV - Pensioenbestuurder
- Bestuurslid Algemeen Pensioenfonds KLM

P.W. de Geus

- Bestuurder Bpf Banden en Wielen
- Bestuurder/vereffenaar Xerox Pensioenfonds i.l.
- SyllionVentures Management B.V. -Aandeelhouder in Drillster B.V.
- Nederlandse Soloklasse Organisatie -Voorzitter
- Watergeus Management B.V. -Eigenaar
- Watergeus Consultancy -Eigenaar
- Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf -Lid Raad van Toezicht

M. de Jong

- Algemeen bestuurslid BPF Hibin
- Bestuurslid BPF voor de betonproductenindustrie
- Pensioenfondsbestuurder bij FNV

M. Pet

- Bestuurder Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf
- Bestuurder Pensioenfonds VLEP
- Bestuurder Pensioenfonds Kappers
- Bestuurder Stichting Vrijwillig Vervroegde Uittreding voor de Pluimveeverwerkende Industrie
- Lid ledenraad Stichting Sportevenementen LeChampion

H.A. Kempen

- Adviseur balansmanagement BPF Particuliere Beveiliging
- Eigenaar Kempen Management & Consultancy
- Bestuurslid BPF voor de betonproductenindustrie
- Vicevoorzitter Centraal Beheer APF

C. Notenboom

- Lid Raad van Toezicht voor de Bibliotheek Hoeksche Waard

18.1. Samenwerkende organisaties

De volgende organisaties dragen leden voor het bestuur en/of het verantwoordingsorgaan aan:

Koninklijke CBM (Centrale Bond van Meubelfabrikanten)
Westerhoutpark 10 2012 JM Haarlem
Telefoonnummer: 023 - 515 88 00

FNV
Hertogswetering 159 3543 AS Utrecht
Telefoonnummer: 088-3680368

CNV
Tiberdreef 4 3561 GG Utrecht
Telefoonnummer: 030 - 7511007

CLC Vecta (voorheen Centrum voor Live Communication)
De Corridor 10F 3621 ZB Breukelen
Telefoonnummer: 0346 - 352 444

VON (Vereniging Orgelmakers Nederland) p/a CBM
Westerhoutpark 10
2012 JM Haarlem

Koninklijke VVNH (Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen)
Westende 6
1334 BK Almere-Buiten

18.2. Externe partijen

Onderstaand is de stand per 31 december 2024 weergegeven.

Uitvoeringsorganisatie pensioenbeheer

Het bestuur heeft het pensioenbeheer vanaf 2021 opgedragen aan TKP Pensioen B.V. (hierna: TKP). In een dienstverleningsovereenkomst zijn de specifieke werkzaamheden die TKP verricht voor Oak Pensioenfonds vastgelegd. Deze zijn onder te verdelen in de hoofdcategorieën werkgevers, deelnemers, uitkeringsgerechtigden, financiële administratie en verslaglegging en aanvullende verzekeringen (onder andere Anw hiaat). Het bepaalde in deze overeenkomst dient als kader voor de werkzaamheden die TKP voor Oak Pensioenfonds uitvoert. Binnen deze kaders heeft Oak Pensioenfonds een nadere invulling gegeven aan de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd en de beleidslijnen waarbinnen dit dient te gebeuren. Ook heeft het bestuur aan TKP specifieke bevoegdheden verleend bijvoorbeeld bij de uitvoering van het pensioenreglement. Deze besluiten zijn vastgelegd in de verslagen van de vergadering van het bestuur.

Vermogensbeheer

Het bestuur heeft het vermogensbeheer aan verscheidene partijen uitbesteed.

- Beleggingen in de returnportefeuille worden beheerd door State Street, Northern Trust, Neuberger Berman, Legal & General, Insight en T-Row Price.
- Het beheer van de matchingportefeuille, de valuta afdekking en het beheer van de totale portefeuille (inclusief herbalancering) is in juli 2024 overgegaan van Cardano naar BlackRock.
- Beleggingen in hypotheek en vastgoed vinden plaats door middel van participaties in beleggingsfondsen van Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SARE&F), AEGON Asset Management, M&G en Franklin Templeton.
- Beleggingen in private debt vinden plaats middels Barings.
- De rapportage van de portefeuille is neergelegd bij BNY Mellon. Deze treedt op als custodian.
 - Oak Pensioenfonds is eind 2024 gestart met de search naar een nieuwe custodian. Dit heeft begin 2025 geleid tot de contractering van BNP Parisbas per 1 juli 2025.

- Het bestuur heeft BlackRock aangesteld als fiduciair vermogensbeheerder. De fiduciair vermogensbeheerder heeft een adviserende rol op strategisch gebied en verzorgt periodiek de balansrapportage van Oak Pensioenfonds. Tevens adviseert BlackRock bij het Managersselectie- en monitoringsproces.

18.3. Adviserend Actuaris

De adviserend actuaris verzorgt alle adviezen op actuariel gebied. Hij vervaardigt jaarlijks een Actuarieel Rapport, waarin de financiële positie en de ontwikkeling daarvan centraal staan. Daarnaast verzorgt hij de haalbaarheidstoets waarop de waarmerkend actuaris zijn oordeel baseert. In 2024 is geen haalbaarheidstoets uitgevoerd. Zie hiervoor hoofdstuk 3.5 'Haalbaarheidstoets'. Andere elementen zijn de continuïteitsanalyse en de evaluatie van het herstelplan. In het verslagjaar was de heer mr. R. Dijkstra van Sprenkels de adviserend actuaris van Oak Pensioenfonds.

18.4. Externe adviseurs

Beleidsadviseur beleggingen

De beleggingsadviseur heeft als taak zorg te dragen voor een tijdige, juiste en volledige samenstelling van het beleggingsplan inclusief normportefeuille. Voorts geeft zij tussentijds ook adviezen aan het bestuur.

In het verslagjaar was mevrouw N. Houwaart, verbonden aan Montae & Partners, als beleidsadviseur beleggingen werkzaam.

Bestuursadvies

Het eigen bestuursbureau verzorgt de bestuursondersteuning van Oak Pensioenfonds. Ook maakt Oak Pensioenfonds gebruik van TKP voor verslaggevingstechnische werkzaamheden. In voorkomende gevallen vraagt het bestuur advies aan andere gespecialiseerde functionarissen.

Communicatieadvies

TKP verzorgt sinds 2021 het communicatieadvies.

18.5. Waarmerkend actuaris

De waarmerkend actuaris onderzoekt jaarlijks in hoeverre Oak Pensioenfonds voldoet aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Onder het onderzoek vallen:

- een toets of de technische voorzieningen, het minimaal vereist vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- een toets op de kostendekkendheid van de feitelijke premie;
- een oordeel of het beleggingsbeleid voldoende is afgestemd op de prudentpersonregel;
- een oordeel, gemeten naar de wettelijke maatstaf, over de vermogenspositie van het fonds.

De heer S. Voskuilen, verbonden aan Mercer Nederland B.V., heeft als waarmerkend actuaris dit onderzoek voor het boekjaar 2024 uitgevoerd.

18.6. Onafhankelijke accountant

De onafhankelijk accountant controleert jaarlijks de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde jaarrekening. Hij doet dit overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen wordt de controle zodanig uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Verder geeft de onafhankelijk accountant een assurance rapport af dat Oak Pensioenfonds tijdig een normportefeuille heeft vastgesteld en controleert hij het feitelijke rendement van de gekozen normportefeuille.

De heer K. Hartevelde van Mazars Accountants N.V., gevestigd te Rotterdam, heeft als onafhankelijk accountant deze controle voor het boekjaar 2024 uitgevoerd.

18.7. Compliance officer

Het bestuur heeft een gedragscode vastgesteld. De door het bestuur benoemde compliance officer heeft tot taak toe te zien op de naleving van deze code en heeft toegang tot alle geledingen binnen Oak Pensioenfonds.

Mevrouw B. van Tilburg van HVG Law LLP was de compliance officer c.q. vertrouwenspersoon van het pensioenfonds. Met ingang van 1 april 2024 is de heer H. Pullen van TriVu aangesteld als de compliance officer van Oak Pensioenfonds. De heer R. van Dongen van TriVu is vanaf 1 april 2024 de vertrouwenspersoon van het pensioenfonds.

18.8. Functionaris gegevensbescherming

Oak Pensioenfonds heeft de heer S. van de Giessen (Montae & Partners) aangesteld als Functionaris Gegevensbescherming.

18.9. Tweedelijns en derdelijns risicomanagerfunctie

De heer C. Lötgerink is als zelfstandige aangesteld als sleutelfunctiehouder Risicobeheer. PwC vervult de rol van vervuller.

De heer P. Hoekstra is in 2024 de heer Van den Berg van Bureau Van den Berg opgevolgd als sleutelfunctiehouder Interne Audit. Mazars vervult de rol van vervuller.

Oak Pensioenfonds heeft de heer S. Voskuilen aangesteld als Actuarieel sleutelfunctiehouder.

18.10 IT-officer

Oak Pensioenfonds heeft de heer S. van de Giessen (Montae & Partners) aangesteld als IT-officer.

19.1 Gegevens pensioenregeling

Ouderdomspensioen

Onderstaand vindt u de belangrijkste kenmerken van de ouderdomspensioenregeling in 2024 en 2025.

Pensioensysteem	Middelloodregeling			
	Sectoren Meubel, Tentoonstellingsbouw en Orgelbouw		Sector Houthandel	
	20242025		20242025	
Premie basisregeling	26,3%	26,3%	26,6%	26,6%
Pensioengevend loon	Sectoren Meubelindustrie en Orgelbouw Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag, plus de eventuele ploegentoeslag en/of overwerkvergoeding van het voorafgaande kalenderjaar		Sector Houthandel Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag, vaste eindejaaruitkeringen, vaste gratificaties en andere onderdelen van het vaste loon	
	Sector Tentoonstellingbouw Het vaste loon per 1 januari, inclusief de vakantietoeslag			
Franchise	In principe gekoppeld aan de procentuele verhoging van het wettelijk minimum loon			
	€ 17.599	€ 18.854	€ 22.861	€ 22.861
Maximum (pensioengevend) loon	2024: € 67.588		2025: € 71.306	
	In principe gekoppeld aan de procentuele verhoging van de cao- lonen			
Pensioengrondslag	Pensioengevend loon minus franchise			
Opbouwpercentage van pensioengrondslag	1,875%	1,875%	1,875%	1,875%
Opbouwperiode	18 tot 68 jaar			
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar			
Pensioeningangsdatum	• Op zijn vroegst: vijf jaar vóór de voor de deelnemer geldende AOW- leeftijd			
	• Uiterste pensoeningangsdatum: 70 jaar			
Toeslag	Voorwaardelijke indexatie op basis van de algemene prijsindex, afgeleid van de “CPI-Alle bestedingen-afgeleid” (CBS) over de periode september-september.			
Partnerpensioen	• 70% van het (bereikbare) ouderdomspensioen voor de partner van actieve deelnemers			
	• Volledig verzekerd op risicobasis			
	• Voor werknemers jonger dan 18 jaar geldt een risicodekking			

Pensioensysteem	Middelloodregeling
Uitruilmogelijkheden	• Inruil van partnerpensioen voor een hoger ouderdomspensioen is mogelijk op de gekozen pensioeningangsdatum • Uitrui van aanspraken ouderdomspensioen voor extra aanspraken op partnerpensioen is mogelijk op de pensioeningangsdatum of bij beëindiging van de deelneming
Hoog/laag-constructie	Mogelijkheid om op de pensioeningangsdatum de eerste 5 of 10 jaar of tot de ingang van de AOW, een hoger en vervolgens levenslang een lager ouderdomspensioen te ontvangen
Wezenpensioen	• 14% van het (bereikbare) ouderdomspensioen tot 18 jaar of 27 jaar indien de (half)wees een opleiding volgt • 28% voor volle wezen • Verzekerd op risicobasis
Premievrije deelneming	In geval van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA/WAO: naar verhouding van de mate van arbeidsongeschiktheid premievrije deelneming

19.2 Het aanvullend invaliditeitspensioen

Oak Pensioenfonds kent een invaliditeitspensioen voor de deelnemer die vóór 1 januari 2006 in aanmerking is gekomen voor een uitkering op grond van de WAO. Verdere voorwaarden zijn opgenomen in een apart pensioenreglement (II).

Het gaat om een tijdelijke uitkering aan deelnemers met een WAO-uitkering. De hoogte is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De reglementaire premie maakt onderdeel uit van de totale doorsneepremie. Het heffingsloon is gelijk aan het pensioengevend loon en gemaximeerd. Dit maximum wordt jaarlijks aangepast.

19.3 Excedent-middellood

Werkgevers kunnen voor hun werknemers een uitvoeringsovereenkomst sluiten voor een excedent-middelloodregeling. Het gaat om een excedentverzekering voor pensioengevende lonen boven het maximum pensioengevend loon tot de fiscale nettopensioengrens. Het opbouwpercentage is gelijk aan dat in de toepasselijke basispensioenregeling.

19.4 Anw-hiaat

Oak Pensioenfonds kent naast de verplichte basisregeling ook vrijwillige regelingen, waarbij de werknemers van aangesloten werkgevers dekking kunnen verkrijgen voor een Anw-hiaat. Deze dekkingen zijn volledig herverzekerd bij Elips Life.

20.1. Risicoparaagraaf Vermogensbeheer

Naast het reguliere integrale risicomanagement is er ook sprake van extra aandacht voor de risico's in het beleggingsproces. Met betrekking tot de beheersing van de beleggingsrisico's bevatten de door Oak Pensioenfonds opgestelde kaderstellingen voor de verschillende beleggingscategorieën onder meer bepalingen voor (deze zijn mandaat en vermogensbeheerder specifiek):

- de minimum en maximum allocatie voor de verschillende beleggingscategorieën, regio's en tegenpartijen (voor zover relevant);
- de index c.q. indices die dienen als benchmark alsmede performancedoelstellingen;
- de maximale tracking errors die de fondsen mogen hanteren;
- de maximale afwijking in duration voor vastrentende waarden ten opzichte van de benchmark.

De beleggingsresultaten worden frequent door de vermogensbeheerders gerapporteerd en geanalyseerd.

In de rapportages van de vermogensbeheerders wordt aangegeven of en op welke wijze is voldaan aan de vooraf vastgestelde risicolimieten, waaronder minimum en maximum allocatie van de beleggingscategorieën en valuta's. De vermogensbeheerders leveren hierbij tevens een attributieanalyse. Door middel van deze analyse kan de bijdrage van diverse beleidsbeslissingen aan de performanceverschillen met de benchmark worden toegewezen. Tevens wordt door de fiduciair adviseur de performance van de vermogensbeheerders vergeleken met de vooraf vastgestelde benchmarks. Daarbij kan opgemerkt worden dat het actieve risico in de portefeuille in de nieuwe structuur met alle nieuw geselecteerde managers aanzienlijk kleiner is geworden. De meeste beleggingscategorieën worden passief beheerd.

Daarnaast monitort de fiduciair adviseur specifiek de richtlijnen van Oak Pensioenfonds aan de hand van een kwartaalrapportage. Verder ontvangt het bestuur ieder kwartaal een integrale vermogensbeheerrapportage.

Inflatieafdekking

Het bestuur heeft aandacht voor de gevolgen van inflatie op de aanspraken van deelnemers. In de portefeuille van Oak Pensioenfonds zitten bewust beleggingscategorieën die een bepaalde mate van inflatiebescherming bieden zoals bijvoorbeeld vastgoed. Inflatiebescherming heeft de aandacht van Oak Pensioenfonds, al heeft het zoveel mogelijk veiligstellen van de nominale aanspraken van deelnemers momenteel de grootste prioriteit.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt door de verschillen in gevoeligheid voor renteontwikkelingen van de beleggingen enerzijds en de (nominale) verplichtingen anderzijds. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM- proces. Voor de beheersing van het renterisico wordt gebruik gemaakt van (langlopende) obligaties en renteswaps. In het strategische beleggingsbeleid 2022-2025 heeft Oak Pensioenfonds ervoor gekozen de dynamische rentestafel voor de komende jaren los te laten en om een vast percentage voor de rente afdekking te hanteren. De belangrijkste reden hiervoor is dekkingsgraad stabilisatie tot het invaarmoment van naar verwachting 1-1-2026.

Per 1 januari 2024 is de afdekking van het renterisico verhoogd naar 80%.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen en vastgoed) verandert door veranderingen in de marktprijzen. Het structurele marktrisico wordt eveneens beheerst binnen het ALM- proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is bij de doelstelling van Oak Pensioenfonds behaald kan worden. Het belangrijkste middel hiervoor is diversificatie binnen en over verschillende beleggingscategorieën. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de strategische beleggingsmix uit de ALM.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen wijzigt door veranderingen in valutakoersen. Het bestuur is van mening dat op lange termijn vreemde valuta geen rendement genereren. Vreemde valuta geven enige diversificatie in een beleggingsportefeuille, maar het bestuur acht de korte termijn volatiliteit van vreemde valuta te hoog en vindt het van belang om grote koersschommelingen van de beleggingen door veranderingen in de koersen van vreemde valuta te voorkomen. Daarom worden de wisselkoersrisico's geheel afgedekt, met uitzondering van de valuta waar dit niet efficiënt en tegen redelijke kosten voor mogelijk is (valuta van opkomende

landen). Het valuta-afdekkingsbeleid is tevens in de benchmarks van de betreffende beleggingen verwerkt. De valutarisico's worden binnen de aandelen en obligatie beleggingsfondsen afgedekt met behulp van valutaderivaten, voornamelijk valuta termijncontracten.

Kredietrisico

Dit risico hangt samen met de beleggingen in verhandelbaar schuldpapier en met tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbaar schuldpapier wordt beschouwd als prijsrisico. De uitgangspunten voor de beheersing van deze vorm van kredietrisico is vastgelegd in het beleggingsplan. Daarnaast zijn er binnen de beleggingsfondsen waarin belegd wordt richtlijnen opgesteld over de maximale beleggingen per kredietklasse.

Tegenpartijrisico

Het tegenpartijrisico voor derivaten transacties wordt beheerst door een zorgvuldige selectie, screening en monitoring van tegenpartijen. Tegenpartijen dienen minimaal een investment grade rating te hebben. In de ISDA contracten met tegenpartijen zijn clausules opgenomen om het contract te kunnen beëindigen in geval van een verlaging van de kredietwaardigheid van een tegenpartij. In geval van vorderingen op tegenpartijen wordt het kredietrisico geminimaliseerd door het opvragen van zekerheidstellingen in de vorm van liquide middelen of liquide, kredietwaardige staatsobligaties.

Vanaf 2020 sluit Oak Pensioenfonds nieuwe derivaten af via een centrale tegenpartij. De vereisten ten aanzien van het benodigde onderpand zijn hierbij strenger, waardoor het tegenpartijrisico kleiner zal worden. Hier staat tegenover dat dit ook de behoefte van Oak Pensioenfonds aan liquide middelen vergroot, waardoor het liquiditeitsrisico stijgt.

Concentratierisico

Concentratierisico houdt verband met het concentreren van bijvoorbeeld beleggingen in een beperkt aantal beleggingscategorieën en vermogenstitels. Het meest extreme voorbeeld hier is dat het totale vermogen in één aandeel zou worden belegd. Een belangrijke aanname in het standaardmodel voor de risicohouding is dat de scenario's uitgaan van goed gediversifieerde portefeuilles van zowel beschikbare activa als voorzienbare verplichtingen.

De beleggingsportefeuille kent een goede spreiding over beleggingscategorieën. Binnen de beleggingscategorieën is er spreiding naar regio's en subcategorieën. Per subcategorie worden er portefeuilles samengesteld. Deze portefeuilles bestaan uit effecten van de betreffende beleggingscategorie en kennen een goede spreiding over titels, sectoren etc. Om het concentratierisico te minimaliseren zijn er binnen de beleggingsfondsen waarin belegd wordt richtlijnen opgesteld voor maximale afwijkingen van de benchmark per sector/subcategorie en maximale omvang van beleggingen in één emittent. Gezien het beleid om concentratierisico te beperken achten wij dit risico zeer laag. In het standaardmodel wordt dit risico gelijk aan nul verondersteld. Voor Oak Pensioenfonds geldt dat de beleggingen via fondsbeleggingen en mandaten zijn ingericht, waarbij het beheer gespreid is over meerdere speciaal hiervoor geselecteerde vermogensbeheerders. In het standaardmodel wordt dit risico gelijk aan nul verondersteld.

Operationeel risico

Operationeel risico betreft het risico dat ontstaat als gevolg van het falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen en onverwachte externe gebeurtenissen.

Voor Oak Pensioenfonds geldt dat de complete uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed. De partijen waaraan Oak Pensioenfonds onderdelen van de uitvoering van de pensioenregeling heeft uitbesteed beschikken allen over een ISAE 3402 II verklaring of een vergelijkbare verklaring met betrekking tot de beheersing van hun processen.

Hiermee zijn voldoende waarborgen aanwezig om het operationeel risico als beperkt te mogen kwalificeren. In het standaardmodel wordt dit risico gelijk aan nul verondersteld.

Liquiditeitsrisico

Aangezien de som van premies, directe beleggingsopbrengsten en aflossingen van beleggingen in vastrentende waarden groter is dan de som van uitkeringen en kosten, is de kans op een liquiditeitstekort op korte termijn beperkt, temeer daar ook altijd de mogelijkheid bestaat beursgenoteerde beleggingen te verkopen.

Omdat in het kader van de renteaftdekking op enig moment de verplichting kan ontstaan om grote sommen onderpand te storten, wordt in de vastrentende portefeuille een deel discretionair beheerd. In dit deel zitten hoogwaardige staatsobligaties die snel liquide kunnen worden gemaakt. Bij het afsluiten van derivaten via een centrale tegenpartij wordt ook rekening gehouden met de extra liquiditeitsbehoefte vanuit aanvullende vereisten ten aanzien van het onderpand. Ruim de helft van de portefeuille bestaat uit beleggingen met een hoge of zeer hoge liquiditeit. Van de beleggingen met een zeer hoge liquiditeit kan gesteld worden dat deze onder normale marktomstandigheden binnen één dag verkocht kunnen worden. Verder wordt qua beleggingscategorieën de illiquiditeit beperkt tot vastgoed, hypotheek en private debt. Dit is samen 25% van de portefeuille. Deze categorieën bieden een goed verwacht rendement en werken diversifiërend ten opzichte van de andere onderdelen.

Strategisch risico / solvabiliteitsrisico

Dit is het risico dat de ontwikkeling van het vermogen (in de vorm van beleggingen en premies) niet optimaal aansluit op de ontwikkeling van de verplichtingen, waardoor de beoogde pensioenkwaliteit en de beoogde financieringsdoelstelling niet kunnen worden gehaald. Er is een aantal beleidsinstrumenten waarmee de financiële positie kan worden bijgestuurd. Deze beleidsinstrumenten zijn de inhoud van de pensioenregeling, het toeslagbeleid, het premiebeleid, het beleggingsbeleid en het liabilitymanagement-beleid. Met ALM (Asset Liability Management) wordt samenhang aangebracht tussen deze beleidsinstrumenten.

Relatieve marktrisico

Specifieke sturing op marktrisico's vindt plaats met behulp van onder andere de werkelijke wegingen versus de normwegingen en het balansrisico uitgedrukt in termen van tracking error ten opzichte van de verplichtingen. De wegingen en de tracking error worden elk kwartaal gemonitord.

Risico van actief beheer

Oak Pensioenfonds hanteert een "passief tenzij" model. En met de implementatie van de nieuwe mandaten in 2019 heeft Oak Pensioenfonds voor een groot deel van de beleggingscategorieën de overstap gemaakt van actief naar passief beheer. Voor de categorieën High Yield Credits en obligaties opkomende markten local currency wordt nog actief belegd. Voor die delen van de portefeuille waarbij sprake is van actief beheer wordt in aanvulling op het standaardmodel van DNB een (beperkte) aanvullende buffer S10 aangehouden. Het risicoscenario voor actief beheer risico van het standaardmodel van DNB is vooralsnog alleen op het aandelenrisico (beursgenoteerde aandelen) van toepassing. Voor de fondsen (niet aandelen) waarbij sprake is van actief beheer, geldt dat het risicobudget (tracking error) klein is. Bovendien is het relatieve belang in deze fondsen klein.

20.2. Duurzaam beleggen

In het duurzaam beleggen beleid zijn de volgende onderdelen opgenomen, die hier beknopt worden toegelicht.

- De ambitie duurzaam beleggen;
- Wet- en regelgeving;
- Mening van de stakeholders;
- Doelstellingen beleid duurzaam beleggen 2022-2025.

Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de activiteiten en resultaten van het beleid duurzaam beleggen in 2024.

Ambitie duurzaam beleggen (overtuiging en algemene uitgangspunten)

Oak Pensioenfonds heeft in haar investment beliefs ten aanzien van duurzaam beleggen het volgende opgenomen:

“Oak Pensioenfonds gelooft erin dat ondernemingen die rekening houden met duurzaamheid op de lange termijn bijdragen aan een verbetering van het risico- en rendementsprofiel.

Tegelijkertijd gaat de verantwoordelijkheid van het pensioenfonds verder dan een goede risicorendements-afweging. Ons pensioenfonds heeft als lange termijn belegger eveneens een duurzame functie.”

Hetzelfde geldt voor de vermogensbeheerorganisaties waar Oak Pensioenfonds mee samenwerkt. Deze partijen dienen te voldoen aan de door het bestuur vastgestelde criteria. Daarnaast dienen partijen te voldoen aan (Europese) wet- en regelgeving zoals de regelgeving ten aanzien van beleggingen, communicatie, risicomanagement en transparantie ten aanzien van duurzaamheid. Oak Pensioenfonds integreert het aspect ‘duurzaamheid’ in de totale beleggingscyclus. Oak Pensioenfonds streeft naar een evenwicht tussen rendement, risico en maatschappelijke impact. Ook aspecten als transparantie en uitlegbaarheid kunnen meespelen in de overwegingen. Oak Pensioenfonds heeft de volgende thematische aandachtsgebieden vanuit de achtergrond van de aangesloten sectoren en de voorkeuren van de deelnemers vastgesteld:

- Klimaatverandering (milieu);
- Arbeidsnormen;
- Verantwoorde consumptie en productie (milieu);
- Goede gezondheid en welzijn;
- Bijdragen aan de afschaffing van kinderarbeid

Oak Pensioenfonds belegt zowel via collectieve beleggingsfondsen als via discretionaire mandaten. Bij de discretionaire mandaten heeft Oak Pensioenfonds direct invloed en kan haar eigen beleid volledig implementeren. Hiervoor gebruikt Oak Pensioenfonds de volgende instrumenten:

- **Engagement.**
Oak Pensioenfonds gaat op een constructieve wijze de dialoog aan met ondernemingen. Het doel is om verbeteringen door te voeren in de bedrijfsvoering op het gebied van de corporate governance, de maatschappij en het milieu. Daarnaast voert Oak Pensioenfonds een thematisch engagementprogramma. Hierbij is het doel om op thema's het gesprek met ondernemingen aan te gaan om een positieve impact op ESG-doelstellingen te maken.;
- **Stemmen.**
Oak Pensioenfonds maakt gebruik van haar stemrecht. Hierbij wordt gekeken naar de context waarin een onderneming opereert en wordt ondernemingen gevraagd hun beleid toe te lichten. Ook bij een tegenstem wordt een uitgebreide toelichting gestuurd over de reden van de tegenstem;
- **Insluiten.**
Oak Pensioenfonds belegt waar mogelijk meer in ondernemingen die vooroplopen en ondernemingen die kunnen worden aangezet tot verbeteringen;

- *Uitsluitingen.*

Oak Pensioenfonds belegt niet in ondernemingen die de principes van de UN Global Compact schenden. Daarnaast voldoet Oak Pensioenfonds aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van ondernemingen met activiteiten in de wapenindustrie. Waar mogelijk en zinvol sluit Oak Pensioenfonds ook beleggingen uit die een negatieve impact hebben op de thema's van Oak Pensioenfonds waaronder klimaatverandering en goede gezondheid en welzijn, zoals bijvoorbeeld:

- Ondernemingen met een hoge koolstofintensiteit;
 - Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie of de verkoop van tabak;
- Oak Pensioenfonds sluit niet alleen ondernemingen uit, maar ook landen. De basis voor het uitsluiten van staatsobligaties van landen wordt gevormd door de internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland door het EU- en VN-lidmaatschap is gebonden.
 - NB: momenteel worden geen uitsluitingen toegepast voor de beleggingscategorieën EMD LC, beursgenoteerd vastgoed en Private Debt. Hierbij heeft Oak Pensioenfonds een zorgvuldige afweging gemaakt tussen het toepassen van uitsluitingscriteria en de bijbehorende kosten of impact op het rendement.

- *Impactbeleggingen.*

Oak Pensioenfonds belegt in bedrijven en initiatieven die een bewust en meetbare positieve bijdragen leveren op duurzaam gebied.

Oak Pensioenfonds geeft invulling aan haar verantwoordelijkheid ten aanzien van verduurzaming door gebruik te maken van alle beschikbare instrumenten door de gehele portefeuille. Het is niet mogelijk om voor elke beleggingscategorie gebruik te maken van alle instrumenten.

Wet- en regelgeving

SFDR-rapportage

De EU heeft haar doelen op het gebied van duurzaamheid vastgelegd in het EU Actieplan voor Duurzame Financiering. De informatieverordening Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en de Europese Taxonomieverordening maken daar deel van uit. Alle financiële marktdeelnemers, waaronder pensioenfondsen moeten voldoen aan de verplichtingen vanuit de SFDR en de Europese Taxonomie.

De SFDR is ontworpen om de transparantie rondom duurzaamheidsrisico's te verbeteren en het risico van 'greenwashing' bij investeringsproducten te verminderen. Deze regelgeving stelt pensioenfondsen en andere financiële marktdeelnemers verplicht om uitgebreide informatie te verstrekken over hoe zij ESG-factoren (Environmental, Social, en Governance) integreren in zowel hun bedrijfsvoering (entiteitsniveau, pensioenfonds) als hun specifieke beleggingsproducten (productniveau, pensioenregeling). De EU-Taxonomie dient hierbij als leidraad en biedt een gestandaardiseerd kader om te bepalen welke investeringen in economische activiteiten als duurzaam kunnen worden aangemerkt. Dit draagt bij aan een uniformere en geloofwaardige benadering van duurzaamheid binnen de financiële sector, en helpt beleggers om beter geïnformeerde keuzes te maken.

Oak Pensioenfonds heeft de volgende besluiten genomen:

- Oak Pensioenfonds weegt de negatieve impact op duurzaamheidsfactoren mee in investeringsbeslissingen (hiermee kiest het pensioenfonds niet voor de zogenaamde 'opt out');
- Oak Pensioenfonds kiest voor een artikel 8 classificatie, waarmee de pensioenregeling classificeert als een financieel product met duurzame kenmerken.
- Oak Pensioenfonds publiceert jaarlijks een verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, precontractuele informatie van het pensioenproduct en de hieraan gekoppelde periodieke informatie.

Hoewel Oak Pensioenfonds wel ambities en doelstellingen heeft geformuleerd ten aanzien van ecologische thema's (deze zijn opgenomen in het beleid duurzaam beleggen), heeft Oak Pensioenfonds nog geen doelstellingen geformuleerd waarin het aangeeft in hoeverre het bij zal dragen aan de ecologisch duurzame economische activiteiten vanuit de Taxonomieverordening. Vanuit de Taxonomieverordening moet namelijk een activiteit aan strenge technische screeningscriteria en minimumgaranties voldoen om gekwalificeerd te kunnen

worden als een ecologisch duurzame economische activiteit. Op dit moment is nog onvoldoende betrouwbare data beschikbaar om de juiste inzichten te krijgen om te bepalen of beleggingen van Oak Pensioenfonds daadwerkelijk bijdragen aan de Taxonomie doelstellingen.

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is een Europese richtlijn die bedrijven verplicht om een duurzaamheidsrapportage uit te brengen.

Oak Pensioenfonds onderzoekt in hoeverre deze richtlijn bijdraagt aan transparantere en uitgebreidere rapportage van duurzaamheidsinformatie door het pensioenfonds.

Mening stakeholders

Oak Pensioenfonds is doorlopend in gesprek met haar stakeholders, ook over duurzaamheid. Zo zijn zowel de deelnemers, het verantwoordingsorgaan als de brancheorganisatie gevraagd naar hun mening over duurzaam beleggen van Oak Pensioenfonds.

Doelstellingen beleid duurzaam beleggen 2022-2025

Oak Pensioenfonds heeft de volgende doelstellingen geformuleerd:

- De totale portefeuille van Oak Pensioenfonds voldoet in 2024 aan minimum normen en waarden. Dit houdt in dat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving m.b.t. clustermunificatie en dat er in de portefeuille geen beleggingen in ondernemingen zijn opgenomen die een van de tien universele principes van de Global Compact structureel en in grove mate schenden.
- Oak Pensioenfonds heeft een duurzame functie en draagt met de beleggingsportefeuille bewust en meetbaar bij aan een duurzame wereld.
 - Oak Pensioenfonds heeft een doelpercentage van minimaal 10% voor duurzame obligaties binnen de obligaties in de matchingportefeuille.
- Oak Pensioenfonds heeft een duurzame functie en draagt met de beleggingsportefeuille bewust en meetbaar bij aan een duurzame wereld en specifiek aan een beter milieu.
 - In 2030 50% CO2 reductie ten opzichte van 2019
 - In 2050 is de beleggingsportefeuille klimaatneutraal

Om deze doelstellingen te bereiken heeft Oak Pensioenfonds de volgende activiteiten ondernomen:

1. Oak Pensioenfonds evalueert het uitsluitingsbeleid voor de beleggingscategorieën waar nu geen screening op wordt toegepast;
2. Oak Pensioenfonds past het uitsluitingsbeleid voor ondernemingen en landen aan op de eigen thema's;
3. Oak Pensioenfonds evalueert het engagement- en votingbeleid van de beheerder van de aandelenportefeuille ontwikkelde landen State Street;
4. Oak Pensioenfonds onderzoekt samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van duurzaamheid;
5. Oak Pensioenfonds legt jaarlijks verantwoording af over de huidige impactbeleggingen en doet onderzoek naar de mogelijkheden van impactbeleggingen;
6. Oak Pensioenfonds doet onderzoek naar de mogelijkheden om positieve screening toe te passen in de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille op de eigen thema's;
7. Oak Pensioenfonds onderzoekt de mogelijkheden voor CO2-reductie en het bijdragen aan een beter milieu voor de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuille.

Realisatie doelstellingen 2024

De beleggingsportefeuille dient te voldoen aan minimum normen en waarden ten aanzien van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anticorruptie. Per ultimo 2024 voldoet bijna 90% van de portefeuille volledig aan deze doelstelling, dat wil zeggen dat voor deze beleggingscategorieën de grootste schenders van deze algemeen geaccepteerde principes worden uitgesloten.

1. Voor nagenoeg de gehele beleggingsportefeuille is inzicht in de CO2-uitstoot. In 2024 heeft Oak Pensioenfonds aangetoond dat de huidige portefeuille op schema ligt om de decarbonisatie doelstelling van 2030 te behalen;
2. Alle liquide beleggingscategorieën presteren beter dan de 'grijze' benchmarks. Voor aandelen ontwikkelde landen is er ten opzichte van de 'grijze' benchmark een outperformance gerealiseerd van bijna 1%;
3. ESG-integratie is een formeel onderdeel van het beleggingsproces en daarmee ook van selectieprocedures van vermogensbeheerders;
4. Oak Pensioenfonds stelt de definitie van impact beleggen vast. Het fonds hanteert de definitie van het 'Global Impact Investing Network' (GIIN);

5. Oak Pensioenfonds is doorlopend in dialoog met de verschillende stakeholders en deelnemerscommunicatie over duurzaam beleggen wordt via de website beschikbaar gesteld, te vinden onder 'over het fonds', 'beleggingsbeleid'. Hiermee geeft Oak Pensioenfonds invulling aan de wens van deelnemers om beter te communiceren over duurzaam beleggen;
6. Oak Pensioenfonds heeft in 2024 besloten geen aanvullend landenbeleid te ontwikkelen, naast het uitsluiten van landen die gesanctioneerd zijn.
7. Het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-)convenant is beëindigd. Oak Pensioenfonds heeft een gap-analyse uitgevoerd op basis van de verplichtingen van het convenant. Het convenant richt zich voornamelijk op voting en engagement.

SFDR-verplichting

Oak Pensioenfonds voldoet aan de verplichtingen vanuit de SFDR en Europese Taxonomie.

Oak Pensioenfonds rapporteert in 2024 de bijbehorende level 2 rapportageverplichtingen van SFDR. Op de website van Oak Pensioenfonds zijn de volgende rapportages beschikbaar gesteld, te vinden onder 'duurzaam beleggen', 'wetten en regels':

- Precontractuele informatie waarin Oak Pensioenfonds beschrijft hoe de pensioenregeling aan ecologische en sociale kenmerken voldoet;
- Een beschrijving welke ESG-methodologieën, ESG-indicatoren, gegevensbronnen en screeningscriteria Oak Pensioenfonds gebruikt;
- PAI-Statement waarin een verklaring is opgenomen van Oak Pensioenfonds over hoe Oak Pensioenfonds omgaat met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren.

In de volgende paragraaf van dit jaarverslag is de periodieke rapportage opgenomen.

Naast precontractuele informatie over de duurzaamheidskenmerken die Oak Pensioenfonds nastreeft, is Oak Pensioenfonds verplicht deelnemers jaarlijks over de duurzaamheidsprestaties te informeren. O.a. de volgende zaken zijn onderdeel van deze rapportage:

- Oak Pensioenfonds heeft (nog) geen doelstellingen voor duurzame beleggingen conform de definitie van de SFDR. Wel bedraagt de weging naar duurzame obligaties per ultimo 2023 10,0%. Het grootste deel hiervan heeft een milieudoelstelling in economische activiteiten, maar dit is niet conform de definitie van de EU-taxonomie. Het overige deel heeft een sociale doelstelling;
- Het resultaat van de duurzaamheidsindicatoren. Voor Oak Pensioenfonds is dit het resultaat van de CO2-uitstoot en ESG-scores van (deel)portefeuilles bij voorkeur ten opzichte van de benchmark;
- De rapportage geeft inzicht in de grootste beleggingen van Oak Pensioenfonds en de sectorverdeling daarvan.

Data over duurzaamheid is volop in ontwikkeling en Oak Pensioenfonds verwacht dan ook dat er meer informatie beschikbaar komt en dat de resultaten in deze rapportage zich ieder jaar verder ontwikkelen.

Toekomstige ontwikkelingen

De opvattingen van pensioendeelnemers – en van de maatschappij waarvan deelnemers onderdeel zijn – over wat 'verantwoord' is, zijn niet statisch. Dit zorgt ervoor dat het beleid van Oak Pensioenfonds continu in ontwikkeling is en kan veranderen.

Naast de vastgestelde activiteiten in het beleid duurzaam beleggen 2022-2025, zal Oak Pensioenfonds zich in 2025 bezig houden met de volgende activiteiten:

- In 2025 wordt een investment case impactbeleggen opgesteld en een plan van aanpak voor implementatie impactbeleggen in de portefeuille.
- Herijking investment cases en beleggingskaders Vastgoed en Private debt;
- Onderzocht wordt op welke wijze het voting en engagement beleid van de onderliggende vermogensbeheerders beter gerapporteerd kan worden en hoe dit aansluit op de thema's van Oak Pensioenfondsin kaart te brengen.
- Herijken ESG-risico beleid;
- Herijken beleid duurzaam beleggen;

- Oak Pensioenfonds zet de volgende stap in thematisch beleggen in het bestaande aandelen- en bedrijfsobligaties mandaat. Mogelijkheden zijn:
 - Positieve screening.
 - Negatieve screening op basis van SDG-alignment.
 - Tiltten op basis van SDG-alignment
- Oak Pensioenfonds onderzoekt in hoeverre de CSRD-richtlijn bijdraagt aan transparantere en uitgebreidere rapportage van duurzaamheidsinformatie door het pensioenfonds.

ANNEX IV

Model voor de periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociaal doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waaraan is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Productbenaming: Middelloonregeling

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI) 549300BH8WPPJ4PPU81

Ecologische en/ of sociale kenmerken (E/ S-kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☒ ☐ **Ja**

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ____%

☒ ☐ ☒ **Nee**

☒ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van 3,0%¹

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☒ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☒ met een sociale doelstelling

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **deed geen duurzame beleggingen**

¹ Hoewel het fonds geen doelstelling heeft voor duurzame beleggingen met ecologische en sociale kenmerken, heeft het fonds deze beleggingen wel in portefeuille.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Financieel product betekent voor het pensioenfonds: de pensioenregeling.

Het pensioenfonds heeft een beleid duurzaam beleggen waarin doelstellingen zijn vastgelegd en welke ESG-instrumenten daarbij worden ingezet.

Dit financiële product promoot de volgende specifieke ecologische en sociale kenmerken op de volgende wijze:

- **CO2-reductie:**
 - in de wereldwijde aandelenportefeuille ontwikkelde landen met 30% ten opzichte van de benchmark via uitsluiting;
 - in de portefeuille aandelen opkomende landen door uitsluiting van beleggingen in olie en gaswinning in teerzanden en schalie, Arctische olie en gas, en thermische kolen;
 - in de portefeuille bedrijfsobligaties door uitsluiting van beleggingen in 'worst in class' ondernemingen voor wat betreft koolstofintensiteit en ondernemingen in steenkoolwinning;
 - in de portefeuille high yield door uitsluiting van beleggingen in thermische kolen.
- **Uitsluitingsbeleid:**
 - Het pensioenfonds voldoet aan wet- en regelgeving ten aanzien van ondernemingen die **clustermunitie** produceren, verkopen of distribueren.
 - Het pensioenfonds sluit beleggingen uit in landen o.b.v. **internationale verdragen** die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland door het EU- en VN-lidmaatschap is gebonden.
 - Ondernemingen die **de algemene principes van de UN Global Compact over mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie in grove en structurele mate schenden** worden uitgesloten.
 - Waar mogelijk worden ondernemingen die betrokken zijn bij de productie of de verkoop van **tabak** en ondernemingen met een **hoge koolstofintensiteit** uitgesloten.
- **Insluitingsbeleid:**
 - Binnen de wereldwijde aandelenportefeuille ontwikkelde landen, bedrijfsobligaties en staatsobligaties opkomende landen HC wordt positieve screening toegepast. Er wordt meer belegd in ondernemingen en landen met een goede **ESG-score** en minder belegd in ondernemingen en landen met een slechte ESG-score;
- **Impactbeleggingen:**
 - Minimum doelpercentage van 10% van de staatsobligaties in de matchingportefeuilles zijn groene, sociale en duurzame obligaties met als doel om een positieve bijdrage te leveren aan **klimaat, verantwoorde consumptie en productie en sociale thema's** ;
 - Via bedrijfsobligaties wordt belegd in groene, sociale en duurzame obligaties;
 - Via vastgoedbeleggingen (Franklin Templeton Social Infrastructure Fund) wordt belegd in sociale infrastructuur vastgoed binnen Europa.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

De verwezenlijking van de door deze pensioenregeling gepromote ecologische of sociale kenmerken wordt gemeten met behulp van de volgende duurzaamheidsindicatoren:

CO2-reductie

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid 2: Koolstofvoetafdruk van de portefeuille en de benchmark.

(Deel)portefeuille	Indicator	2024	2023	2022
Totale portefeuille²	Koolstofvoetafdruk (PAI 4)	265	339	327

² Bepaald op basis van beschikbaar data ("coverage" van ongeveer 39% van de portefeuille)

Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten portefeuille Oak Pensioen	Carbon intensiteit (TCFD Carbon Intensity)	68	77	250
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten marktgekapitaliseerde index	Carbon intensiteit (TCFD Carbon Intensity)	109,5	120,5	280

Uitsluitingsbeleid

Voor toepassing van het uitsluitingsbeleid is het Pensioenfonds afhankelijk van de implementatie door en databronnen van de onderliggende vermogensbeheerders. Per beleggingsmandaat en -fonds wordt het uitsluitingsbeleid halfjaarlijks gemonitord. Daarnaast screent de fiduciair beheerder de liquide beleggingsportefeuille jaarlijks met eigen databronnen. Net als in 2023 is in 2024 voldaan aan het uitsluitingsbeleid van het pensioenfonds.

Beleggingscategorie	Minimum normen en waarden			Zachte criteria		Voldaan
	Clustermunitie	UNGC	Internationale verdragen	Tabak	Hoge koolstof-intensiteit	
Aandelen ontwikkeld	✓	✓	n.v.t.	✓		Ja
Aandelen opkomend	✓	✓	n.v.t.	✓	✓	Ja
Matching portefeuille	✓	✓	✓	✓	✓	Ja
Bedrijfsobligaties	✓	✓	✓	✓	✓	Ja
High Yield	✓	✓	n.v.t.		✓	Ja
EMD LC	✓	✓	✓	✓	✓	Ja
EMD HC	✓	✓	✓	✓	✓	Ja
Hypotheken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vastgoed	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Private Debt	✓	✓	n.v.t.			Ja

Insluitingsbeleid: ESG-score wereldwijde aandelen ontwikkelde landen en bedrijfsobligaties

De algemene R-factor is een gemiddelde ESG-score van de aandelenportefeuille waarin ook een score voor de organisatiestructuur wordt meegewogen. Deze laatste score is gebaseerd op de traditionele elementen waaronder governance codes, verantwoording van het bestuur, onafhankelijkheid en effectiviteit van het bestuur en afstemming van de beloning op de lange termijn strategie.

Voor bedrijfsobligaties wordt gewerkt met een ESG-score voor ondernemingen. De ESG-score van de portefeuille moet beter zijn dan van de algemene benchmark.

(Deel)portefeuille	Indicator	2024	2023	2022
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten portefeuille Oak Pensioen	R-factor SSGA	75,5	76,9	76
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten marktgekapitaliseerde index	R-factor SSGA	69,6	69,6	69,4
Bedrijfsobligaties Investment Grade Oak Pensioen	ESG-score Insight	2,2	2,2	1,8
Bedrijfsobligaties Investment Grade marktgekapitaliseerde index	ESG-score Insight	2,3	2,3	1,9

...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Voor een vergelijking met de voorafgaande perioden verwijzen we naar bovenstaande tabellen.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het pensioenfonds heeft gedeeltelijk belegd in duurzame beleggingen zoals gedefinieerd in artikel 2(17) van de SFDR, namelijk:

- De groene, sociale en duurzaamheid-gerelateerde obligaties in het mandaat voor bedrijfsobligaties dat wordt beheerd door Insight.
- De groene obligaties binnen het matching mandaat dat wordt beheerd door BlackRock.
- Franklin Templeton Social Infrastructure Fund

Het pensioenfonds streeft niet één specifieke doelstelling na. Het pensioenfonds heeft de volgende thema's als leidraad bij het beleid duurzaam beleggen gekozen: klimaatverandering, arbeidsnormen, verantwoorde consumptie en productie, goede gezondheid en welzijn en het bijdragen aan afschaffing van kinderarbeid.

De duurzame obligaties in de beleggingsportefeuille van Oak Pensioen dragen voornamelijk bij aan de Sustainable Development Goals: Betaalbare en duurzame energie, verantwoorde consumptie en productie, klimaatactie, goede gezondheid en welzijn, eerlijk werk en economische groei.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?

Voor groene sociale en duurzame obligaties worden door de vermogensbeheerders minimum vereisten ten aanzien van de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Bovendien mogen de uitgevende bedrijven niet sterk afwijken van de VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkelingen (SDG's).

Binnen het Franklin Templeton Social Infrastructure Fund voldoen alle beleggingen (exclusief cash en liquiditeiten) aan de criteria voor duurzame beleggingen en wordt gewaarborgd dat geen ernstige afbreuk gedaan wordt aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het pensioenfonds weegt de belangrijkste negatieve impact op duurzaamheidsfactoren mee bij investeringsbeslissingen. Het betreft hier de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de SFDR.

Voor groene, sociale en duurzame obligaties wordt rekening gehouden met de volgende indicatoren:

- PAI 1: BKG-emissies
- PAI 2: Koolstofvoetafdruk
- PAI 3: BKG-intensiteit
- PAI 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- PAI 5 Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

- PAI 6 Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten
- PAI 7 Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden
- PAI 8 Emissies in water
- PAI 9 Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval
- PAI 10 Schendingen VN Global Compact of OESO richtsnoeren
- PAI 12 Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen
- PAI 13 Genderdiversiteit raad van bestuur
- PAI 14 Blootstelling aan controversiële wapens

Binnen het Franklin Templeton Social Infrastructure Fund wordt rekening gehouden met:

- PAI 17 Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoed activa
- PAI 18 Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva
- PAI 19 (aanvullende indicator) Intensiteit energieverbruik

— — *Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:*

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu-of sociale doelstellingen.

Ja, het pensioenfonds onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Het OESO-richtsnoer wordt daarbij als leidraad genomen voor de inrichting van het due diligence proces en de stewardshipactiviteiten van vermogensbeheerders.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het pensioenfonds weegt de belangrijkste negatieve impact op duurzaamheidsfactoren mee bij investeringsbeslissingen. Het betreft hier de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de SFDR.

Hoe het pensioenfonds voor de duurzame beleggingen rekening houdt met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren is vastgelegd in het beleid duurzaam beleggen. De belangrijkste instrumenten hierbij zijn: ESG-integratie, het uitsluitingsbeleid, de engagement activiteiten en de CO2-reductiedoelstellingen.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen **die het grootste aandeel** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten 31-12-2024

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
BR ICS-EURO LIQ-PREM	Fonds	11,1%	IE
Staatsobligaties Duitsland	Overheden	7,7%	DE
M&G European Property Fund	Fonds	7,0%	LU
Staatsobligaties Frankrijk	Overheden	6,2%	FR
NT EMK MKT CU ESG EQ I-E EUR	Fonds	4,8%	NL
PARTICULIER HYPOTHEKENFONDS	Fonds	4,5%	NL
AEAM MORTGAGE FUND 2	Fonds	4,5%	IE
Staatsobligaties Nederland	Overheden	3,7%	NL
BARINGS GLOBAL PRIVATE LOAN	Fonds	3,4%	LU
NB ASIAN DEBT-LO CU-Y USD A	Fonds	2,9%	IE
LG ESG EM GV B USD	Fonds	2,8%	IE
Obligaties Europese Unie	Overheden	2,6%	EU
FRANKLIN TEMPL SOC FRANK TEMP	Fonds	2,1%	LU
T. ROWE PRICE-GL HI BD-I	Fonds	2,0%	LU
Staatsobligaties Finland	Overheden	1,7%	FI

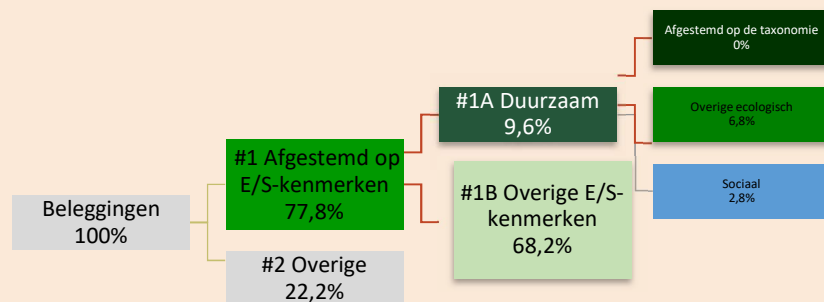
Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het feitelijk aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen bedraagt per ultimo 2024: 9,6%.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie erbij?

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en evenmin als duurzame belegging kwalificeren.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- Subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- Subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

● **In welke economische sectoren werd belegd?**

Landbouw, bosbouw en visserij	0,0%
Winning van delfstoffen	1,0%
Industrie	13,4%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	1,3%
Distributie van water, afval en afvalwaterbeheer en sanering	0,2%
Bouwnijverheid	0,3%
Groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen	2,3%
Vervoer en opslag	0,3%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	0,1%
Informatie en communicatie	2,5%
Financiële activiteiten en verzekeringen	28,9%
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,3%
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	3,0%
Administratieve en ondersteunende diensten	0,5%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	19,7%
Onderwijs	0,1%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,1%
Kunst, amusement en recreatie	0,0%
Overig	25,7%

De percentages zijn gebaseerd op de marktwaarde per eind 2024 van de beleggingsportefeuille. Bij de bepaling van de marktwaarde van de beleggingsportefeuille zijn derivaten, openstaande aan- of verkooptransacties en lopende belastingterugvorderingen niet meegenomen. De verdeling is zoveel mogelijk gemaakt op basis van doorkijk in onderliggende beleggingsfondsen.

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die is afgestemd op de EU-Taxonomie bedroeg over 2024: 0%.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

☐ Ja:

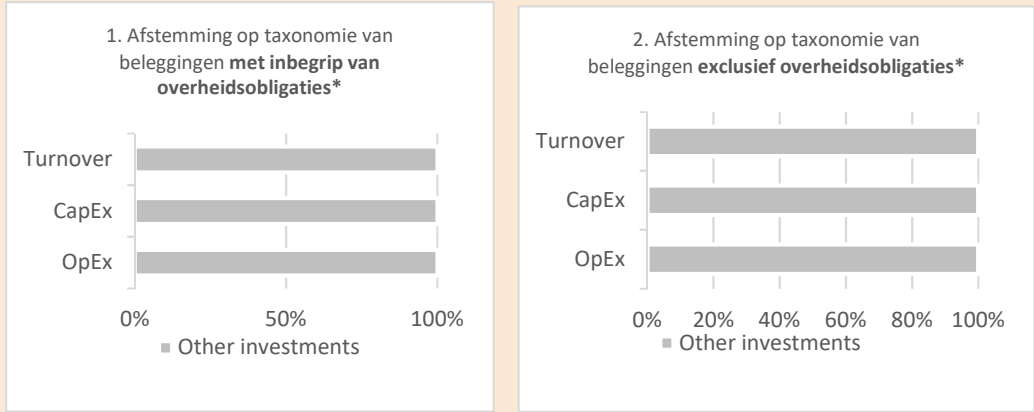
☐ In fossielgas ☐ In kernenergie

☒ Nee

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- **De omzet** die aangeeft hoe “groen” de ondernemingen waarin is belegd vandaag zijn;
- **De kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen zijn gedaan door de ondernemingen waarin is belegd die relevant zijn voor een transitie naar een groene economie;
- **De operationele uitgaven** (OpEx) die de groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

*Voor deze grafieken omvatten “overheidsobligaties” alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een milieudoelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

● **Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten bedroeg over 2024: 0%.

● **Hoe verhoudt het percentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?**

Tijdens de eerdere referentieperiode was het aandeel aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten eveneens 0%.

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de verordening (EU) 2020/852

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Het aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie was 6,8%. Dit zijn de groene obligaties binnen het matching mandaat en de groene, sociale en duurzaamheid-gerelateerde obligaties in het mandaat voor bedrijfsobligaties.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het aandeel duurzame beleggingen met een sociale doelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie was 2,8%. Dit is de allocatie naar het Franklin Templeton Social Infrastructure Fund.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Het overige deel van de portefeuille 22,2% bestaat uit hypotheek, vastgoedbeleggingen (met uitzondering van het Franklin Templeton Social Infrastructure Fund) en private debt. Binnen de collectieve beleggingsfondsen wordt rekening gehouden met E, S en G factoren zoals:

- Het via financieringsmogelijkheden stimuleren van energiebesparende maatregelen en energie-neutraal maken van woningen / gebouwen;
- Tijdig hulp aanbieden zoals bijvoorbeeld budgetcoaching bij achterstand betalingen, zodat mensen in hun huis kunnen blijven wonen.
- CO2-reductie

Het pensioenfonds monitort de ontwikkelingen hierin, maar stuurt hier nu niet op.

Daarnaast worden ecologische en/of sociale minimumwaarborgen toegepast. Van de vermogensbeheerders wordt verwacht dat zij de UN PRI te hebben ondertekend. Het ESG-proces wordt beoordeeld.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/ of sociale kenmerken?

Over 2024 heeft het pensioenfonds de volgende ESG-instrumenten gebruikt om te voldoen aan de ecologische en de sociale kenmerken:

- Het doorvoeren van CO2-reductie;
- Het toepassen van een uitsluitingsbeleid;
- Het toepassen van een insluitingsbeleid;
- Het uitvoeren van voting- en engagementactiviteiten;
- Het opnemen van duurzame obligaties in de beleggingsportefeuille.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

- ☐ ***In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Niet van toepassing.

- ☐ ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?***

Niet van toepassing.

- ☐ ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing.

- ☐ ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing.

Referentiebenchmarks
zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Risicobereidheid

De risicobereidheid wordt uitgedrukt in de volgende kwalitatieve uitspraken:

Risicobereidheid	
Strategisch	• Oak Pensioenfonds is niet bereid risico's te lopen die op langere termijn het bestaansrecht van Oak Pensioenfonds bedreigen. • Oak Pensioenfonds is niet bereid significante risico's te nemen die onvoldoende beheerst zijn en daarmee de uitvoering van de pensioenregeling van het huidige richting het nieuwe stelsel ("transitiefase") bedreigen.
Financieel	• De risicohouding van Oak Pensioenfonds voldoet aan de prudent person regel en komt voor de lange termijn tot uitdrukking in de door Oak Pensioenfonds gekozen ondergrenzen in het kader van de haalbaarheidstoets en voor de korte termijn in de hoogte van het vereist eigen vermogen of een bandbreedte hiervoor. • Oak Pensioenfonds streeft een koopkrachtbestendig pensioen na, maar vindt het belangrijk dat de neerwaartse risico's (kortingen) acceptabel zijn. • Om de ambitie waar te kunnen maken hanteert Oak Pensioenfonds een verantwoord beleggingsbeleid en neemt bewust beleggingsrisico's waar naar verwachting voldoende rendement tegenover staat. Beleggingsrisico's waarnaar verwacht geen structurele vergoeding tegenover staat worden afgedekt wanneer dit kostenefficiënt mogelijk is en rekening houdend met de mogelijke effecten op andere risico's.
Niet-financieel	• Voor het bereiken van de doelstellingen is het vertrouwen van in stand houdende organisaties en deelnemers cruciaal. Een hoge mate van tevredenheid draagt bij aan het vertrouwen in Oak Pensioenfonds. Oak Pensioenfonds is niet bereid risico's te lopen, die potentieel een behoorlijke daling van de tevredenheid tot gevolg hebben. • Oak Pensioenfonds accepteert alleen risico's die transparant zijn voor het bestuur, in voldoende mate beheerst kunnen worden én uitlegbaar zijn richting stakeholders en toetsbaar aan maatschappelijke ontwikkelingen. • Oak Pensioenfonds heeft een geringe bereidheid met betrekking tot het niet kunnen voldoen aan de wet- en regelgeving en gemaakte afspraken tussen pensioenfondsen en de uitbestedingspartners. • Oak Pensioenfonds accepteert bewust enig risico die om de strategische doelstelling van Oak Pensioenfonds te realiseren. • Oak Pensioenfonds zet in op een groei die passend is bij de strategie en in het belang is van deelnemers, werkgevers en de sociale partners. Oak Pensioenfonds heeft een geringe bereidheid ten aanzien van risico's die het draagvlak en vertrouwen van deelnemers en werkgevers ondermijnen/of Oak Pensioenfonds als partij minder interessant maken voor aan te sluiten werkgevers en sectoren.

Verklaring naleving gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen

De Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen (hierna: de Gedragslijn) is opgesteld door de Pensioenfederatie en heeft een dwingend karakter voor de pensioenfondsen welke als lid zijn aangesloten bij de Pensioenfederatie. Met deze gedragslijn laten pensioenfondsen zien op welke manier zij gegevens van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden of andere aanspraakgerechtigden beheren. Als lid van de Pensioenfederatie legt Oak Pensioenfonds middels dit jaarverslag verantwoording af over de toepassing van de normen uit de gedragslijn gedurende geheel 2024. Voor zover er mogelijk normen niet (volledig) zijn toegepast wordt dit gemotiveerd toegelicht.

De toepassing van de Gedragslijn is vastgelegd in alle privacydocumenten. Naleving hiervan is in de (uitbestedings)processen geborgd. De Functionaris Gegevensbescherming van het pensioenfonds ziet hier ook actief op toe.

Daarnaast heeft bij alle kritische uitbestedingspartijen van Oak Pensioenfonds die persoonsgegevens verwerken een uitvraag plaatsgevonden naar de naleving van de Gedragslijn. Hierbij is ook gekeken naar de beschikbare assurance rapportages en is gebruik gemaakt van uitvragen en overleggen met de uitbestedingspartijen van het fonds die tevens als verwerker zijn geclassificeerd.

Alle uitbestedingspartijen hebben verklaard de normen van de Gedragslijn na te leven, aanvullend op de geldende AVG-normen. Op basis van deze uitkomsten is vastgesteld dat aan de normen van de Gedragslijn is voldaan.

Oak Pensioenfonds verklaart zich in 2024 aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens door pensioenfondsen te hebben gehouden.

Overzicht risico's 2024 vanuit jaarlijks risk assesment sleutelfunctiehouder Risicobeheer

In april 2024 heeft het jaarlijkse risk assesment plaatsgevonden. Hieronder worden de relevante ontwikkelingen in risico's gedurende 2024 beschreven. Voor de netto-risico's is aangegeven of deze geaccepteerd worden (binnen de risicobereidheid vallen). Indien het risico niet wordt geaccepteerd zijn aanvullende beheersmaatregelen vastgesteld om het risico te mitigeren naar het gewenste niveau. In het hoofdstuk 20.1 'Risicoparagraaf vermogensbeheer' worden de financiële risico's nader toegelicht.

	Relevante ontwikkeling risico over 2024	Toelichting / aanvullende maatregel
Uitbesteding pensioenuitvoering	De transitie naar het nieuwe pensioenstelsel brengt veel uitdagingen met zich mee voor de pensioenuitvoering. Dit kan leiden tot risico's met betrekking tot continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de uitbestede werkzaamheden. De huidige beheersmaatregelen mitigeren onvoldoende de kans op dit risico om binnen de risicobereidheid te vallen.	Het risico ligt tijdelijk buiten de risicobereidheid gegeven de uitdagingen die Wtp ook op de run organisatie heeft. Dit wordt tijdelijk geaccepteerd.
Juridisch risico	De risico's samenhangend met wet- en regelgeving en contracten wordt netto als 'Midden' ingeschat, net als de risicobereidheid. Bepaalde risico's kunnen niet contractueel worden afgedwongen, waardoor het risico niet volledig kan worden weggenomen. In 2024 zullen de juridische risico's rondom de implementatie WTP nauwlettend worden gemonitord.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Inrichting en besluitvorming	Dit is het risico dat het pensioenfonds onvoldoende in staat is met een doeltreffende organisatiestructuur en gestroomlijnde processen tijdig en beheerst in te spelen op interne en externe veranderingen. Naast de beheersmaatregelen wordt het risico verder beperkt door het gekozen bestuursmodel: er is een bewuste keuze gemaakt voor het omgekeerd gemengd model, mede om de snelheid en slagkracht in de besluitvorming en uitvoering te vergroten. Besluitvorming komt uit de Wtp risico analyse naar voren als een van de belangrijkste risico's, mede door verschillende snelheden tussen de sociale partners en bestuur, het laat realiseren dat er verschil is in beoogde eindoplossing, verschil in kennis en belangen, continuïteit in bezetting en het risico dat de sociale partners komen gezamenlijk niet tot uniforme besluitvorming.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Renterisico	Het pensioenfonds dekt het renterisico af volgens een rentestaffel, waarbij het afdekkingspercentage hoger is naarmate de rentestand hoger is. De minimale afdekking bedraagt 65%. Hiermee wordt de impact van renteveranderingen in algemene zin kleiner, maar daarmee ook het aantal rentebewegingen dat een significante impact heeft op de dekkingsgraad. De kans wordt daarmee eveneens op 'Waarschijnlijk' ingeschat. Ondanks de renteafdekking blijft renterisico één van de grootste en belangrijkste financiële risico's voor het pensioenfonds. De renteafdekking is met ingang van 1 januari 2024 verhoogd naar 80%.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Prijsvolatiliteitsrisico	Beleggingsrisico's worden bewust genomen om de ambitie te kunnen realiseren.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Inflatierisico	In 2022 en 2023 was er volatiliteit in de inflatie. Dit komt mede door de geopolitieke verschuivingen en daarmee gestegen energie prijzen. Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds bevat momenteel geen instrumenten die expliciet tot doel hebben om het inflatierisico af te dekken. Vanuit de doelstelling wordt ook gestuurd op nominaal. De risicobereidheid is ten tijde van de vorige integrale risico analyse opgehoogd naar 'Midden' gegeven dat het pensioenfonds beperkte maatregelen neemt ten aanzien van het inflatierisico en het (resterende) inflatierisico accepteerde. Additionele beheersing op inflatierisico zou tevens effect hebben op andere financiële risico's.	Het inflatierisico is, net als in voorgaande jaren, gesteld op 'Aanzienlijk'. Gegeven het gewenste risiconiveau 'Midden' valt het risico rondom inflatie buiten de risicobereidheid. Dit risico vereist prioriteit in het komende jaar en wordt nauwlettend gevolgd door het bestuur en de risicomanagement functie.
Modelrisico	Modelrisico ziet enerzijds toe op de interpretatie van de uitkomsten en hangt daarmee samen met het beschikken over de juiste kennis (bij bestuursleden en adviseurs) om deze te interpreteren. Vervolgens gaat het om het bepalen van de eventuele consequenties van het verkeerd interpreteren van de modeluitkomsten voor het realiseren van de doelstellingen van het pensioenfonds.	Geen aanvullende maatregelen; dit risico blijft onder verhoogde aandacht van het bestuur. en wordt nauwlettend gevolgd door de risicomanagement functie.

	Relevante ontwikkeling risico over 2024	Toelichting / aanvullende maatregel
Pensioensector risico	Met de uitwerking van het Pensioenakkoord en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel neemt dit risico naar verwachting toe. In de communicatie wordt ook rekening gehouden met het feit dat er veel veranderd voor de deelnemers. Hierbij wordt dus ook de emotie meegenomen in de communicatie richting de deelnemer. Het pensioenfonds onderzoekt best practices om te waarborgen dat de deelnemers zo transparant en helder mogelijk worden geïnformeerd.	Geen aanvullende maatregelen; dit risico vereist prioriteit in het komende jaar en wordt nauwlettend gevolgd door de risicomanagement functie.
Verandervermogen	De genoemde maatregelen zien in belangrijke mate toe op de implementatie en executie van de verandering bij uitbestedingspartijen. Aanvullend heeft het pensioenfonds diverse overlegstructuren ingericht voor overleg en informatie uitwisseling met de verschillende belanghebbenden (o.a. Breed Beraad). In verband met de Wtp is het gewenste risico tijdelijk opgehoogd van 'Laag' naar 'Midden'. Hiermee is de risicoacceptatie rondom het verandervermogen tijdelijk hoger.	De tijdelijke verhoging van de risico tolerantie is van toepassing tot het moment van invaren. Na het invaren wordt de bereidheid herzien. Deze risico's dienen echter goed te worden gevolgd in het komende jaar om mogelijke ontwikkelingen tijdig te ondervangen.
Reputatie	Het risico dat negatieve publiciteit als gevolg van een interne of externe gebeurtenis leidt tot verlies van vertrouwen van of een negatieve beeldvorming bij stakeholders van het pensioenfonds, met reputatieschade tot gevolg.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Uitbesteding vermogensbeheer	Het risico bestaat dat vermogensbeheerders onvoldoende afstemming hebben met pensioenbeheer richting de transitie naar Wtp. Dit kan leiden tot vertraging in de transitie.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
IT	Het pensioenfonds is in hoge mate afhankelijk van de IT systemen van haar uitbestedingspartners, dit is een kwetsbaarheid in de transitie naar Wtp. Hierdoor is monitoring van uitbestedingspartijen op gebied van IT van groot belang in de voorbereiding op Wtp. Tevens is de beschikbaarheid van gekwalificeerde experts en IT providers een risico.	Het risico ligt hoger dan gewenst. Er is een aanvullende beheersmaatregel getroffen. TKP gaat assurance leveren omtrent effectieve werking van de 58 CobiT controls en daarnaast worden voorbereidingen getroffen op DORA om operationele weerbaarheid van IT verhogen.
Toezicht	Het risico dat het fonds vanuit toezicht aan significant zwaardere eisen moet voldoen van de toezichhouders DNB en de AFM dat tot meer kosten leidt. Het pensioenfonds heeft een lage risicobereidheid als het gaat om het niet naleven van wet- en regelgeving, zij zoekt waar nodig proactief de dialoog met de verschillende toezichhouders over de implementatie van wet- en regelgeving.	Geen aanvullende maatregelen benodigd; huidige risico inschatting zit binnen het gewenste niveau.
Bedrijfstak	Het risico dat het aantal aangesloten werkgevers/werknemers daalt in de bedrijfstak en daardoor een negatief effect heeft op de kosten per deelnemer Oak Pensioenfonds heeft geen impact op conjunctuur van de sector, maar kan middels diversificatie binnen sectoren wel het risico op effecten binnen de bedrijfstak verkleinen. Het verder invullen van het consolidatiebeleid moet dit risico uiteindelijk op het gewenste niveau brengen.	Het risico ligt hoger dan gewenst. Er is een aanvullende beheersmaatregel getroffen door invulling te geven aan het consolidatiebeleid.